

ଶତ୍ରୁ ସାଦନ

ଲେଖକ

ଶ୍ରୀ ରାଧାନାଥ ଶତପଥୀ

କଲ୍ୟାଣୀୟ ରବିବାର,

ଗୋଟିଏ ଦୃଷ୍ଟିରେ ବିଚାର କଲେ ବାପ, ପୁଅର ନୁହେଁ
କି ପୁଅ ମାଆର ନୁହେଁ, କେହି କାହାର କିଛି ନୁହେଁ ! ମାତ୍ର ଏଇ
କର୍ମମୟ ସଂସାରକୁ ଆଖିଆଗରେ ରଖି ବିଚାରକଲେ ସମସ୍ତେ
ସମସ୍ତଙ୍କର ସୁହୃଦ, ସୁଜନ ଓ ଅନ୍ୟାୟ କିଛିନା କିଛି ଗୋଟିଏ
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆବଦ୍ଧ । ଠିକ୍ ଯେପରି ମୁଁ, ତୁମର ମାମୁଁ ଓ ତୁମେ
ମୋର ଭଣଜା । ଏହି ବନ୍ଧୁତ୍ବର ଉତ୍ତରୋତ୍ତର କାମନା କରି
ବହୁଟିକୁ ତୁମର ହାତରେ ଦେଲି ।

ବୁଦ୍ଧର ମାମୁଁ

ଦ୍ଵା: ମୁ: ଶାରଦା ଶ୍ରେୟସୀ, ମାଳଗୋଦାମ

କାଟକ-୧

ଲେଖିଛନ୍ତି—ଶ୍ରୀ ରାଧାନାଥ ଶତପଥୀ

ଭୁବ୍ଧର ଶାସନ, ମହାଜନ ସାଇ

ପୋ: ମଧ୍ୟ ଶାସନ

କଟକ

ପ୍ରକାଶ କରୁଛନ୍ତି—ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମଚରଣ ଦ୍ଵିପାଠୀ

ସା: ବଡ଼ ଲହରୀ

ଜଗତ୍ ସିଂହ ପୁର

କଟକ

ମୁଦ୍ରଣ କରୁଛନ୍ତି—କୁମୁଦିନୀ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ଓପାର୍କସ

ତଳ ତେଲେଙ୍ଗା ବଜାର

କଟକ-୧

ପ୍ରଥମ ମୁଦ୍ରଣ—୧୯୦୦

ମୂଲ୍ୟ—ଟ ୧.୫୦ ପଇସା

ଏକ

ଲକ୍ଷ୍ୟସ୍ଥଳ ଯେତିକି ପାଶେଇ ଆସୁଥିଲା ମୋର ହୃଦୟର
ସ୍ତନ୍ନନ ଯେତିକି ବଢ଼ି ଉଠୁଥିଲା । ଆଶ୍ୱିନ ବସ୍ତ୍ରବସ୍ତ୍ରର ଶିଶିରସିକ
ବଦାଲ ଚନ୍ଦ୍ରର ମ୍ଳାନ ଶରୀରଟା ଆଖି ଆଗରେ ।

ଘନବନାମା ଅତିସମ କରି ମୋର ବୋମା ବର୍ଷଣକାଶ ଲଢ଼ୁଆ
ବିମାନଟି ଘୁଡ଼ୁ ଘୁଡ଼ୁ ଶବ୍ଦରେ ଆଗରୁ ଆଗକୁ ଛୁଟୁଥାଏ
ଘରଗଡ଼ିରେ । ଶତ୍ରୁପକ୍ଷର ଶବ୍ଦନିୟନ୍ତ୍ରଣକାଶ ଯନ୍ତ୍ର ଭୟରେ ମୋତେ
ଯିବାକୁ ହେଉଥିଲା ରାତ୍ରାର ରେଞ୍ଜିର ତଳେ ତଳେ । ଅତ୍ୟନ୍ତ
ଶିରମାଳାର ଶୁଙ୍ଘ, ଓ ନଭପୂର୍ଣ୍ଣ ବୃଷାଦି ଯୋଗୁ ଏପରି ନିମ୍ନରେ
ଯିବା ବଡ଼ ବିପଦ ସଙ୍କୁଳ । ଚିଷ୍ଟାତ୍ମାରେ ଆଖି ପକାଇନେଲି
ସ୍ତୋର ହେବାକୁ ଆଉ ପଞ୍ଚାନବେମିନାଟ ବାକ ।

ଏଇ ସମୟ ଭିତରେ ମୋତେ ଯିବାକୁ ହେବ ଆହୁରି ନବେ
ମାଇଲ୍ । ମାନଚିତ୍ରରୁ ଅନୁମାନକରି ନେଲି, ଏଇ ନବେ ମାଇଲ୍
ଶତ୍ରୁପକ୍ଷର ଅସଂଖ୍ୟ ସାମରିକ ଗୁଡ଼ାଣିରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ । ଅବଶ୍ୟ ଏ ସବୁକୁ
ବୁଲ୍‌ଣି ରାସ୍ତାରେ ଏଡ଼ାଇ ଦେବାଟା ମୋ ପକ୍ଷରେ ଆଜି ଅତି ସହଜ ।
ମାନଚିତ୍ରରେ ଆଖି ପକାଇଲି ଜନ୍ମ-ମାତୃକା ଅନୁମାନକ ମୋର

ଦେଉଶହ ମାଇଲ ପଛରେ । ଏଇ ଦେଉଶହ ମାଇଲ ପଛରେ ମୋର ଲୁହ ଲହର ସାଥୀ ସାମରିକ କର୍ମରାଗଣ । ଯେଉଁମାନଙ୍କର ବିଦାୟକାଳୀନ ଉଷ୍ମଆଲିଙ୍ଗନ ଏବେବି ଲାଗି ରହିଛି ମୋର ସାମରିକ ପୋଷାକର ଛସେ ଛସେ ।

ବ୍ୟୋମ-ସାନର ପ୍ରତିଶ୍ରବ୍ଧରେ ଧ୍ବନିତ ହେଉଥାଏ ସତେକ ମୋ ଦେଶର ଆବାଳ ବୁଦ୍ଧବୟସ୍କତା, ଜୟ ଜୟକାର ଧ୍ବନିରେ କହୁଛନ୍ତି, “ଆଗେଇ ଯାଅ ଦୀର ଆଗେଇଯାଅ, ଲକ୍ଷ୍ୟସ୍ଥଳ ତୁମର ବହୁତ ଦୂର । ଜନ୍ମଭୂମି ପାଇଁ ଅଜି ତୁମର ଏଇଦିନ ଯେମିତି ଗରିଷ୍ଠ ସେମିତି ପବନତା ।” ଚହଲଗଲା ମନ ।

ଉଷ୍ଣ ରକ୍ତର ଚରଚର ମାଡ଼ଗଲା ମୋର ଶିରପ୍ରଶିରରେ । ଆଗକୁ ଝୁଙ୍କି ପଡ଼ିଲି । ଅଡ଼ୁରୁଳିଶ ମିନିଟ୍ । ଜଣେ ଲଢ଼ୁଆ ବୈମାନ୍ୟକ ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ସମୟ । ବିମାନର ଗତି ବଢ଼ାଇଦେଲି । ଦୂରର ଶବ୍ଦରେ କମି ଉଠିଲା ଆକାଶପଥ । ଅପୂର୍ବ ଆନନ୍ଦରେ ଶିହର ଉଠିଲା ମନପ୍ରାଣ । କାରଣ ଆଉ ଜମା ରୁରମିନିଟ୍ ପରେ ମୋର ଲକ୍ଷ୍ୟସ୍ଥଳ । ଆଉ ରୁରମିନିଟ୍ ପରେ ଶତ୍ରୁପ୍ରସ ମୋର ଆବିର୍ଭାବ ଉପଲବ୍ଧ କରିବେ । ଜଣେ ଜଣକୁ କହିବାକୁ ନଥିବ । ମୋ ସମକ୍ଷରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଆରମ୍ଭ ହେବ କେବଳ ଚିନ୍ତାର ଚକ୍ରାର ।

ଚରଚରରେ ମାନଚିତ୍ରକୁ ପରୀକ୍ଷା କରିନେଲି । ଲକ୍ଷ୍ୟସ୍ଥଳରେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ଆଉ ଜମା ଆଠସେକେଣ୍ଡ । ତାପରେ ମୋ କାମରେ ମୁଁ ଲାଗିଯିବି । ମନେ ପଡ଼ିଗଲା ମୋ ଅଫିସରଙ୍କର କଥା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ । ସେ କହିଥିଲେ ଲକ୍ଷ୍ୟଭ୍ରଷ୍ଟ ଯେତେବେଳେ ନ ହୁଅ ସାରଦା ଚୌଧୁରୀ ?

ନିଜର ଜ୍ଞାନ ଥିବାଯାଏ ଯେପରି ମନେ ରଖିଥିବ ଯେ,
 ଯେଉଁ ନାଗରାଜମାନଙ୍କର ଧନଜୀବନ ବିପନ୍ନ କରି ପୃଥିବୀର
 କୌଣସି ଶାନ୍ତିକାମୀ ଦେଶ ବିଜୟ ହାସଲ କରିବାକୁ ଚାହୁଁ ନାହିଁ ।
 ଯା ଅପେକ୍ଷା ପରଜୟଟାଇ ତାର ଜୟମାଳା ।

ଗୁଡ଼ୁମ୍

ଆକାଶରେ ନିଆଁ ଓ ଧୂଆଁର ଖସି ଲୁହେଇଲେ ।

ଯେଉଁ ସମୟ ବିଶାରଦ ଏପରି ସୁସ୍ଥ କୌଶଳ ଆବିଷ୍କାର
 କରିଥିଲେ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଣତି କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆମ ଦଳର
 ଲବ୍ଧ ଚିନ୍ତା ଘଣ୍ଟାର ମନ୍ତ୍ରଣାକୁ ଆଖିପିଛୁଳାକେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରି-
 ଯାଉଥିବାରୁ ସ୍ୱର୍ଗର ନିଶ୍ୱାସ ମାରୁ ମାରୁ ମୋର ବର୍ତ୍ତମାନ ଗନ୍ତବ୍ୟ
 ଥିବୁ ଅତି ଶୀଘ୍ର ଗତିରେ ବିମାନ-ବୁଲେଇ ଆଣିଲି ।

ଯଦି ଓ ଶତ୍ରୁପକ୍ଷର ଶତ୍ରୁ ଶତ ନିରୁପଣ କରିବାକୁ ମୋର
 ମୟ ନଥିଲା-ପଶ୍ଚିମାକାଶରେ ଯେଉଁ ଅଗ୍ନିର ଚାଣୁବଲ୍ଲୀ
 ମା ଆଖି ଆଗରେ ମୁହଁକ ପାଇଁ ଖେଳୁଥିଲା । ସେଇଥିରୁ
 ଅନୁମାନ କରି ନେଇଥିଲି ଯେ, ଏହି ଯେ ଶତ୍ରୁପକ୍ଷ ଘଟିଗଲା ଏହା
 ମୋ କର୍ମ-କର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କର ଅନୁମାନଠାରୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଦେଖି ।

ପାଞ୍ଚମିନିଟ୍ ପରେ !

ହଠାତ୍ ମୋ ଫେରିବା ପଥରେ ବାଧା ପଡ଼ିଲା । ଆଗକୁ
 ହୁଁଲି, ଶତ୍ରୁପକ୍ଷର ଅଠରଟି ଲଢ଼ୁଆବିମାନ ସ୍ଥାନବେଗରେ
 ଯା ଆଡ଼କୁ ମାଡ଼ି ଆସୁଛନ୍ତି । ଆଉ ଜଣା ଗୋଟାଏ ମିନିଟ୍ରେ
 କାଶ ପଥରେ, କୁଆକୁ ଶାଗୁଣା ବେଢ଼ିଲି ପରି ବେଢ଼ିଯିବେ ।

ତାପରେ ମୋ ଅବସ୍ଥା ଯାହା ହେବ ଆଖି ଆଗରେ ଥୁଆ ।
ଭଗବାନଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କରି ବିମାନକୁ ଉତ୍ତରମୁଖା କଲି ।

ତା ପ୍ରତି କାମ ହେଲା ଯେତେ ଉପରକୁ ଉଠିପାରେ ।

ଯେତେ ବେଗ ବଢ଼ାଇ ପାରେ ।

ରୁହଁ ରୁହଁ ଶବ୍ଦ ପକ୍ଷର ସେଇ ବିମାନଗୁଡ଼ିକ ତଳ ଉପର
ହୋଇ ମୋତେ ଦେଖିଗଲେ । ଆଉ ଉଡ଼ିବାକୁ ଉଠିବାର ସମତା
ମୋ ବିମାନର ନଥିଲା । ତଳକୁ ମଧ୍ୟ ଖସିବାର ଉପାୟ ନାହିଁ ।
ଦୁଇଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ ହୋଇ ମୋର ତଳ ଉପରେ ଚଳିପରି ଜଣି-
ରହିଛନ୍ତି ସେମାନେ । ନିରୁତ୍ସାହ ନହୋଇ ଉପାୟ ଖୋଜିଲି ।
ମନକୁ ମନ କହୁଥାଏ ହେ ପରମେଶ୍ଵର, ବିପଦକୁ ଯେପରି
ଆକର୍ଷିକ ଭାବରେ ଦେଲ, ସେଥିରୁ ଉଦ୍ଧାର ହେବାକୁ ସେହିପରି
ଆକର୍ଷିକ ବୁଦ୍ଧି ଦିଅ ।

ସବୁ ନିଶ୍ଚଳ

ହଠାତ୍ ମୋତେ ଶବ୍ଦ ପକ୍ଷରୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଗଲା ।

ଦେଖୁଛ ? ଆଗରେ ବାୟୁ ପୋତ ଅବତରଣର ସ୍ଥାନ ।
ବଞ୍ଚିବାପାଇଁ ଇଚ୍ଛା ଥିଲେ ଅବତରଣ କର ।

ମନେହେଲା ଏ ଆଦେଶ ଯେପରି ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରେତପତର ।

ମାତ୍ର ମୋ ପକ୍ଷରେ ଏହାଥିଲା ମୃତ୍ୟୁଠାରୁ ଆହୁରି ଅଧିକ
ଦୃଶ୍ୟ । ମୋ ଫ୍ଲାଇଂ ଲିଞ୍ଜରଙ୍କ ସହ ସମ୍ପର୍କ ସ୍ଥାପନ କଲି ।
ଉତ୍ତର ଆସିଲା । ତୁମ ପାଖରେ ଆଉ ବୋମା ଅଛି ?

ଅଛି ।

ଜୀବିତ ଅବସ୍ଥାରେ ଯେପରି ଧରା ନଦିଅ । ତେଣୁ କର ଶସି
ସିବାକୁ ।

କେଉଁ ଉପାୟରେ ?

ଆଗେ ବୋମା ନଷ୍ଟ କରିଦିଅ । ବିରକ୍ତର ଆଶ୍ରୟ ଆସିଲ
ସପଟୁ । ଏଇଠି ମନରେ ଶଂକା ଆସିଲ । ମନେ ମନେ ସ୍ଥିରକଳ
ଯାଣି ଥିବାଯାଏ ବିମାନ, ବୋମା ବା ନିଜକୁ ଅକ୍ଷତ ଅବସ୍ଥାରେ
ଦେବାକୁ ।

ସମୟର ସ୍ରୋତ । ଭାଗ୍ୟର ଅନୁକୂଳ ।

ମଣିଷ ଜୀବନରେ ଦୁଇଟିଯାକ ମିଳିଲେ ଯାହା ହୁଏ, ମୋର
ମଧ୍ୟ ସେଇ ଅବସ୍ଥା ହେଲା । ଶତ୍ରୁପକ୍ଷକୁ ବିମାନ ଅବତରଣର
ଅକ୍ଷେପ ଦେଇ ଡାହାଣକୁ ଚଳିପରି ଦୂର ପଡ଼ିଲ । ତା ପର କାମ
ହେଲା ସେଇ ବିମାନ ଅବତରଣ ପଡ଼ିଆରେ ନିର୍ମମ ବୋମା ମାଡ଼ ।
ରୁହୁଁ ରୁହୁଁ ସାରା ଏବେତ୍ରମରେ ଅଗ୍ନିର ପ୍ରଜ୍ଜ୍ୱଳିତ ଶିଖା ଆକାଶ
ମାର୍ଗକୁ ଉଠିଲା । ଏପରି ଦୂରବାରେ ମୋର ତନୋଟି ଲକ୍ଷ୍ୟ ସାଧନ
ହୋଇ ପାରିଲା । ପ୍ରଥମତଃ ସ୍ଥଳବାହିନୀ ଓ ଅବତରଣ ସ୍ଥାନରେ
ଥିବା ଦଶଟାରୁ ଅଧିକ ବିମାନକୁ ଛୁରଖାର କରିଦେଲା । ଦ୍ୱିତୀୟତଃ
ମୁଁ ଭଲଭାବରେ ଜାଣିଥିଲି ଯେ ଆକାଶର ସେଇ ପୃଥୁଳ
ବ୍ୟୋମଯାନ ଗୁଡ଼ିକ ଯେତେ ଶୀଘ୍ର ଦୂରନ୍ତ ପଛେ ମୋ ପିଛା ଧଇଲା
ବେଳକୁ ମୁଁ ଫାନ୍ସ ପଇଁତରଣ ମାଇଲ ଅଭ୍ୟନ୍ତର କରିଥିବି ।

ମାତ୍ର ମଣିଷର ଭାବନା ।

ମନମୁଗ୍ଧ ଧକର କାଗଜ ପୁଲର କୃତ୍ରିମ ବାସ ।

ସେମିତି ଆନନ୍ଦ ଦାୟକ । ସେମିତି କ୍ଷଣସ୍ଥାୟୀ ।

ଅନୁମାନ କୋଡ଼ିଏ ମାଇଲ ବାଟ ଜୀବନ ମୁହଁରେ ଅତିକ୍ରମ
ଗଲ୍ଲପର ।

ତଳୁ ଅସଂଖ୍ୟ ବିମାନ ବ୍ୟବସାୟୀ କମାଣ୍ଡର ଶ୍ରମଗର୍ଜନ ।
ଥର ଉଠିଲ ମୋର ବିମାନଟି । ଭଲଭାବରେ ଜାଣିନେଲି
ଯେ ସମସ୍ତ ଉଦ୍ୟମ ମୋର ବ୍ୟର୍ଥ ହେଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ମୋର
ଫ୍ଲାଇଟିଙ୍ଗ୍ ଲିଡ଼ରକୁ ଜଣାଇ ଦେଲି । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଉଡ଼ିବ
ଆସିଲା । ବିମାନ ପଛେ ଯାଉ କୁମପରି ସୁଦୃଶ ବୈମାନିକକୁ ଶୀଘ୍ର
ଜୀବନ୍ତରେ ପାଇବାକୁ ମୁଁ ଇଶ୍ଵରଙ୍କ ପାଖେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଛି । ଆଉ
କଣ କହିଥାନ୍ତେ । ମାତ୍ର ମୁଁ ସମ୍ପର୍କ ଛିନ୍ନକଲି । ବିମାନଟିକୁ
ପରୀକ୍ଷାକରି ଦେଖିଲି । ହୁଏତ ଆଉ କେତୋଟି ମିନିଟ୍ ପରେ ଖଣ୍ଡ
ଖଣ୍ଡ ହୋଇ ଫୁଲ ପରି ଝରିପଡ଼ିବ । ଏଣୁ ଅବିଳମ୍ବେ ମୁଁ ଆକାଶ-
ଛତାର ସାହାଯ୍ୟ ନେଲି । ସମସ୍ତ ଦୁଃଖ ଖୋଜକୁ ହୃଦରେ ବୁଦ୍ଧି
ମୋର ପ୍ରିୟ ବିମାନଟିକୁ ବିଦାୟର ରୁମ୍ଭନ ଦେଇ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲି
ତଳକୁ ।

ମୁଁ ଯେଉଁଠି ପଡ଼ିଲି ତାହାଥିଲା ଏକ ପ୍ରକାଶ୍ଵ ଧାନଖେତ ।
ଚରଚରରେ ଦେହରୁ ଆକାଶଛତା ଖୋଲି, ଘଡ଼ରେ ଆଖି
ପକାଇଲି । ଶୁଭ ପାହୁବାକୁ ଆଡ଼ୁରି କୋଡ଼ିଏ ମିନିଟ୍ ବାକି ।
ଅନୁମାନ କଲି, ଶହ ପ୍ରତିଶତ ଆହମଶ ଛାନ୍ଦଠାରୁ ଅନ୍ତତଃ ପକ୍ଷେ
ମୁଁ ବୁଦ୍ଧିଶୀଳ ମାଇଲ ଦୂରରେ ଅବତରଣ କରୁଛି । ଭଗବାନଙ୍କ
କୃପାରୁ ପୁଣି ପଲ୍ଲି ଅଞ୍ଚଳ । ଚେଷ୍ଟା କଲେ ଅନେକ ଦୂର ଯାଇ
ହେବ । ସେମାନେ ଯେତେ ଚଞ୍ଚଳତାରେ ଖୋଜିଲେ ମଧ୍ୟ ଏଠାରେ
ଅସି ପହଞ୍ଚିବାକୁ ଗୋଟିଏ ଦକ୍ଷା ଲାଗିବ । ଆଉ ମଧ୍ୟ ଭଲଭାବେ

ରାତି ନ ପାହଲେ ଗାଁ । ଗଣ୍ଡାର ଲୋକେ ପଦାକୁ ବାହାରକୁ ନାହିଁ ।
ଏପରି ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ ହରେଇବାର ନୁହଁ । ଏଇ କୋଡ଼ିଏ
ମିନିଟ୍‌ରେ ମୁଁ ବହୁତ ବାଟ ଆଗେଇ ଯାଇଥିବି ।

ଜୀବନର ମୋହ ।

ଯୁଗ୍ମ ସମ୍ପତ୍ତିର ସଙ୍ଗମ ।

ସେମିତି ଶକ୍ତି । ସେମିତି ନିବାଡ଼ି ।

ଆଗକୁ ଦୌଡ଼ିଲି ।

କେତେ ପାଣି, କେତେ ପବନ, କେତେ ଖାଲ, କେତେ
ତପ । ଡେଇଁ ଡେଇଁ ବେଦନ ଅବସ୍ଥାରେ ଅଟକିବାକୁ ବାଧ୍ୟହେଲି ।
କାରଣ ମୋ ଆଗରେ ଥିଲା ଦୁଇ ଏକର ବିଶିଷ୍ଟ ଗୋଟିଏ ବିରାଟ
କଲିକତା ଦଳର ପୋଷାକ । ଦୁଇ ମାଇଲ ବ୍ୟାପୀ ତାର ଚତୁର୍ଥ-
ପାଶ୍ୱର୍ଥରେ ଘନଭୂତ ବାଉଁଶ ବଣ । କଲ୍ଲ ବୁଦ୍ଧାମାନଙ୍କରୁ ଶତକଡ଼ା
ତିରିଶ ଭାଗ ପୋଷାକକୁ ଏପରି ଭାବରେ ନଇଁ ପଡ଼ିଛି ଯେ,
ଦିବାଲୋକରେ ମଧ୍ୟ ଜଣେ ଜଣକୁ ଖୋଜି ବାହାର କରିବା
କଷ୍ଟକର । ପୁରୀକାଶରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଦୟ ହୋଇଗଲେଣି । ଆଉ
ଆଗକୁ ଯିବା ନିରାପଦ ନୁହଁ ଭାବି ବିଶ୍ରାମ ନେଲି ।

କେତୋଟି ମୁହୂର୍ତ୍ତ ସୂର୍ଯ୍ୟ ନିଶ୍ୱାସ ନେଇ ପରେ ନିଜ
ଗୋଡ଼କୁ ଦେଖି ତମକି ପଡ଼ିଲି ।

ସଂନାଶ ।

ମୋ ଗୋଡ଼ରେ ଯୋତା, ଆଜି ମୋର ଶରୀର, ବର୍ଷାଦିନ
କାଦୁଅ ବାଟରେ ନିଶ୍ଚୟ ଭରିବୁଟର ଚକ ପଡ଼ିଥିବ । ଭୟରେ

ଦେହ ଅରି ଉଠିଲା । ଯୋତା ଖୋଲି ହାତରେ ଧରି ଦୌଡ଼ିଲା ଆଗକୁ ।

ଅଳ୍ପଦୂର ଯିବାପର, ଆଉ ଆଗକୁ ପାଦ ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ । ଆଗରେ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ଭରିବୁଟର ଆବାଜ୍ ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲା । ସେଗୁଡ଼ିକ ଯେପରି ଅତି ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ମାଡ଼ି ଆସୁଛି ମୋ ଆଡ଼କୁ । ଜଡ଼ୀଭୂତ ବାଉଁଶପତ୍ର ହେତୁ, ସେମାନେ ଦେଉଳଜାର ଗଜ-ଦୁରରେ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ଜଣାଯାଉଛି ସେମାନେ ମୋର ଅତି ନିକଟରେ । ଅବଶ୍ୟ ବଡ଼ ବଡ଼ କେତୋଟି ବାଉଁଶ ବୁଦା ତାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ପଥରୁ ମୋତେ ବିଛେଦ କରିଥିଲା । ଆଉ ଅଳ୍ପ କେତୋଟି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ସାମ୍ନାସାମ୍ନି ହୋଇଯିବା ଜାଣି ଅତି ସତର୍କତାର ସହିତ ଅତିଡ଼ିକୁ ଖସି ପଡ଼ିଲା ।

ହେ, ଭଗବାନ୍ ।

ମୋ ପାଇଁ ପାଣିବ ନାହିଁ ।

ପଙ୍କ ପାଣି ହୋଇ ଆଣୁଏ, ସେଥିରେକ ସାମରିକ ମଣିଷ ଲୁଚେ । ଆସନ୍ତୁ ବିପଦ ହେତୁ ଦେହରେ ଆତଙ୍କ ଖେଳିଗଲା । ପୋଖରୀର ଚାରିଆଡ଼କୁ କାତର ଦୃଷ୍ଟି ପକାଇଲା । ଅତିଡ଼ିର ଗଭୀରତା ଦେଖି ଆନନ୍ଦରେ ମୋ ମନ ନାଚି ଉଠିଲା । ଏକ ବିରାଟ ଗୁମ୍ଫା । ମୋ ପରି ଆଠଟି ଲୋକ ତା ଭିତରେ ଆଶ୍ରୟ ନେବେ । ତରତରରେ ସେଇ ଖାତ ଭିତରେ ପଶି ଆଗଦଳ ଗୁଡ଼ିକ ସଜାଡ଼ି ଦେଲା । ଝୁଲୁଥିବା ବାଉଁଶତର ଗୁଡ଼ିକ ଏପରି ସଜାଡ଼ି ଦେଲା ଯେ ଉପରେ ଠିଆ ହୋଇ ଦଶ ଦଶଟା ସନ୍ତାନ ଆଖି ଯେପରି ମୋର ଟେର ନପାଏ ।

ପନ୍ଦର ମିନିଟ୍ ପରେ ।

ମୋ ମଥା ଉପର ମାଟିରେ ଆସି ଠିଆ ହେଲେ ଶହୁପ୍ରସର ସୈନ୍ୟଦଳ । ମୋ ଭ୍ରଷା ଓ ଶହୁପ୍ରସ ଭ୍ରଷାରେ ଅନେକ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ଥିଲା । ଏଣୁ ସେମାନଙ୍କର କଥା ବୁଝିବାରେ ମୋର କୌଣସି ଅସୁବିଧା ନଥିଲା । କାନ ଡେରିଲି, ଜଣେ ଜଣକୁ କହୁଛି—ବେଟା ଯିବ କୁଆଡ଼େ ?

ମରିଥିଲେ ମୁର୍ଦ୍ଦାର ହୋଇଥିବ । ବଞ୍ଚିଥିଲେ ହାତ ଗୋଡ଼ ଗୁଳି ପଡ଼ିଥିବ । ଏତକବେଳେ ଅଗୁନକ ଭାବରେ ବର୍ଷା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା । ସେମାନେ ଆଉ ଆଗକୁ ଯିବାର ଲକ୍ଷଣ ଦେଖାଗଲା ନାହିଁ । ନିଜ ନିଜର ବର୍ଷାତମାନ ଦେହରେ ପକାଇ ଆସନ ଜମେଇ ଦେଲେ । ମନେ ମନେ ଆନନ୍ଦିତ ହେଲି କାରଣ ଏଇ ବର୍ଷା ମୋପାଇଁ ମଙ୍ଗଳ ହୋଇଛି । ଯେଉଁ ଯେତା ଚିହ୍ନ ଶୁଦ୍ଧକ ମୋର ସାମାନ୍ୟ ଭୁଲ ପାଇଁ ଆସିବା ପଥରେ ଚିହ୍ନିତ ହୋଇଥିଲା ଏବେ ତାହା ନିଶ୍ଚିହ୍ନ ହୋଇଗଲା । ଘାଟ ସମୟ ଧରି ବର୍ଷା ଲାଗି ରହିଲା । ମୁଁ ସେଇ ଅତଡ଼ର କୋରଡ଼ ଭିତରେ ଥାଇ ଶତକରେ ସେମାନଙ୍କର କଥା ଶୁଣୁଥିଲି । ସେମାନେ ଯେ ପାଞ୍ଚ ଜଣରୁ ଉଦ୍ଧୃତ ଏକଥା ସେମାନଙ୍କର କୋଲାହଳରୁ ବେଶ୍ ଅନୁମାନ କରିପାରୁଥିଲି ମୁଁ । ଠିକ୍ ମୋ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଜଣେ ଜଣକୁ କହୁଥିବାର ଶୁଣିଲି ।

ବୁଲ୍ ଫେରିଯିବା ?

ଯାଇଁ କ'ଣ କହିବା ।

ମରିଯାଇଛି ।

ମନ୍ଦ ନୁହେଁ । ହେଲେ ତୁ, ମୁଁ ଦୁଇଜଣ ହୋଇଥିଲେ
ଚଳିଥାନ୍ତା । ମାତ୍ର ସେମାନେ ? ,

ସମସ୍ତେ ପ୍ରାୟ ଏକମତ ହେବେ ମୁଁ ମନେ କରୁଛି ।

କେଉଁ କଥା ? ତୃପ୍ତାୟୁବ୍ୟକ୍ତି ପଚାରି ବସିଲା । କଥାଟା ଆସ୍ତେ
ଆସ୍ତେ ପ୍ରସଙ୍ଗ ହେଉଥିବାରୁ ମନେ ମନେ ଆନନ୍ଦିତ ହେଲା । ଘଡ଼ି
ଦେଖିଲା ରୁରଟା ଭରିଣ । ଭୋର ଛ'ଟା ଭରିଣରେ ମୁଁ ଏହି
କୋରଡ଼ରେ ଆଶ୍ରୟ ନେଇଛି । ଘାତ ଦଶଦଶା । ଏଇ ଦଶଦଶା
ମଧ୍ୟରେ ପୃଥିବୀରେ କେଉଁଠି କେତେକଥା ହୋଇଯିବଣି । ମାତ୍ର ମୁଁ
ଏଇ ଅତଡ଼ି ତଳେ ଶୋଇଛି ।

ଦଶମିନିଟ୍ ପରେ ।

ମୋ ଜୀବନ ଉପରେ ଆଉ ଗୋଟାଏ ଅଦିନିଆ ମେଘ
ଭ୍ରମବେଗରେ ମାଡ଼ି ଆସିଲା । ପଶ୍ଚିମ ଦିଗରୁ ମତେ ଖୋଜି ଖୋଜି
ଆସୁଥିବା ଦଳଟି ମୋ ନିକଟରେ ଥିବା ଲୋକଙ୍କ ସହିତ ମିଶିଲେ ।
ଖୁବ୍ ଗୋଟାଏ ହାଲ ହୋଇ ସୃଷ୍ଟି ହେଲା । ପଶ୍ଚିମ ଦିଗର
କମାଣ୍ଡର ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ । କିଛି ସନ୍ଧାନ ପାଇଲ ?

ନା ।

ଲୋକଟା ଶୁଣଣ ଚଳୁଛି ।

ହେଉ ଛ'ଟାରେ ତା ବିମାନ ଧ୍ବଂସ ପାଇଛି । ତା ଆକାଶ-
ଛତା ଯେଉଁଠାରୁ ଆମେ ସଂଗ୍ରହ କଲୁ ତା ବିମାନ ଧ୍ବଂସ ପାଇବା
ଠାରୁ ଯମା ଦେଉମାଇଲ ଦୂର ହେବ । ଏଇ ଦେଉମାଇଲ ବାଟ
ଆମେ ଆସୁ ଆସୁ ସେ ଯେତେଦୂର ଯାଇପାରିଥିବ । ସେ ଯେଉଁ

ସ୍ଥାନରେ ପଡ଼ିଥିଲା, ଆମେ ଭଲଭାବରେ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ କରିବାରେ ଜଣାଯାଇଛି ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଏଇଦିଗକୁ ପଳାଇ ଆସିଛି । ଏଇ କେଇଟା ମିନିଟ୍ ମଧ୍ୟରେ ସେ କେଉଁଠାରେ ଓ କପରି ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ଆତ୍ମ-ଗୋପନ କରିପାରିଲା, ଏଇଟାଇ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କଥା । ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଦୌଡ଼ ଦୌଡ଼ ଆସିଥିବ । ଆମର ଅନୁମାନ ଗୋଟାଏ ଲୋକ ପ୍ରାଣପଣେ ଦୌଡ଼ିଲେ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦୀରତ ସମୟ ମୁକ୍ତାବଳ ସେ ଏଇଠାରେଇ ପହଞ୍ଚି ପାରୁଛି ।

ତାହେଲେ କ'ଣ ସାର ଆପଣଙ୍କ ମତରେ ସେ ଏଇ ନିବିଡ଼ ବାଉଁଶବଣ ବା ପୁରାତନ ପୋଖରୀର ଆଶ୍ରୟ ନେଇଛି ।

ପ୍ରାଣ ଗଲବେଳେ ଏପରି କରିବା ଅସମ୍ଭବ କ'ଣ । ଅସ୍ତିତ୍ବ କହିଲେ ।

ରୁହଁ ରୁହଁ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଗୁଳି ପୋଖରୀରେ ଥିବା ଉଚ୍ଚା-ଉଚ୍ଚା ବନ୍ଦକୁ ଲକ୍ଷକରି ଫୁଟାଇଲେ ସେମାନେ ।

ମୋ ଦେହରୁ ରକ୍ତ ଶୁଖିଗଲା । ଏଥର ନିଶ୍ଚୟ ଧରା ପଡ଼ିଲା । ହେ ପରମେଶ୍ବର, ତୁମେଲ ମୋର ଭରସା । କାନେଇଲ ସେମାନେ ପ୍ରାୟ ଖେଳେଇ ହୋଇ ଗଲେଣି । ବୋଧହୁଏ ବଡ଼ ବଡ଼ ବାଉଁଶ ବୁଢ଼ା ଭିତରେ ମୋତେ ଖୋଜୁଛନ୍ତି । ଏଇ ଅବସରରେ ମୋ ଦେହରେ ଥିବା ସାମରିକ ପୋଷାକ ସବୁ ବାହାର କରି ପକେଇଲି । କେବଳ ଅଣ୍ଟରପ୍ଲାଡ଼ ଗଞ୍ଜି ଓ ଗୋଟିଏ ଛୁଆ ଛଡ଼ା ଆଉ ସମସ୍ତ ଦୋର୍ଥ ଗାତ ଖୋଳି ପୋଡ଼ି ପକାଇଲି । ମୋର ପରିଚୟ ପତ୍ର ଓ ଶସ୍ତ୍ରକୁ ସାହାଯ୍ୟ କଲପରି ସମସ୍ତ କାଗଜ ପତ୍ର ସବୁ ଲେପ କରି

ଦେଲି । ପାଖରେ ପ୍ରଭୁର ପକ୍ଷପାଣି ଥିବା ହେତୁ ଏସବୁ କାମପାଇଁ ମୋତେ ଦଶମିନିଷ୍ଟ ବ ଲାଗିଲା ନାହିଁ ।

ଅନ୍ଧକାର ଘନେଇ ଆସିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେମାନେ ପୁଣି ଏକାଠି ହେବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଠିକ୍ ମୋର ଉପରିଭ୍ରମରେ ତମ୍ଭ ପଡ଼ିବାର ମୁଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲି । ହାତ ବୋମା, ଟାଇମ୍ ବୋମା, ବନ୍ଧୁକ ଓ ଗ୍ରେଟ ବଡ଼ ମେସିନ୍ ଗନ୍ ଗୁଡ଼ିକୁ ଏକାଠି ରଖିଦେଇ, ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ମନ୍ତ୍ରଣା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ । ମୁଁ ବାହାରକୁ ସାମାନ୍ୟ ମୁଣ୍ଡ ଝୁଙ୍କାଇ ଦେଖିଲି ଜଣେ ବିଶାଳକାୟ ବ୍ୟକ୍ତି କହୁଛି—

ତୁମେ ଛ'ଜଣ ଏଠାରେ ରୁହ । ଆଉ ଆମ୍ଭେମାନେ ଫେରି ଯାଉଛୁ । କାଲି ସକାଳୁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଜିନିଷମାନ ଧରି ଆମେ ପହଞ୍ଚିବୁ । ଶୁଭମତ ଖୋଜା ଖୋଜି ଆରମ୍ଭ ନ କଲେ କୌଣସି ଫଳ ଫଳିଲା ପରି ମନେ ହେଉନା । ଆଉ ମନେରଖ ଲୋକଟା ବଡ଼ ରୁଲ୍ କ୍ ।

ଅଳ୍ପଟିକେ ସୁବିଧା ପାଇଲେ ଉତ୍ସୁକର କାମ କରି ବସିବ । ଯେଉଁ କାମକୁ କି ସୁଧାରିବାକୁ ଆମକୁ ଅନେକ ପରିଶ୍ରମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ରଖେ ହରି ମାରେ କିଏ ।

ମାରେ ହରି ରଖେ କିଏ ।

କଥାଟା ଯେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ସତ, ଏକଥା ମୁଁ ମର୍ମେ ମର୍ମେ ଅନୁଭବ କରିଛି ସେଦିନ । ରାତି ଆଠଟା ମୁଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅତଡ଼ାର ବାହାରକୁ ଆସି ଯାଇଥିଲି । ଦୀର୍ଘ କେତେଦିନ ଗୋଟିଏଟି ମାଡ଼ ଖୋଇ ଥିବାରୁ ଠିଆ ହେବାରେ ଟିକେ ଆନନ୍ଦ ଅନୁଭବ

କରୁଥିଲି ଠିକ୍ ଏତିକି ବେଳେ ଉପରୁ ମୋ ପାଖରେ ଆସି ଆଠ-
ଦଶଗଣ୍ଡ ପାଉଁରୁଟି ପଡ଼ିଲା । ଦେହରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଖେଳିଗଲା ମୋର ।
ପୁଣି ସେଇ ଗାତ ଭିତରେ ମୁହଁ ମାଡ଼ି ଶୋଇ ପଡ଼ିଲି । ମାତ୍ର
ପର ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲି ଶାଲ ଯେତିକି ପରୁରୁଟି ସବୁ
ମତେ ଦେଇଛି ।

ଆବେ ଫୋପାଡ଼ି ସବୁ । ମୋ ପାଖରେ ଯାହାଅଛି ଦୁଇଜଣ
କ'ଣ ଛ'ଜଣଙ୍କର ବି ଚଳିଯିବ । ରୁଟି ଫୋପାଡ଼ିଥିବା ଲୋକକୁ
ଆଉ ଜଣେ କହୁଛି ।

ସେକରେ ପେଟ ଆଟୁପାଟୁ ହେଉଥିଲା । ହାତ ବଡ଼ାଇ ବଳ
ଉପରୁ ଦୁଇଟଣ୍ଡି ରୁଟି ଉଠାଇ ଆଣିଲି । କାନ ଶୁଣିଛି ପରୁରୁଟି ।
ଅଶାନ୍ଦ୍ୟ ସେତେବଳର ଜଠର ଜ୍ୱାଳା, ଏ ସବୁ କଥାକୁ ପୁରୁପୁରୁ
ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କଲା । ରୁଟିତକ ଖାଇ ଦଳ ଆଡ଼େଇ ଦଳପାଣିରୁ ପେଟେ
ପିଇଲି ।

ରାତି ଦୁଇଟା

ଧୀରେ ଧୀରେ ଅତଡ଼ର ଉପରକୁ ଉଠିଲି । ଦେଖିଲି
ସେମାନଙ୍କର ତମୁଟି ଅତି ଶ୍ରେଷ୍ଠ । ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ଲଣ୍ଡନ
ମିଞ୍ଜି ମିଞ୍ଜି ଘୋଇ ଜଳୁଛି । ଦୁଆର ମୁହଁ ସାମ୍ନାକୁ ଛ'ଟି ବଳୁର
ନଳି ଦେଖାଇ ପୁରୁ ସାମରିକ କାଇଦାରେ ଶୋଇଛନ୍ତି ସେମାନେ ।
କ୍ୟାମର ଗୋଟିଏ କଡ଼କୁ କେତେକ ହାତବୋମା ଓ ଟାଇମ୍ ବୋମା
ରହିଛି । ତମୁ ଧାରରେ ଶୋଇରହି କାନ ଡେରିଲି । ସେମାନଙ୍କର
ନିଶ୍ୱାସରୁ ଭଲଭାବରେ ଜାଣିନେଲି ଯେ, ସେମାନେ କଦାପି ଜାଗ୍ରତ
ନୁହନ୍ତି । ସାମରିକ ବିଭାଗର କର୍ମଚାରୀ ହୋଇ ସାମାନ୍ୟ ହେଁଣ

ପରିବାର ପରି ଆଚରଣ । ମନେ ମନେ ଖୁସି ହେଲି । ଯେଉଁ ଦେଶର ଏହିପରି ଦାୟିତ୍ବଶୂନ୍ୟ ସୈନ୍ୟ ଅଛନ୍ତି ସେ ଦେଶର ରାଷ୍ଟ୍ରନାୟକ ଯୁଦ୍ଧକୁ ଡାକିବା ଦେବା ବୋକାମୀ ଛଡ଼ା ଆଉ କ'ଣ ହୋଇପାରେ ? ଅତି ସତର୍କତାର ସହିତ ତମୁ ଭିତରେ ହାତ ପୁରାଇଲି ।

ଗୋଟିକ ପରେ ଗୋଟିଏ ବୋମା ପରୀକ୍ଷା କରିବା ପର ଗୋଟିଏ ଟାଇମ୍ ବୋମାରେ ହାତ ପଡ଼ିଲା । ଧୀରେ ଧୀରେ ଶୁଦ୍ଧ ମୋଡ଼ ଡିନିଟାକୁ ସ୍ଥିର କଲି । ଦଡ଼ି ଦେଖିଲି ଦୁଇଟା ପନ୍ଦର । ଆଉ ପଇଁରୁକଣ ମିନିଟ୍ ର ଏହା ବିସ୍ଫୋରଣ ହେବ । ଏଇ ପଇଁରୁକଣ ମିନିଟ୍ରେ ନିଜର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଠିକ୍ କରିବାକୁ ହେବ ଧ୍ବଜ ଆଗକୁ ଗୋଡ଼ କାଢ଼ିଲି ।

ଦୁଇ

ମେହନତର ରାତି ପାହି, ଆଉ ଗୋଟିଏ ସନ୍ଧ୍ୟା ମୋତେ ଯେଉଁଠି ହେଲା, ତାହା ଥିଲା ଗୋଟିଏ ସନ୍ଧ୍ୟାର ଉପକଣ୍ଠ । କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଡାଲି ଚଢ଼ିଲା ଦୋକାନ । ଦଶ ବାରଟି ମିଠା ଦୋକାନ । ଆଠ ଦଶଟି ସ୍ଫେୟନାସ ଦୋକାନ । କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଭଙ୍ଗାରୁଜା ଖପରଦର ପରେ ଦୁଇଟି ସେଲୁନ୍ ଓ ଛ'ସାତଟି ଲଣ୍ଡ୍ରି । ଏହି ଲଣ୍ଡ୍ରି ପାଖରେ ରାଜପଥ ଡାହାଣକୁ ମୋଡ଼ି ହୋଇ ପଡ଼ିଛି । ସେପଟରେ ଆଉ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ବଡ଼ ବଡ଼ ଦୋକାନ । ଅନୁମାନ କଲି ସନ୍ଧ୍ୟାଟିର ଅବସ୍ଥିତି ସେଇଦିଗକୁ ମାଡ଼ିଯାଇଛି । ସେଠାକୁ

ଯାଇ ଦେଖିବାର ସାହସ ମୋର ନଥିଲା । ରାସ୍ତାର ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ବଡ଼
 ଗୁଡ଼ିକ ନିସ୍ତୁର ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଲୋକଗହଳ ବଢ଼ି ଥିଲା । ଦେହର
 ପୋଷାକକୁ ଦେଖିନେବା ମାତ୍ରେ ଆତଙ୍କରେ ଥରି ଉଠିଲି ।
 ସାମାନ୍ୟ ଗଞ୍ଜି ଅଣ୍ଟରଞ୍ଜିତ ସାମରକ ଦେହକୁ ଲୁଚାଇବାକୁ
 ଅସମ । ଏଇ ପୋଷାକ ଦେହରେ ରହିଲେ, ଲୋକ ଲୋଚନକୁ
 ଯେତେ ଭୟ ନୁହଁ, ସେତେ ଭୟ ସେଠାକାର ହିଂସ୍ର କୁକୁରମାନଙ୍କୁ ।
 ଭୋକରେ ପେଟ ଜଳୁଛି । ସେଇ ପ୍ରଭୃତି ଦଳପାଣି ଛଡ଼ା ଏଯାଏ,
 ଆଉକିଛି ଖାଇବାତ ଦୂରର କଥା ପାଣି ମନ୍ଦେ ପିଇବାକୁ ମିଳିନି
 ମୋତେ । ବହୁତ ଭାବି ଭାବି ସ୍ଥିର କଲି । ଶୁଷ୍କ ଦେଶରେ ଲୁଚି
 ରହିବାକୁ ହେଲେ, ସେମାନଙ୍କର ପୋଷାକ ପରି ଆଗ ଗୋଟିଏ
 ପୋଷାକ ଦରକାର । ଆଉ ପେଟ ମାଟି ଭିକା କରେ ବା
 ପରମେଶ୍ୱର ଯାହା ଖଞ୍ଜିଥିବେ । ରାସ୍ତା ଧାରରେ ଥିବା ନଳ ଖୋଲି
 ମୁହଁ ହାତ ଧୋଇ ପେଟେ ପାଣି ପିଇ ନେଲି । ଯୁଦ୍ଧ ସମୟ ହେତୁ
 ସହରଟି ନିଷ୍ପ୍ରାପ୍ତ ଥିଲା । ଅଧା ଆଲୁଅ ଅଧା ଅନ୍ଧାର ଥିବା
 ଗୋଟିଏ ଗଳରେ ଯାଉଁ ଯାଉଁ ପହଞ୍ଚିଲି ଲଣ୍ଡି ପାଖରେ । ଲଣ୍ଡିଟି
 ଥିଲା ଗୋଟିଏ କାଠକେବିନ୍ । ଆଗରେ ଦୁଇଟା ମସ୍ତ ମସ୍ତ
 କୋଇଲା ଭାଟି । ତାର ଧାରକୁ ଲଗି ପାଉଁଶ ଗଦା । ଭିତରେ
 ଗୋଟିଏ ଭଙ୍ଗା କାଚଲଗା ଆଲମିରା । ଚାରିପଟେ ବାକ୍ସ ସଜାହୋଇ
 ତା ଉପରେ ଗୋଟିଏ ଚତୁର୍ଭୁଜ ପଟା ଥିଲା ହୋଇଛି । ଉପରେ
 କେତେକ ଅଯଥ ପ୍ୟାଣ୍ଟ ଶାଢ଼ୀ ଓ ଲୁଗା, ଲୁଙ୍ଗି । ଅବଶ୍ୟ ଏଗୁଡ଼ିକ
 ଶୁଭ୍ର । ତଳେ ବଡ଼ ବଡ଼ କରୁ ଅକରୁ ଲୁଗା ଗାଣି । କେତେକ
 ଇସ୍ତ୍ରୀକର ପ୍ୟାଣ୍ଟ ସାଢ଼ୀର ଥାକ । ଛୁନୁଛନ୍ତି ଅବସ୍ଥାରେ ଦୁଇଗୁରୁଟା
 ଆଇରନ ପଡ଼ିଛି । କେଉଁଟିବା ମୁହଁମାଡ଼ି, କେଉଁଟିବା ଟେକିହୋଇ
 ଧୋବା ଗୋଟିଏ ଚାରିଗୋଡ଼ିଆ ଉପରେ ବସି ହୁକ୍କା ଟାଣିବାରେ

ଲଗିଛି । ଧୋବଣୀଟି କୋଡ଼ରେ ଛୁଆ । ସ୍ବାମୀ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ବୟସରୁ ଅନୁମାନ କଲି ପ୍ରଥମ ଶିଶୁ । ନବଜାତ ମୁହଁରେ ମାତୃଭର ଝରଣା ଦେଇ ସନ୍ଧ୍ୟା ସାତଟାରେ ମଧ୍ୟ ମା' ବସି ଘୁମାଉଛି ।

ମୁଁ ସେତିକି ଆଗକୁ ଯାଉଥିଲି ସେତିକି ମୋ ଦେହ ଧରି ଉଠୁଥିଲି । ସମୟଥିଲି ଏଇ ଦେହର ସୁସ୍ଥସବଳ ପାଇଁ ଭଗବାନଙ୍କ ପାଖେ କେତେ ପାର୍ଥନା କରୁଥିଲି । ଆଜି ପୁଣି ସମୟ ଆସିଲା ଏଇରୂପର ଅବସାନ ପାଇଁ ତାଙ୍କରି ପାଖରେ ପାର୍ଥନା କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ଲଣ୍ଡ୍ରୀର ପଛପଟ ଦେଇ, ଅତି ସ୍ବତର୍ପଣରେ ଭିତରକୁ ହାତ ଗଲାଲିଲି । ଭାଗ୍ୟର କଥା ଅତି ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ଲୁଙ୍ଗି, ଗୋଟିଏ ସାର୍ଟ, ମୋ ଆୟତକୁ ଆସିଗଲା । ଲେଉଟେ ଆଉଁସରେ ଦୁରେଇ କରି ହାତମାଲିଲି । ଗୋଟିଏ ଗ୍ଲେଟ କାଠ ବାକ୍ସ । ବେସ୍ ଓଜନ ମଧ୍ୟ । ସେତିକି ଧରି ମନ ଖୁସିରେ ଦଉଡ଼ିଲି ଆଗକୁ । ପଛକୁ ଚାହିଁବାର ବେଳ ନଥିଲା । ଯୁଆଡ଼େ ବେଶି ଅନ୍ଧାର ସେଇ ଆଡ଼େଇ ମୋର ନିରାପଣର ଉପଯୁକ୍ତ ସ୍ଥାନ । ଶିଶୁରଙ୍କ ଦୟାରୁ ମୋତେ ବେଶି ଦୂର ଯିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ । ଆଗ ରସ୍ତାରେ ଗୋଟିଏ ଝଙ୍କାଳିଆ ବରଗଛ । ବୁଲି ବ୍ୟବସାୟୀ ଇସ୍ପତି ମାନଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ଆଡ଼ିଆ ସ୍ଥଳ ।

ଗ୍ଲେଟ ଗ୍ଲେଟ ଅଖାଟଣା ତମ୍ଭୁ ଆଗରେ ରାତିରନ୍ଧା ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଯାଇଛି । କେହି କେହି ନିଶାଖାଇ ତଳାଉଛନ୍ତି । କେଉଁଠିବା ସ୍ତ୍ରୀ ପୁରୁଷ ମଧ୍ୟରେ ତୁମ୍ଭେ ଝଗଡ଼ା ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଯାଇଛି । ଝଗଡ଼ାର ଅଳ୍ପ କିଛି ଦୂରରେ ଠିଆ ହୋଇ ମୁଁ ମୋର କାମ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲି । ଲୁଙ୍ଗି ସାର୍ଟ ପିନ୍ଧି, ବାକ୍ସଟି

ଗୋଲଠାମାରି ଭାଙ୍ଗି ଦେଲ । ବଡ଼ ଆନନ୍ଦର କଥା ଯେ ଶତ୍ରୁ
ଦେଶର ସ୍ବଳ୍ପ ମୁଦ୍ରା ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋ ହାତମୁଠାରେ । ଅବଶ୍ୟ ଏ
ଦୁର୍ଦ୍ଦିନରେ କେତେ ଦିନର ଖାଦ୍ୟ ପେୟ ଯୋଗାଡ଼ କରିପାରିବା
ଭଳି ଶକ୍ତି ମୋର ଆସିଗଲା । ସେତକ ପକେଟରେ ରଖି ପହଞ୍ଚିଲି
ଝଗଡ଼ା ପାଖରେ ।

ଠିଆ ହୋଇ ଯାହା ଶୁଣିଲି ତାହା ମୋ ଭାଷାରେ ଏହିପରି
ହେବ । ପୁରୁଷ ଅଭିଯୋଗ କରୁଛି । ମୋତେ ବାହାରେ ବସାଇ
ସେଇ ବାବୁଟା ଘରେ ଯେ ଜୋତା ପାଲସ୍ ପାଇଁ ପଶିଲୁ,
ଏତେତେରି ହେଲା କାହିଁକି । ଚରୁଣୀଟିର ବୟସ ବାଇଶି
ପାଖା ପାଖି । ଇରାନୀ କନ୍ୟା, ଦେହର ରଙ୍ଗରେ ରକ୍ତ ଗୋଲପ
ଉକୁଟୁଛି । ପୂରିଲା ପୂରିଲା ଗଣ୍ଡରେ ଶତ ଶତଦଳର ଲଳିତ୍ୟ ।
ବଳିଷ୍ଠ ବୁକୁ । ଆଖିରେ ସହସ୍ର ଉନ୍ମାଦର ଝଲକ । ପ୍ରଶସ୍ତ ପିଠି
ଉପରେ, ତମ୍ବାଳିଆ ରୁଷ କେଶର ଗୋଟିଏ ଅତେଇ ହାତଆ
ବେଣୀ । ସ୍ବାମୀର ପ୍ରଶ୍ନରେ ଅଶ୍ରୁମୟ ଉତ୍ତର ଧରି ନ ହୋଇ
କହିଲା ସେ ।

ମରଦ ପଣିଆଁ ଦେଖଉଛୁ, ଆଜିର ରେଜିଗାର କେତେ
ଦେଖେଇଲୁ ?

ଆମେ ମାଇପି ଲେକ, କାହାରିକୁ ଧୋକ୍‌କାଦେଇ ପଇସା
ଆଣିବା ପସନ୍ଦ କରୁନାହିଁ ।

ହସେଇ ଖେଳେଇ ଦୁଇ ପଇସା ଆଣିଲେ..... ।

ଏତେ ଦୁଃଖରେ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ହସି ଉଠିଲି । ଏଇ ଚକ୍ରାନ୍ତ
ନାଶର ବୁଦ୍ଧି ତାରିପ୍ କରିବାକୁ ମୋର ସମ୍ବନ୍ଧ ନଥିଲା । ଶଶିକ

ଅନନ୍ଦର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ଗୋଟିଏ ଅନ୍ଧାରୁଆ ଜଳଖିଆ
ଦୋକାନରେ ପାଦଦେଲି ।

ଫରମାୟୁଏ ସାର୍ ।

ଗରମା ଗରମ ପଲ୍ଲଡ଼, ଅଣ୍ଡା, ମାଂସ ଚପ୍ ।

ବୟୁଟି ନମ୍ର କଣ୍ଠରେ ପ୍ରଶ୍ନ କଲି ।

କି ମାଂସ—ଗଲା ଖଜାରି ପଚାରିଲି ।

ସାର୍ ମୁଗୀ ।

ସହଜାତ ଗନ୍ଧୀର ଝୁଟିଏ ମାରି ଆସ୍ଥାନ ଜମେଇ ଦେଲି ।

ଦୈନନ୍ଦିନ ଖାଇସାରି କର୍ମ ପାନ କରିବା ଅଭ୍ୟାସ
ମୋର ବାଲାଗତ ଏଣୁ ଖାଇସାରି ମୁଁହ ହାତ ଥୋଇ କର୍ମର
ବରଦଦେଲି । ବୟୁ ବିଲ୍ ଥୋଇ ଦେଇ ଗଲି ପାଞ୍ଚଟଙ୍କା
ବାରଅଣା । ଏହି ବିଲ୍ ଦେବାପାଇଁ ମ୍ୟାନେଜର ସାମନାକୁ
ଯିବା ପାଇଁ ମୋର ସାହସ ନଥିଲା । ଧରା ପଡ଼ିଯିବା ଭୟରେ
ଗୋଡ଼ ହାତ ଥରୁଥାଏ । ଥରେ ଦିଅର ଯେ ଚେଷ୍ଟା ନକଲି
ସେପରି ନୁହଁ । ମାତ୍ର ସବୁ ବିଫଳ ହେଲା । ବାଧା ହୋଇ ବୟୁ
ହାତରେ ପାଞ୍ଚ ଟଙ୍କା ବାରଅଣା ପଠାଇ ଦେଇ ଏକମୁହଁ ହୋଇ
ରଜପଥକୁ ପଳାଇ ଆସିଲି ।

ଧୀରେ ଧୀରେ ରାଶି ଦିନେଇ ଆସିଲା । ପରିସ୍ରା କରିବା
ଭାବଭଙ୍ଗିକରି ରସ୍ତା ଧାରରେ ଥିବା ପାଚେରି କଡ଼କୁ ବସି
ଅନ୍ଧାରୁ ଦୃଢ଼ କାଢ଼ିଲି । ରାତି ଦଗଟା । ଆଖିରେ ଆଖିଏ
ଜିଦଥିଲେବି ଜୀବନର ମାୟାକୁ ସେ ବଳେଇ ପଡ଼ି ନଥିଲା ।

କୁଆଡ଼େ ଯିବି, କ'ଣ, କରିବି ଏଇ ପ୍ରଶ୍ନ ଦୁଇଟା ସବୁବେଳେ
ହୃଦୟକୁ ଦାଣ୍ଡିପକଉ ଥାଏ । ଆଗକୁ ରହିଲି । ରସାଟି ପ୍ରାୟ
ଜନ ଶୂନ୍ୟ । କାଁ, ଗାଁ, ଗୋଟିଏ ଯୋଡ଼ିଏ ଲୋକଯିବା ଆସିବା
କରୁଥା'ନ୍ତି । ପାଖ ଖପରଲି ଦର ଝରକାର ଶୀତ ଆଲୋକରେ
ଯେତକ ଦିଶୁଥାଏ, ଏଇ ଅପରିଷ୍କାର ଗଳଟି ଯେ ଅବାସ୍ଥିତ
ସ୍ଥାନ ଏଥିରେ ମୋର ସନ୍ଦେହ ରହିଲା ନାହିଁ । ବିମୁତ୍ତ ହୋଇ
ଠିଆ ହୋଇ ରହିଲି । ଆଗକୁ ଯିବି ନା ପଛକୁ ଯିବି ଭାବୁଛି,
ହଠାତ୍ ଗୋଟିଏ ନାଗକଣ୍ଠର ଆଘାତ ପାଇଲି ।

ଭିତରକୁ ଆସନ୍ତୁ ଆଜ୍ଞା । ଦରଜା ଖୋଲ ଅଛି ଯେ ?
ଝରକା ପାଖରେ ଚରୁଣୀଟି ଠିଆ ହୋଇ ମୋତେ ସଂବୋଧନ
କରୁଛି । ଚମକ ପଡ଼ି ନଥିଲି ମୁଁ । କାରଣ ଏଇ ଗଳଟି ଯେ
ଏଇପରି ଅଭିଶପ୍ତ ଏ ଧାରଣା ମୋର ଅନେକ ଆଗରୁ ହୋଇଥିଲା ।
ଛେପ ତୋକଲି । ଯିବି ନା ନଯିବିର ଭାବନା ହୃଦୟକୁ ଆଲୋଡ଼ନ
କରୁଥାଏ । ଗୋଟିଏ ଦିଗରେ ପ୍ରମୋଦ । ପୁରୁଷ ହୃଦୟର ପ୍ରେମ
ଯମୁନା । ଅନ୍ୟ ଦିଗରେ ପ୍ରାଣ । ପଞ୍ଚେନ୍ଦ୍ରପୁର ଆଧାର ।

ଜଣେ ନୟନ । ଜଣେ ବସ୍ତୁ ।

ଗୋଟିଏ ଜହ୍ନା । ଅନ୍ୟଟି ଲଳସା ।

ଶେଷ୍ଠର ଲଳସାର ଜଡ଼ିଲା । ମୁହଁ ଉଠାଇ ପୁଣି ଥରେ
ରହିଲି । ଝରକାର ରେଲିଂଘର ଏବେ ମଧ୍ୟ ଠିଆ ହୋଇଛି
ଚରୁଣୀ । ଚପା ସାଲୁଡ଼୍ଫାର ଭିତରେ ଯେମିତି, ଶୋଭନୀ ସେମିତି
ଲୋଭନୀ ହୋଇଛି ଚରୁଣୀ । ବିଚିତ୍ରରୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାଳେ ତାଳ
ଯୌନ ନିମନ୍ତ୍ରଣର ପ୍ରଭାବ । ନାଗରା ଫୁଲଭ ହସ । ଅବବାହିତ

ମରୁ ହୃଦୟକୁ ମୋର ବସ କରିଦେଲୁ । ଶବ୍ଦେ ଆଗରୁ ଯେଉଁ ଜୀବନ
ପ୍ରତି ମୋର ଏତେ ମାୟା ମମତା ଥିଲା, ସେଇ ଜୀବନ, ପତଙ୍ଗପରି
ତେଜି ପଡ଼ିଲା ନିଆଁକୁ ।

ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଆଳାପରୁ ଜାଣି ନେଲି, ବ୍ୟବସାୟୀ
ହସାବରେ ତାର ସ୍ଥାନ ଅତି ଉଚ୍ଚରେ । ବଡ଼ ବଡ଼ ଅର୍ଥସର-
ମାନଙ୍କଠାରୁ ଆରମ୍ଭକରି, ପ୍ରତିପତ୍ରିଶାଳୀ ନାଗରିକମାନଙ୍କର
ରଙ୍ଗମଞ୍ଚ । ଫତମା ନା । ଦରର ଚାରିଆଡ଼େ ଦୃଷ୍ଟି ପକାଇଲି ।
ରଙ୍ଗାଳୟର ସମସ୍ତ ସାଜ ସଜା ରୂପବନ୍ତରେ ମନେହେଲା । ଚିତ୍ର
ଚାରକମାନଙ୍କର ଲଗ୍ନମୁଣ୍ଡି । ଅସଲରୁ ଯୌନ ନର୍ତ୍ତକ ନର୍ତ୍ତକୀ-
ମାନଙ୍କର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସମୟର ଶ୍ରବଣରଙ୍ଗ । ଚେୟାର, ଟେବୁଲ୍,
ଶୋଫା, ଆରାମଚେୟାର, ଆଲମିରା, ଡ୍ରେସିଂଟେବଲ୍, ମର୍ସି
ରେଡ଼ିଓ, କ୍ୟାମେରା ଓ କାଚ ଆଲମିରା ଭିତରେ ବିଭିନ୍ନ
ମୂଲ୍ୟବାନ୍ ପୋଷାକ ସବୁ ସୁନ୍ଦର ଭାବେ ସଜ୍ଜିତ ହୋଇଛି ।
ସାମନା ପଲଙ୍କ ଉପରେ ଚକ୍ରେଟ୍‌ରଙ୍ଗର ଡିନଲ୍‌ପ ଗନ୍ଧ,
ତା'ଉପରେ କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ ଭରା ଦାମି ଚନ୍ଦର ଓ ଦୁଇଗୁରୁଟା ମାଣ୍ଡି ।

ଅଜି ଶୁଦ୍ଧବାର, ମାନ୍ଦାବଜାର ଏଣୁ ଆଜିକାର ରଜର୍ତ୍ତ
ପରୁଣ ଟଙ୍କା ।

ମୁହଁରେ ବ୍ୟବସାୟୀର ହସ ପୁଟାଇ ଫତମା କହିଲା ।

ଓଜର ଆପତ୍ତିନକରି ଟଙ୍କା ଗଣି ବସିଲି । ଏକ୍, ଦୁଇ,
ତିନି, ଚାରି କରି ପରୁଣ ଟଙ୍କା ଗଣି ଦେଲା ପରି, ଆଉ ମୋ
ପାଖରେ ଯମା ତିନିଟଙ୍କା ବାରଅଣା ରହିଲା । ଫତମା ଟଙ୍କା

ଗଣି ବସିଲ, ମୁଁ ମନେ ମନେ ଭାବିଲି ବିଚାର ଧୋବା ? କେତେ କଷ୍ଟାଜିତ ଧନ ତାର, ଶେଷକୁ ବାରବିଳାସିନୀ ଭାଗ୍ୟରେ ଥିଲା । ହତଭାଗ୍ୟକୁ ଏଇ ଅଶେଷ ଟଙ୍କା ଆଠଅଣା ସତସ୍ୱ କରିବାକୁ କେତେମାସ ଲାଗିଥିବ ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କୁ ଜଣା । ମୋ ପଛରେ ଆଲମିରା ଖୋଲିବାର ଶକ୍ତି ହେଲା । ମୁହଁ ଫେରାଇ ଦେଖିଲି ଫତମା ନଇଁପଡ଼ି ଡ୍ରା ଖୋଲିଛି । ମୋଠାରୁ ଆଦାୟ କରିଥିବା ଧନ ଯନ୍ତ୍ରରେ ରଖି ଫେରିଆସି ମୋ ପଛ ବେସ୍ତାରକୁ ଲାଗି ଠିଆ ହେଲା । ଶିତ୍କାର ଖେଳିଗଲା ମୋ ଦେହରେ । ଅଶାନ୍ତ ହୃଦୟକୁ ଶାନ୍ତ ଦେବାପାଇଁ ଆଶ୍ରୟ ଲେଉଟିଲି । ଆନନ୍ଦର ଅଭିନୟନ ଜଣାଇ ମୋ ମୁହଁ ପାଖକୁ ନଇଁ ଆସୁଥିଲା— ଆଉ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ମୁହଁ । ଦୁଷ୍ଟାମୀର ହସ ହସି ପରୁରଲାସେ । ଆପଣ ଏଇ ସରମଙ୍ଗା ସହରର ବାସିନ୍ଦା ?

ସରମଙ୍ଗା ।

ଭୟରେ ଦେହ ମୋ ଅଧର ହେଲପରି ବୋଧହେଲା ।

ଫତମାର ଅଧ୍ୟୁଷିତ ତରୁରୁ ମୋ ତରୁ ଗୁପ୍ତ ଗୁପ୍ତ ଶିଥିଳ ହୋଇ ଗଲା । ମୁଁ ସେ ନିଜର ନିରାପତ୍ତ ଭୁଲି କୁହୁଡ଼ି ପହଁରୁଛି ସେଥିପାଇଁ ନିଜକୁ ନିଜେ ଧକାଇ ବସିଲି ।

ସରମଙ୍ଗା ।

ଶସ୍ତ୍ରର ଦ୍ୱିତୀୟ ବୃହତ୍ତମ ସାମରିକ ଘାଟି ।

ତୋପ, କମାଣ, ରକେଟ, ଖେପଟାସ୍ତ୍ର, ଓ ସ୍ୱୟଂ ଚାଲିତ ଟ୍ୟାଙ୍କ୍, ପରମାଣୁ ଶକ୍ତି ସମ୍ପନ୍ନ ଜାହାଜମାନ ଆଧୁନିକ ଧରଣରେ

ସଜ୍ଜିତ ହୋଇ ଆଦେଶ ମୁହୂର୍ତ୍ତକୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଛନ୍ତି ଏଠାରେ । ଆଲୋଚନା ସଭାରେ ଭାଗ ନେଇବେଳେ ଆମ ଅଧିବରକ୍ ମୁହୂର୍ତ୍ତ କେତେଥର ଏଇ ପ୍ରଧାନ ଘାଟି ସରମଙ୍ଗା ନାଁ ମୁଁ ଶୁଣିଛି । ଭଲରେ ଭଲରେ ଫେରିଥିଲେ, ଦ୍ଵିତୀୟ ଆକ୍ରମଣ ଯେ, ମୋରଦ୍ଵାରା ଏଠି ହୋଇଥାନ୍ତା ଏହା ନିଃସନ୍ଦେହ । ଯାହାକୁ ଦିନ ସାମରିକ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି, ବେପରୁଡ଼ା ଭାବରେ ଆକାଶମାର୍ଗରୁ ଧ୍ଵଂସ କରିଥାନ୍ତି । ଅବସ୍ଥା ଚନ୍ଦ୍ରରେପଡ଼ି ତା' ଉପରେ ଆଜି ମୁଁ ଅତି ନଗଣ୍ୟ ଭେର ପୋଷାକରେ ଲୁଚି ବୁଲୁଛି ।

ଖାଇଛନ୍ତି ।

ହଁ ।

ତେବେ ସାମାନ୍ୟ ଟିକେ କଫି ତିଆରି କରି ଆସୁଛି ।

ଉତ୍ତରକୁ ଅପେକ୍ଷା ନକରି ଫତିମା ଲେ ରନ୍ଧା ଘରକୁ । ନିରାପତ୍ନ ସପର ବିଷଜ୍ଞାଳା ମୋର ଦେହ ମନକୁ ଅସ୍ଥିର କରି ପକାଉ ଥାଏ । ସାମାନ୍ୟ ପ୍ରକୃତିସ୍ଥ ହୋଇ ଟେବୁଲ ଉପରୁ ଝବର କାଗଜଟା ଟାଣି ଆଣିଲି । ମନ ଭୁଲେଇବାକୁ ଆଖି ପକେଇଲି ତା'ଉପରେ । ସାମନା ଦୃଷ୍ଟାରେ ଯାହା ଦେଖିଲି ଦେହ ମୋର ଜଡ଼ି ହୋଇଗଲା ।

ବଡ଼ ବଡ଼ ହେଡ଼ିଙ୍ଗ୍‌ରେ ସଦ୍ୟ ଝବର ।

ଜଳ, ସ୍ଥଳ, ଆକାଶ ବାସ୍ତବରେ ଆମ ମୈତ୍ର୍ୟ ଅଲୋଚ୍ଚ ବୁଲିଛନ୍ତି । ଗତ କାଲି ଶେଷ ପକ୍ଷରୁ ନିମସ୍ତର ସାମରିକ ଘାଟି

ଉପରେ ବୋମା ମାଡ଼ କରି ପଳାଉଥିବା ବିମାନଟି ଆମ ପକ୍ଷରୁ
ଗୁଳି କରି ଖସାଇ ଦିଆଯାଇଛି ।

ବୈମାନିକ ଆକାଶଚ୍ଛତା ସାହାଯ୍ୟରେ, ଚପ୍ଟୋଲ୍ ଶସ୍ୟ
କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅବତରଣ କରି ପଳାୟନ କରିଛି । ବହୁତ
ଅନୁସନ୍ଧାନରୁ ଜଣା ଯାଇଛି ଯେ, ଚପ୍ଟୋଲ୍‌ର ଦକ୍ଷିଣକୁ
ଏକମାଲ୍ ଦୂରରେଥିବା ପୁରାତନ ବଜ୍ର ପୋଖର ଓ ବାଉଁଶ
ବଣରେ ସେ ଆଶ୍ରୟ ନେଇଥିଲା । ପାଗ ଅନୁକୂଳ ନଥିବାରୁ
ଆମକୁ ଖୋଜା ଖୋଜିରେ ବିଶେଷ ବାଧା ପଡ଼ିଥିଲା । ସାମାନ୍ୟ
ଅସାବଧାନତା ହେତୁ ଛ'ଜଣ ଅନୁସନ୍ଧାନକାରୀଙ୍କୁ ରାତିଦୁଇଟାରେ
ତମ୍ବୁ ଭିତରେ ଟାଇମ୍‌ବୋମା ଦ୍ଵାରା ହତ୍ୟାକରି ଦକ୍ଷିଣକୁ
ପଳାୟନ କରିଛି । ଆଜି ଦେଶବାସୀଙ୍କୁ ସରକାର ସାବଧାନ
କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଏଇ ଧୂର୍ତ୍ତି ପଳାତକକୁ ଧରାଇ ଦେବାକୁ
ପାଞ୍ଚ ହଜାର ଟଙ୍କା ପୁରସ୍କାର ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି ।

ଫତିମା ଟ୍ରେରେ କର୍ମିଧର ଆସିଗଲା । ଖବର କାଗଜ
ରଖି କର୍ମ ପିଆ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲା । ହୃଦୟର ଲୁହ ଲହର
କୋହ ଶୁଣି ମନେ ମନେ ସ୍ଵକଳ୍ପ କଲି, ରାତି ପାହିଲେ ଯାହା
ହେଉନା କାହିଁକି, ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁଇ ଦିନର ରାତି ଅନିଦ୍ରା
କଟାଇବାକୁ ଏଇ ବିଷ ପଲଙ୍କରେ ମୋର ଆଶ୍ରୟ ସ୍ଥଳ ।

ଚିନ୍ତା

ଲଳିତା, କାମୋଦୀ ।

ଏହା କୌଣସି ଓଡ଼ିଆ ଗ୍ରନ୍ଥରେ ରାଗ ରାଗେଣୀ ନୁହଁ ।
ଏମାନେ ହେଲେ ଗୋଟିଏ ମା'ର ତଳ ଉପର ଦୁଇଟି କନ୍ୟା ।

ଲଳିତା ବୟସରେ ବଡ଼, ନାତିଆର୍ଦ୍ଧ ଦେହ, ଦୁଧ ଅଳତା
ମିଶ୍ରିତ ତେଜ ତେଉକା ତରୁ । ପୋଟଳ ଚର ସାଧା ଆଖି ।
ଧୀର, ସ୍ଥିର, ଶାନ୍ତ ମୈତ୍ରୀର ଗୋଟିଏ ଜୀବନ୍ତ ପ୍ରତିମା ।

କାମୋଦୀ ।

ବୟସରେ ସାନ ହେଲେବି ମା ତାଙ୍କ ଶୁଣିଲଣି । ଶାମାଜୀ
କ୍ଷୀଣଦେହୀ, ଲେହନ ବର୍ଣ୍ଣ ଆଖି । ଗପୁଡ଼, ପରଶ୍ରୀକାଚରତା,
ବଗତ ଯୌବନୀ, ରୁଷ ମନା ।

କୋହନା ସହରରେ ଥିବା ବ୍ରିଟିଶ ପ୍ରାସାଦରେ ସେଦିନ
ସାମ୍ବାସାମ୍ବି ଆର୍ମିଚେୟାର ପକାଇ ବସିଥିଲେ ଭଉଣୀ ଦୁଇଟି ।
କାମୋଦୀର ରୁଷ ମୁହଁରୁ ଜଣାଯାଉଥିଲା ସେ ଯେପରି ଆଜି ତା'
ଅପାର କୌଣସି କଥା ଶୁଣିବାକୁ ନାଗୁଜ । ଠିକ୍ ଅରଟେ
ଚେୟାରରେ ବସିଥିବା ଶାନ୍ତ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଲଳିତାର ମୁହଁ କହୁଥିଲା
ସେ ଯେପରି ଏଇ ଦୁରୁଚି ସମସ୍ତଙ୍କ କାମୋଦୀର ସମସ୍ତ କଥାକୁ
ହେୟଜାନ କରୁଛି ।

ଅପା ?

ଉଁ—

ତୁ ଗୋଟେ କ'ଣ ଠାକୁର ଆଣିଛୁ ?

ଆଣିଛୁ ।

ହସେଇଲୁ ଅପା ।

ଅନୁଆର ସାହେବର ପତ୍ନୀ କରୁଛି ଠାକୁର ପୂଜା ।
ବେପରଓଁ । ହସରେ ଘର କମ୍ପାଇ ଦେଲା କାମୋଦା ।

ସାହେବ ଜାଣିଲେଣି ନା ଲୁଚାଇ ଲୁଚାଇ ପୂଜା କରୁଛନ୍ତି ?

ଭଲ୍ଲନି ଅପା ଦେଖିବା ତୋ ଠାକୁର ।

ତୋପରି ପାପୀକୁ—

ସେ ଘରେ ପୁରୁଷକୁ ନାହିଁ । ଏଇଆ କହୁଛନ୍ତି ।

ସେମିତି ହସି ହସି ନାଟକୀୟ ଭଙ୍ଗୀରେ କଥା ଛଡ଼ାଇ
କହିଲା କାମୋଦା । ଏତେ ହସନା କାମୀ । ଦୁନିଆର ଗତି ବଡ଼
ବିଚିତ୍ର । ଏଇ ସାମାନ୍ୟ କଥାରେ ଯେତେ ହସିଲୁଣି, ମୁଁ ଭ୍ରାବୁଛି
ସ୍ୱାର ମୂଲ୍ୟ ଦେବାକୁ ଯାଇ ତୁ ବୋଧେ କାନ୍ଦୁ । ଇସ୍ରାହୀଲ୍
ସାହେବଙ୍କ ବୟସ ସଙ୍ଗେ, ମୋ ବୟସ ଭୁଲନାକରି ତୁ ଯେ
ପତି ପତ୍ନୀର ଆଶ୍ୟା ଦେଇ ପାରୁଛୁ ଏଇଟାଇ ତୋ ଜୀବନ
ବିବେକର ମାନପସ । ସାମାଜିକ ଗୁଲିତଳନ, ଆଖିର ବ୍ୟବହାର
ଯେ ମଣିଷ ଉପରେ ଏତେ ଆଧିପତ୍ୟ ବିସ୍ତାର କରେ ଏ ପ୍ରମାଣଟା
ଆଗେ ମୁଁ ତୋରିଠାରୁ ପାଇଲି ।

ଭୁମେତ ଯେଉଁ ଭାଷାରେ ଯାହା କହୁ ପଛେ ଅପା, ତୁ ମୋ
ଅପା, ଏକଥାଟା ଯେମିତି ସତ, ଭୁଯେ ଆଉ ତୋ ଜନ୍ମ ମାଟିକୁ
ଫେରି ଯାଉନାହୁଁ, ଏଇଟାବି ସେମିତି ନିରାଶ ସତ ।

ହିଅ ଜନମ ପର ଘରକୁ ।

ସେଠି ଥିଲେ ସେହିଁ ସ୍ଵାମୀ ପୁରର ସଂସାର କରିଆନ୍ତୁ,
ଏଠିମଧ୍ୟ ଯେଇ ସ୍ଵାମୀ । ହେଲବା ସନ୍ତାନସନ୍ତତିର ଆଶା ନାହିଁ,
ଜୀବନଟାକୁ ଉପଭୋଗ କରିପାରିବୁତ ।

କାମୀ—ଗୋଟାଏ କନ୍ୟା ଚିତ୍ତାର କଲ୍, ଲଳିତା ।

ଠିକ୍ ଏତିକିବେଳକୁ ଅନୁଆର ସାହେବଙ୍କ ନିଃସନ୍ଧ ପ୍ୟାଟ୍
କାରଟି ପୋର୍ଟିକୋ ଭିତରେ ଆସି ଅଟକି ଗଲ । ଧଡ଼ କରି ଘରଜାଟା
ଖୋଲି ବାହାରକୁ ବାହାରି ଆସିଲେ ସେ । ଭାରି ବୁଟ୍ ମର୍ ମର୍
ଶବ୍ଦଶୁଣି ଦୁଇ ଭଉଣୀଙ୍କ ଗପରେ ଡୋରି ବନ୍ଧା ହେଲ । ବେଶାତିରି
ରୁଲିରେ ଘର କମ୍ପାଇ ବାହାରକୁ ବାହାରିଗଲ କାବେରୀ । ସେ
ଏପରି ଉଦ୍‌ବ୍ରାନ୍ତ ଥିଲା ଯେ ବାଟରେ ଅନୁଆର ସାହେବଙ୍କ ସହିତ
ଥକ୍କା ଖାଇ ଗଲେ ମଧ୍ୟ ସାମାନ୍ୟ ଉଦ୍‌ବ୍ରାତାର, ଟା, ଟା, ବା ବାଇ,
ବାଇ, ଟିକେ କଲ୍ ନାହିଁ ।

ହ୍ୟାଲେ ମିସେସ୍ ସଜିନା ?

ସାମରିକ କାଇଦାରେ ମୁହଁ ଫେରାଇ କାମୋଦକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି
କହିଲେ ଅନୁଆର ସାହେବ । ଅତ୍ୟଧିକ ହୋଧ ହେତୁ
ହେଉବା, ନିଜର ବଡ଼ମା ଦେଖାଇ ହେବାକୁ ହେଉ, ସାହେବଙ୍କର
ସ୍ଵେଦ ବୋଲା ଗଜନ ପ୍ରତି କର୍ପୁପାତ ନ କରି, ବ୍ଲୁକ୍‌ମଡ଼େଲ
ପ୍ୟାଟ୍ କାରଟି ସ୍ଥାଟ୍ କରି ବାହାରି ଗଲା ଫରବେଗରେ ।

ତାର ଏଇ କ୍ଷୀପ୍ର ଗତିକୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରୁହିଁ ରହିଲେ
ଆକାଶ-ବାହିନୀର ସବୋକ ସେନାପତି ଏଆର ମାର୍ଗୀଲ ଅନୁଆର
ମହନ୍ତଦ । ଯାହାର ନାଁ ଶୁଣିଲେ ଶବ୍ଦ ସାହି ସାହି ଡାକେ ।

ଅକଳନ ଧନ, ଅକଳନ ସନ୍ଧାନ ।

ସେମିତି ଚେହେରା, ସେମିତି ପ୍ରତିପତ୍ତି ।

ବୟସ ଶାଠିଏ ହେବ । ଅତିଶୟ ଲମ୍ବା ସାଙ୍ଗକୁ ପ୍ରଶସ୍ତୁତି ।

ରକ୍ତଜବା ପରି ଦେହର ରଙ୍ଗ । ସାମରିକ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି-
ଠିଆ ହେଲେ, ଗୋଟିଏ ଧୂଆଁ ବ୍ୟବହେଦ ଅଗ୍ନିସ୍ତମ୍ଭ ପରି
ଦେଖାଯାନ୍ତି ସେ । ଚନ୍ଦ୍ରାମୁଣ୍ଡ । ଧୂଆଁ କିଆ ହୋଟରଗତ ଚଷ୍ମ ।
ଗୋଟିଏ ହେଲେ ଦାନ୍ତ ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ କୁର୍ମିମ ଦାନ୍ତ ଦାବା ମୁହଁଟି
ଶୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ସାବେ ଡାଉଲ ଡାଉଲ ଦିଶେ ।

ସରକାରଙ୍କର ଏଇ ଦାୟିତ୍ଵ ଆଜିକୁ ପ୍ରାୟ ପନ୍ଦରବର୍ଷ ହେଲା
ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଚଳାଇ ଆଣିବା ଦାବା ଗୁରୁଆଡ଼େ ଭୂର ଭୂର ପ୍ରସଂସା ।
ସରକାର କୁହ ବା ନାଗରିକ କୁହ ସମସ୍ତଙ୍କର ସେ ବରେଣ୍ୟ ।
ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କ କଳ୍ପିତ ଯୋଜନାର ଆଶାବାଦୀ । ତାଙ୍କର ନିଷ୍ଠାପର
କର୍ମୀରୁ, ଦେଶ ଆଗେଇଛି । ଜାତି ଆଗେଇଛି ।

ଆଜିକୁ କେତେଦିନ ହେବ ମାର୍ଗୀଲ ସାହେବ ବଡ଼ ଉଦ୍‌ସିସ୍ତ
ଜଣା ପଡ଼ୁଛନ୍ତି । କଥା କଥାକେ ବ୍ୟସ୍ତତା । ସବୁବେଳେ ଚିନ୍ତାମଗ୍ନ ।
ମୂଳ ମୁଖ । ନିରୁସାହ ଗୁଲି । ବଙ୍ଗଳାକୁ ଆସୁନାହାନ୍ତି କହିଲେ
ଅତ୍ୟକ୍ତି ହେବ ନାହିଁ । ସବୁବେଳେ ଅସ୍ତିସ୍ୟ । ଅହରହ ମନ୍ତ୍ରଣା ।
ଦେଶସାରା ନିଷ୍ପ୍ରାପ୍ତ । ଦନଦନ ଆତ୍ମମଣର ସଙ୍କେତ । ସବୁବେଳେ
ସତେଜ । ଗୁରୁଆଡ଼େ ଆତଙ୍କର କରଳ ଗୁମ୍ଫା । ଯୁଦ୍ଧ ବଢ଼ିବା
ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ, ତାଙ୍କର ସମ୍ମାନ କମି କମି ଆସୁଛି । ସହକାରୀମାନଙ୍କ
ମୁହଁରେ ଭରତାର ପ୍ରସବ । ରେଡ଼ିଓ ଆଞ୍ଚଳିକ ସମ୍ବାଦରେ ଶହରୁ
ଜୟ ଜୟକାର । ସେଥିପାଇଁ କଡ଼ା ଅଇନଜାରି ହୋଇଛି । ଶହ

ରେଡ଼ିଓ ଯିଏ ଶୁଣିବ ଜେଲ, ଜୋରିମାନା ଇତ୍ୟାଦି ଏହିପରି କେତେ କଣ ।

ହେଲେ ଏଇ ଯିକାଳଦଣି ଖବରକାଗଜବାଲକୁ ତାଙ୍କର ବଳ କଣ । ଅହରହ ଲୋକସମ୍ପର୍କ ବିଭୀନ ଡାକବାଜି ସନ୍ତର ଶ୍ରମ-ଗଜନ । ରେଡ଼ିଓ କର୍ମରୂପ, ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବକ ଓ ଓଡ଼ିଆଜ୍ଞାନମାନଙ୍କର ଅବିଶ୍ରାମ, ଧୀ ଧପଡ଼ । ସୀମାନ୍ତର ଗ୍ରାମେ ଗ୍ରାମେ ପ୍ରାଥମିକ ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ, ଆଶ୍ୱିସେପ୍ଟିକ୍ ସଲିଡ଼ସନ, ଖାଇବାସୋଡ଼ା, ଲୁଣ, ବ୍ୟାଣ୍ଟେଜ୍, ସାନପଟା, ସାବୁନ୍, ଚାମୁଚ୍, ଖୁର, କଇଁଚି, ସେପ୍ଟିପିନ୍, ଟିକ୍ ଆଦି ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ଯୋଗାଇ ଦେବାରୁ ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ବିପଦର ସନ୍ଦେହ ଦମାଉଛି ହେଲଣି । ଯେଉଁଠି ଶୁଣ ଯୁଦ୍ଧର ଆଲୋଚନା । ନେଇଗଲା । ମାଡ଼ି ଆସିଲା । ଅଧମାଇଲା ସୁଦ୍ଧା ଶହରୁ କରଗତ ନ ହେଉଣୁ, ଶହେମାଇଲା ମାଡ଼ିଗଲା ବୋଲି ହୁରି ଉଠୁଛି । ଗୋଟାଏ ଟ୍ୟାଙ୍କ ବା ଗୋଟାଏ ବିମାନ ନଷ୍ଟ ନହେଉଣୁ ସରକାରଙ୍କ ଅପାରଗତାରୁ ସହ ସହ ନଷ୍ଟ ହେଲଣି ବୋଲି ବିରୋଧ ଦଳର କଡ଼ା ସମାଲୋଚନା । ଯେତେ ସାବଧାନ, ଯେତେ ସତର୍କ ହେଲେ ମଧ୍ୟ, ପ୍ରତ୍ୟେକ କୌଣସି ନା କୌଣସି ଘାଟି ଧୂସ୍ରଧୂସ୍ର ହେଉଛି । ଏଇକେଇଟା ଦିନରେ ଅପୌ୍ୟାସ୍ତ ଧନ ଜୀବନ ନଷ୍ଟ ହେଲଣି, ଅଥଚ ଶହ ପ୍ରାଣର ତିଳେ ହେଲେ ଶୟିଷତ ଘଟି ନାହିଁ । ଲୁଣ ହାଣ୍ଡି ଖାଇଲା ପରି—ଆଜି-କାଲି ଏଇସବୁ ଚିନ୍ତା ଖାଇଯାଉଛି ମାର୍ଗୀଲ ସାହେବଙ୍କୁ ।

ଠା ହୋଇ ସାରିଥିଲା ।

ସ୍ୱପ୍ନ ନସିମାବେଗମ୍ଙ୍କ ହାତ ରକ୍ଷା, ପରିବେଷଣ ମଧ୍ୟ । ଏଇ ବର୍ଷେ ହେଲା ବାଧାହୋଇ ବଙ୍ଗଳାରୁ ସମସ୍ତ ଚାକର ଚାକରଣୀ-

ମାନଙ୍କୁ ବିଦାୟ ଦେଇଥିଲେ ଅନୁଆର ସାହେବ । ନସିମାଙ୍କର ପ୍ରଥମ ଅନୁରୋଧ—ନିଜେ ରନ୍ଧିବ, ନିଜେ ପରଷିବ । ଆଉସବୁ ଠିକ୍ ଚାଲିଗଲା । ବେଗମଙ୍କର ଏଇ କ୍ଷୁଦ୍ର ଅନୁରୋଧକୁ ସେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରନ୍ତେ କିପରି ।

ଅନୁଆର ମହମ୍ମଦଙ୍କ ବଂଶ ପରିଚୟ ଆଜିବି ଅବୋଧ ହୋଇ ରହିଛି । ତଥା କଥିତ ସରକାରଙ୍କ କାଗଜପତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ, ବଡ଼ କୌଶଳର ସହିତ ତାଙ୍କର ବଂଶ ପରିଚୟ ଉତ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ।

ସୁନାମଧନ୍ୟ ଜମିଦାରଙ୍କ ବଂଶଧର ।

ଦେଶର ବୟୋଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଓ ନିଷ୍ଠାପର କର୍ମୀ ।

ଦେଶ ମାତୃକାର ବରପୁତ୍ର ।

ଅଦ୍ଭିଷ୍ଟାୟ ସମରବିସାରଦ ।

କିନ୍ତୁ ଦେଶର ଜନତା ଏହାର ବିରୋଧଭାବ ଚିହ୍ନ କରନ୍ତି । ଏମାନେ କହନ୍ତି ଅନୁଆର ସାହେବ ଥିଲେ ଜଣେ ସାମାନ୍ୟ ସୈନିକ । କୌଣସି ଅଖ୍ୟାତ ନାମା ଧର୍ମ ଯାଜକଙ୍କର ଅବୈଧ ସନ୍ତାନ । ଶିକ୍ଷାଦାୟୀ ଅତି ନଗଣ୍ୟ । ମାତ୍ର ପଙ୍କରେ ପଦ୍ମ ପୁଟିଲିପିରେ ସେ - ଦିନେ ଖେଲ ସୈନିକ ବିଭାଗରୁ ପୁଟି ବାହାରିଲେ । ତାଙ୍କର ବଳିଷ୍ଠବାହୁ ଓ ମନର ଉତ୍ସାହତା ହିମେ ତାଙ୍କୁ ଉପରକୁ ଉଠାଇଲା । ଯାହାରକି ଶେଷ ଯୋପାନ ହେଲା ବ୍ୟୋମବାହିନୀର ପ୍ରଧାନ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଇଆର ମାର୍ଗଲ ଅନୁଆର ମହମ୍ମଦ ।

ସତ୍ତ୍ୱିନା ବଡ଼ ବିଚଳିତରେ ବାହାରି ଗଲା ସେ ?

ବିଚଳିତରେ ଆସିଥିଲା ମଧ୍ୟ ।

କାରଣ ?

ତାହା ଗୋପନୀୟ ।

କ'ଣ ମୋ ଦେଶର ସ୍ତ୍ରୀ ଦାୟିତ୍ଵଠାରୁ ?

ଚତୁରା ନସିମା ଏଇଠି ଅଲେତନାର ସୁଅ ବଦଳେଇ ଦେଲେ ।

ଆଜକୁ ଆଠଦିନ ହେବ ଖିଆ ପିଆ ନକରି ଦେହକୁ କଷ୍ଟ ଦେଉଛନ୍ତି କାହିଁକି ?

ଏମିତି କରନ୍ତି ନାହିଁ ? କହୁ କହୁ ହସୁଥିଲେ ସାହେବ ।

ଏ ବୟସରେ ନୁହଁ ।

ଖିଆ ଶେଷରେ ହାତଧୋଇ ଟାଉଏଲରେ ପୋଛୁ ପୋଛୁ ନସିମାଙ୍କ କଥାର ଜବାବ୍ ଦେବାକୁ ଯାଇ ସାହେବ କହିଲେ । ମୁଁ ବୟସାୟକ, ଏ ଅନୁମାନ ତୁମର ଠିକ୍ । ମାତ୍ର ମୋର ଶ୍ରେଣୀ ବର୍ଷ ତଳର ତରୁଣୀ ମନ ଆଜିବ ଅତୁଟ ରହିଛି । ମୁଁ ଆଜିବ ଶୁଦ୍ଧ, ମୋର ସମସ୍ତ ଶକ୍ତିକୁ ସ୍ଵାର୍ଥକୁ ବଳିଦେଇ ଯୁଦ୍ଧ ଭୂମିରେ ଶତ୍ରୁର ରକ୍ତାକ୍ତ ଶବ ଦେଖିବାକୁ ।

କିଛି ଆଗେଇଲେଣି ଭଲ ?

“ନସି” ଚକ୍କାର କରି ଉଠିଲେ ଅନୁଆର ସାହେବ ।

ତୁମେ ମୋର ଧର୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ରକ୍ତ ଗ୍ରହଣ କରିନାହିଁ । ଯେତେ ହେଲେ ତୁମେ ମୋର ଶତ୍ରୁଦେଶର କନ୍ୟା । ମୋ ପ୍ରତି ଶତ୍ରୁ ଆଚରଣ ଦେଖାଇବା ସ୍ଵାଗତ । ତୁମେ ଜାଣିଥାମେ

ସରକାରୀ ଲୋକ । ଆମେ ସରକାରଙ୍କୁ ସମାଲୋଚନା କରିବା
ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ସରକାରୀ କଲ ଅଟଳ ହେଲେପରି କଥା ଆସିଲେ
ମୁଁ କୌଣସି ଲୋକପ୍ରତି ବାଦବିରୁଦ୍ଧ ନରଖି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ
ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପଛେଇବି ନାହିଁ ।

ଦୀର୍ଘ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ଅପେକ୍ଷାପରି ଏହା ମୋର ଶେଷ ଉପଦେଶ ।
କହୁ କହୁ ପୁଣି ଅର୍ପିତ ଅଭିମୁଖେ ବାହାରିଗଲେ ମାର୍ଗୀଲ
ଅନୁଆର ମହମ୍ମଦ ।

ଦଣ୍ଡାୟମାନ ନତମୁଖି ନସୀମାଙ୍କ ଆଖିରେ ଛୁଟିଥିଲା ଅଶ୍ରୁର
ଶ୍ରାବଣୀ ବନ୍ୟା । ଆଜକୁ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ତଳର ଅଶ୍ରୁର ମୁହୂର୍ତ୍ତ ବିଷ
ନାହୁଥିଲା ଆଖିଆଗରେ ।

ବିଜ୍ଞାନ କଲେଜର ପ୍ରଫେସର ରମେଶଚନ୍ଦ୍ର ମଜୁମଦାର ।
ଯାହାକରକି ଥିଲା ଅକଳନ ଧନ ସାଙ୍ଗକୁ, ଅକଳନ ସମ୍ମାନ ।
ଲଳିତା କାମୋଦୀ ଦୁଇ କନ୍ୟାଙ୍କ ଜନ୍ମ ପରେ ପତ୍ନୀ ବିୟୋଗ
ଘଟିଥିଲା ତାଙ୍କର । ଶାନ୍ତି ଦେବାଙ୍କର ଏଇ ପ୍ରତିକୃତି ଯୋଡ଼ିକ
ଉପରେ ସମସ୍ତ ସ୍ନେହ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଅଜାଡ଼ି ଦେଇଥିଲେ ସେ । ଏଇସବୁକୁ
ପୂର୍ଣ୍ଣତା କରିବାକୁ ତାଙ୍କୁ ଅଧିକ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲା ଧନ । ଏଇ
ଧନ ବଳରେ ସେ ଫିଲ୍ ଦୁଇଟିଙ୍କ ହେପାଦସ୍ତ ନେବାକୁ ଦୁଇ
ଡକ୍ଟରରୁ ଅଧିକ ଚିକିତ୍ସା ଲଗାଇ ପାରିଥିଲେ । ସେ ବର୍ଷ
ଅତ୍ୟଧିକ ରୋମ ହେତୁ ବିରାଟ କଲ୍ଲକତା ସହରରେ ବାୟୁର
ଉଷ୍ମତା ଦିନକୁ ଦିନ ବଢ଼ି ଉଠୁଥାଏ । ଲଳିତା ବି. ଏ. ପରୀକ୍ଷା
ଦେଇଥାଏ । କଲେଜ ବନ୍ଦ । ଲଳିତାକୁ ଘରେ ବସି ବସି ବିରକ୍ତି
ଲଗୁଥିଲେବି ଏକାଦଶ ବର୍ଷଯୁସୀ ଭଉଣୀ କାମୋଦୀର କ୍ଳୀଡ଼ା-
କୌତୁକ ସେ ସବୁକୁ ଭୁଲାଇ ଦେଉଥାଏ ।

ଦାସ, ଦାସୀ ଧନ, ଦୌଳତ ଦରିଆ ଭିତରେ ଏଇ ସୁଖି
ପରିବାରଟି, ଶ୍ଵପୁଅକୁ ବେଳେ—ଅକସ୍ମାତ୍ ଗୋଟାଏ ସବୁଗ୍ରାସୀ
ଝଡ଼ ମାଡ଼ି ଆସିଲା ଏମାନଙ୍କ ଉପରକୁ ।

ବୌଶାଖର ଗୋଟିଏ ନିରୋଳା ସଂଧ୍ୟା । କେତେଜଣ ଆତ୍ମୀୟ
ସ୍ଵଜନ ଓ ମେନେଜର ରାମମୋହନଙ୍କ ସହିତ ହଲ୍‌ଘରେ କଲ୍ପନା
ଜଲ୍ପନା ଚାଲିଥିଲା ରମେଶବାବୁଙ୍କର । ତାଙ୍କର ଏକାକିତ୍ଵ, ଏ ବସ୍ତ୍ର-
ଲଳିତାର ଦ୍ଵାବ୍ୟଂଶିତ ଜନ୍ମୋତ୍ସବ ପାଳିତ ହେବ କାଶ୍ମୀରରେ ।
ଅନ୍ତତଃପକ୍ଷେ କେହି ନ ଗଲେବ, ଦୁଇ କନ୍ୟା ଓ ଅଳ୍ପ କେତେ
ଜଣ ଚାକର ଚାକରଣୀ ଧରି ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଯିବେ । ମେନେଜର
ରାମମୋହନଙ୍କର କିଛି କହିବାର ନଥିଲା । କେବଳ ଭ୍ରୁକୁଞ୍ଚନକରି
ବସି ରହିଲେ ସେ । ଆତ୍ମୀୟସ୍ଵଜନମାନେ ମାରବ ଦ୍ରଷ୍ଟା । ଶେଷକୁ
ବାବାଙ୍କ କଥା କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ ହେଲା । ଦୁଇଦିନ ଭିତରେ
କାଶ୍ମୀରର କୌଣସି ପ୍ରଧାନ ସ୍ଥାନରେ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ବଙ୍ଗଳା
ରିଜର୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ରାମମୋହନଙ୍କୁ ଆଦେଶ ଦେଇ ଦେଲେ ।
ବିଚାରି ରାମମୋହନ ଗୋଟିଏ ସରଳ ସମ୍ପତ୍ତି ଜଣାଇ ବାହାରିଗଲେ
ବାହାରକୁ ।

ଅଜି ଲଳିତାର ଜନ୍ମଦିନ । ଭଡ଼ା ନେଇଥିବା ବଙ୍ଗଳାଟିର
ସାଜସଜା ଦେଖିଲେ ଯେ କେହିଲେକ ରମେଶବାବୁଙ୍କ ଛୁଟିକୁ
ପ୍ରଶଂସା ନକରି ହେପାରିବ ନାହିଁ । ମେନ୍‌ଗେଟଠାରୁ ବଙ୍ଗଳା
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଭିନ୍ନ ଜରିର ବିଭିନ୍ନ ତୋରଣ । ଘନମାଳ, ମାଳ,
ସବୁଜ ଓ ଲାଲ ଇଲେକ୍‌ଟ୍ରି ବଲ୍‌ବର ଚଢ଼ାରିତା ଅଙ୍ଗବ-
ହୁଦୟସ୍ପର୍ଶୀ ଉପରେ କାରୁକାର୍ଯ୍ୟଭରା ଚନ୍ଦ୍ରାତପ
ତଳେ ଲଇନ୍ କର ପ୍ରସିଦ୍ଧ କାଶ୍ମୀର ଗାଲିରୁ ସମାବେଶ ।

ସମୟ ସେତିକି ବଢ଼ୁଥାଏ । ରମେଶବାବୁଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ସେତିକି ବଢ଼ୁଥାଏ । ସକାଳ ସାଢ଼େ ନ'ଟା ହେବ । କାଣ୍ଡୀର ଆକାଶରେ ଖର ଛୁଇଁ ଲୁଚୁକାଳି ଖେଳିଲା ପରି ମନେ ହେଉଥାଏ । ଲଳିତା କାମୋଦୀ ହାତ ଧରାଧରି ହୋଇ ଆସି ପହଞ୍ଚିଗଲେ ରମେଶବାବୁଙ୍କ ପାଖରେ ।

ଲଳିତା ଆଜି ନିଜକୁ ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦରଭାବେ ସଜାଇ ଥିଲା । ଆକାଶିରଙ୍ଗର ଟେରଲିନ୍ ଗାଡ଼ୀ ସାଙ୍ଗକୁ ବସୁଇ ଲଲରଙ୍ଗର ସିଲ୍‌କେନ୍ କ୍ଲାଉଜ୍ । ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଥିଲା ତାକୁ । କୁଟିଳ କୁନ୍ତଳର ଶୋଭା ସଂସାରରେ ଚମକ ଉଠୁଥିଲା ପିଠି । ଓଠରେ ଲିପ୍‌ଷ୍ଟିକ୍, ଆଖିରେ କଜ୍ଜଳ ସତେଜ ମୁହଁକୁ ଆହୁରି ଦୁଇଗୁଣ ସତେଜ କରିଦେଇଥିଲା । କନ୍ୟା ଦୁଇଟିର ଉପସ୍ଥିତି ଏଯାଏରି ଅନୁଭବ କରି ପାରିନଥିଲେ ରମେଶ ବାବୁ । ଏ ତେପ୍ପାରଟା ଏଠି ପକା, କେଉଁ ରଙ୍ଗର ଟେବଲ୍‌କ୍ଲଥ ଉପରେ କେଉଁ ରଙ୍ଗର ଫୁଲଦାନି ରଖାଯିବ ଚାକର ଚାକରଶୀମାନଙ୍କୁ ଏଇ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବାରେ ବ୍ୟସ୍ତଥିଲେ ସେ । କାମୋଦୀ ଯେବେ ତାଙ୍କର ହାତଟି ଧରି ନଥାନ୍ତା ତେବେ ସେ ମୋଟ୍ ଉପରେ ଏମାନଙ୍କ ଆସିବା ଜାଣି ପାରି ନଥାନ୍ତେ ।

ମା, ଦେଖିନା ସବୁ କାମ ଠିକ୍ ହେଉଛି ତ ? ତୋର ସବୁକାମ ଶେଷ କରି ଆସିଛୁ ତ ? ଏକାଥରେ କେତେ କଥା ପଚାରି ଗଲେ ସେ ।

ଆଣ୍ଟିନ ଚନ୍ଦ୍ରର ସମସ୍ତ ଶୁଭ୍ରତାକୁ ଉକୁଟାଇ କେବଳ ଦିଶିଥିଲା ଲଳିତା । ଟ୍ୟାକ୍‌ସିର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆଗରୁ ହୋଇଥିଲା । ଦୁଇକନ୍ୟାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକରି ପୁଣି କହିଲେ ସେ ।

ବୟସ ହେଣୀ । ଗୋରୁତକତକ, ପୁଅଲ ଦେହ । ଗେଣ୍ଡାପର
ନାକ ଅଗଟା ତମା । ହେତା ଆଖି । ବବ୍ କଟିଙ୍ଗ୍ କେଶ ।
ମୋଟାଳିଆ ଫଟା ଓଠରେ ଲିପ୍ଷ୍ଟିକ୍ । ମଣି ବନ୍ଧରେ ଡ୍ରାଉ ।
ପରିଆନ ଖଣ୍ଡି ଏ ମାଳ ପ୍ରକ୍ । ମୋଟ ଉପରେ ଅନେକ ଦେଶ
ସମ୍ବନ୍ଧର ଗୋଟାଏ ମିଳିତ ଇସ୍ତାହାର ।

ଡରନା ମା.....

ତରୁଣୀଟି ମୁହଁରୁ ପରିଷ୍କାର ମାତୃସ୍ରଷା ଶୁଣି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲ
ଲଳିତା । ରାଗ ଓ ଘୃଣାରେ ସାମାନ୍ୟ ଦୁଃସ୍ୱାଦ କହିଲ ସେ ।

କାମୀ କାହିଁ ?

ଖାଇବା ଘରେ ଭେଟ ହେବ ।

ରୁଲ—

ଖାଇବା ଘରେ ଦୁଇ ଭଉଣୀଙ୍କର ଭେଟ ହେଲ । କାନ୍ଦି,
କାନ୍ଦି କାମୋଦର ମୁହଁ ବବର୍ଣ୍ଣ ଦୁଶୁଆଏ । ଆନନ୍ଦରେ ଭଉଣୀକୁ
କୁଣ୍ଡାଇ ଧଇଲ ସେ । କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ଘରଟିରେ ନୀରବତା
ଲେଖିଲ ।

ମୋ ନାଁ, ଅଖତର, ବେଗମ ଏକ ରକମ ଉପରେ ପଡ଼ି
କଥା କହିବାଭଳି କହିଲେ ତରୁଣୀ ଜଣକ ।

ମୁଁ ରୁହେଁ, ଏ ବନ୍ଦୀ ଜୀବନରୁ ମୁକ୍ତି । ତୁମର ନାମଧାମ
ଜାଣିବା ମୋର ତିଳେମାତ୍ର ଅଭିପ୍ରାୟ ନୁହଁ । ତାହାମଧ୍ୟ ମୋର
କୌଣସି କାମରେ ଆସିଲପରି ଲାଗୁନା ।

ଧନ୍ୟବାଦ୍ ।

ମୁଁ ତୁମର ଅଜାଣତରେ ଅନେକ ଉପକାର କରିବା ସଙ୍ଗେ,
ସଙ୍ଗେ ଏହାର ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିକାର କରିଦେଉଛି । ତୁମ ପରି ପୁଟାଫଗୁଣ
ପକ୍ଷରେ ବନ୍ଦୀ ଜୀବନଟା ଅସୁନ୍ଦର ହେବ, ନୁହେଁ କି ? ଏତିକି

ବେଳେ ସାମ୍ନା ଦରଜା ଖୋଲିଯିବାର ଶବ୍ଦ ହେଲା । ଉଦ୍ଧତ ପଦକ୍ଷେପରେ ଘରଭିତରକୁ ପଶି ଆସିଲେ ଆଜିର ଏଇ ବୀରପୁରୁଷ ଅନୁଆର ଅହମ୍ମଦ ।

ତରୁଣୀ ଜଣକ ସମ୍ମାନ ଦେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଲଳିତାବି ସମ୍ମାନ ଦେଲା । କାରଣ ଲଳିତା ଭାବିଥିଲା ଏମାନେ ନିରାପତ୍ନ-ବାହୁମାର ଲୋକ, ତାର ଦୁଃଖଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଶୁଣି ନିଶ୍ଚୟ କୌଣସିନା କୌଣସି ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ତା ପାଇଁ କରିଦେବେ । ସେଇ ଆଶାରେ ସେଦିନ ଅନୁଆର ସାହେବଙ୍କର ଉପଦେଶ ଗୁଡ଼ିକ ବଡ଼ ଆତ୍ମୀୟତା ଓ ମିଠା ମିଠା ଲାଗିଲା ତାକୁ । ସେଇ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମଧ୍ୟ ତରୁଣୀ ଜଣକ କଥା ବାଢ଼ିଲେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଇଁ ଦୁଇଭଉଣୀ ଆପଣଙ୍କ ବଙ୍ଗଳାରେ ରହନ୍ତୁ ସାର୍ ? ନାଁ, ନାଁ, ଆମକୁ ଆମ ବାବାଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ରହିଥିବା ଅନୁରାଗ କଣ୍ଠରେ କହିଲା ଲଳିତା ।

ହା, ହା, ହା, ଏପରି ଗୋଟିଏ ବିକଟ ବିବସ୍ଥା ହସ ସାହେବ ହସିଲେ ଯେ ଭୟରେ କାମୋଦକୁ ଧରି ପାଞ୍ଚିହାତ ପଛକୁ ଘୃଷ୍ଣିଲା ଲଳିତା । ଅଶ୍ବତ୍ତେବେଗମ ବୁଝାଇଲେ । ଏଇଟା ତୁମଦେଶ ନୁହେଁ ଭଉଣୀ । ଆଉ ବାବାଙ୍କ ପାଖୁଁ ଫେରିଯିବା ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେଇବାମାନେ ନିଜର ବୋକାମି ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ । ଦିବାସ୍ଥଳୀ ଆକାଶକୁସୁମ ତୋଳା, ପାଗଳାମୀ, ପ୍ରଳାପ । ତାଛଡ଼ା ତୁମେ ଯାହାତାହା ଲୋକ ବଙ୍ଗଳାରେ ରହୁନ ଯେ, ମାନ ଯିବ, ସମ୍ମାନ ଯିବ, ଇଚ୍ଛତ ଯିବ । ଆମଦେଶ ଆକାଶବାହୁମର ସବୋଇ ସେନାପତି ! ସୁବଧା ସୁଯୋଗ ଦେଖି ତୋର ସୁବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିବେ ସେ ।

ଆଉ ଯାହାହେଉନା କାହିଁକି, ଜଣେ ସାମରିକ ଅଫିସରଙ୍କ ଘରେ ଯେ, ଏ ଅସମ୍ଭବରେ ସେ ଆଶ୍ରୟ ନେବ, ଏକଥାଟା ନିହାତି

ଅସଂଗତ ମନେକଲ ନାହିଁ ସେ । ବାରଆଖି, ବାରକଥାର ସମ୍ମୁଖୀନ
ହେବା ଅପେକ୍ଷା ଗୋଟିଏ ଦୃଢ଼ ଆତ୍ମାଳରେ ଛପି ରହିବା ବରଂ
ଭଲ । ବହୁତ ଭାବଚିନ୍ତା ସେଦିନ ସେ କାମୀକୁ ଧରି ସାହେବଙ୍କ
ମଠରେ ଆସି ବସିଲ । ସାହେବ ନିଜେ ଡ୍ରାଉଇଙ୍ଗ୍ କଲେ ।
ଶକ୍ତି କ ପଡ଼ିଉଁ ଦଉଡ଼ିଲ ହାନୋଇ ଅଭିମୁଖେ ।

ଦିନପରେ ଦିନ ଗଢ଼ାଇ ଏଇ ହାନୋଇ ସହରରେ ପନ୍ଦରଟି
ବର୍ଷ ବିତାଇଲଣି ସେ । ଏଇ ପନ୍ଦରଟିବର୍ଷ ଭିତରେ ନାନାଦି
ଘାତପ୍ରତିଘାତ ଦେଇ ଜୀବନ ଅତିବାହିତ ହୋଇଛି । ସେଥିମଧ୍ୟରେ
ଧର୍ମାନ୍ତର, ଲଳିତା, କାବିରରୁ ନୟିମା, ସଗିନା ନାମ ପରିବର୍ତ୍ତନ
ତାର ହୃଦୟକୁ ସତରଞ୍ଜି କରୁଛି । ସବୁଠାରୁ ହୃଦୟଝାଡ଼ାରକ
ହେଲା, ବିଗେଡ଼ିୟର ସର୍ପି ଆଲମଙ୍କ ସହିତ କାବେରୀର ଲଜ୍ଜାକୃତ
ବିବାହ । ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଦାହ, ଆତ୍ମଗ୍ଳାନି ଭିତରେ ମୁକ୍ତିର ସଂଗ୍ରାମ କରିକରି
ଆଜି ଅନୁଆର ଅହନ୍ତଦଙ୍କ ବିଷ ଦୃଷ୍ଟିରେ ପଡ଼ିଛି ସେ ।

ଗୃର

ରାତି ଦୁଇଟାରେ ମୋ ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଲା ବେଳକୁ, ପଡ଼ିମା
ମୋ ପାଖରେ ନଥିଲା । ଅଶ୍ବିନୀ ହେଲା ଏତେରାତିରେ ସେ କୁଆଡ଼େ
ଯାଇପାରେ । ବାହାର ଲାଇଟ୍ ମଧ୍ୟ ଜଳୁଛି । ଗୁନିଆରେ ବାହାରକୁ
ଉଠି ଆସିଲି । ମାତ୍ର ବାହାରେ ପଡ଼ିମାର ଚିହ୍ନବର୍ଣ୍ଣ ସୁଦ୍ଧା ନାହିଁ ।
ମନରେ ସନ୍ଦେହ ହେଲା । ପାଇଖାନା, ବାଥରୁମ୍, ରେଷାଇନ୍ଦର
ସବୁକୁ ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର କରି ଖୋଜି ଗଲି । ଅଜଣା ଆଡ଼କରେ ଦେହ

ଥର ଉଠିଲା । ଧୀରେ ଧୀରେ ସଦରଦରଜା ଆଡ଼କୁ ପାଦ
ପକାଇଲା । ଏଇଠି ଫଡ଼ମା ଅଛି । ମାତ୍ର ଏକାନୁହଁ, ଆଉଗୋଟିଏ
ବଳିଷ୍ଠକାୟ ଲୋକ ତା ପାଖକୁ ଲାଗି ଠିଆ ହୋଇଛି । ମନରେ
ସନ୍ଦେହ ଦୂରୀଭୂତ ହେଲା । କବାଟ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଠିଆ ହୋଇ
ସେମାନଙ୍କ କଥାକୁ କାନ ଡେରିଲା ।

ବିଦେଶୀ ?

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଦେଶୀ ।

କିପରି ଜାଣିଲୁ ?

ତା, ହାବ, ଭାବ, ଗୁଲଚଳନରୁ । ସୁସ୍ଥସବଳ ଦେହ
ହେଲେ ବି, ଖୋଇ ଖୋଇ ଚମକୁଛି ।

ଗୁପ୍ତଚରକ ?

ନାଁ ।

ତେବେ ?

ଲଜୁଆ ଲୋକ । ତା ବାମବାହୁ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନ କ୍ଷତ-
ବିକ୍ଷତ । ମୋ ସହିତ ଅସନ୍ତୋଷ ପ୍ରେମାଳାପରୁ ମନେହେଲା
ସେ ଯେପରି ତାର ବାହ୍ୟ ଆଭରଣ । ତୁମେ ଟିକେ ଦେଖି ଆସନା
ଭାଇ, ସନ୍ଦେହ ଦୂର ହୋଇଯିବ ।

ଭୟରେ ମୁଁ ପଛେଇଗଲି । ପଛରେ କାନ୍ଥଟା ଥିଲା,
ନହେଲେ ଗଛ କାଟିଲା ପରି ତଳେ ପଡ଼ିଥାନ୍ତୁ ।

ଲୋକଟା କିଛିକ୍ଷଣ ମାରବ ରହି ତାପରେ କହିଲା ।

ଆମର ଭାଗ୍ୟ ଖୋଲିଗଲା ରଜିଆ । ଲୋକଟା ଯେ ସେଇ
ପଳାତକ ପାଇଲଟ, ଏହା ନିଃସନ୍ଦେହ । ସୁଲତାନା ବଂଶର
ଗୌରବ ରଖିଲୁ ତୁ । ପାଞ୍ଚହଜାର ଟଙ୍କା ସରକାରରୁ ପୁରସ୍କାର

ପାଇବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ—ତୋର ସିଆଇଡ଼ି ଚାକିରୀଟି ଥୁଆ । ମୋର ମଧ୍ୟ ଉଚ୍ଚପଦ ଲଭ, ବେକେକିଏ । ଜାଣିଲୁ ଭଉଣୀ, ତୁ ସିନା ଆଗ ଆଗ ଏ କାମକୁ ପସନ୍ଦ କରୁନଥିଲୁ, ଏବେ କି ଉନ୍ନତ ହେଲା ଦେଖିଲୁ ତ ? ନଗଦ ଏତେଗୁଡ଼ାଏ ଟଙ୍କା ପାଇ, ଭାଇ-ଭଉଣୀଙ୍କର ଉନ୍ନତ ଶୁଣିଲେ ବାବା କି ଖୁସି ନହେବେ ?

ଫତମା ଆନନ୍ଦର ହସ ହସିଲା ।

କଥାଗୁଡ଼ାକ ଖୁଆ ଦହି ମଝୁଲି ପରି ମୋ କାନକୁ ମଝୁ ପକାଉଥାଏ ।

ପ୍ରତିହଂସାର ବନ୍ଧି ମୋର ଶିର ପ୍ରଶିରରେ ଜଳି ଉଠିଲା । ଭାଇର ପତୋଳିତ ପାଇଁ ପାଉଣୀ ବେଶ୍ୟା । ହୁଁ, ହାରମଯାଦର ଅସଲ ନାଁ, ତାହେଲେ ରଜିଆ ସୁଲତାନା । ଡୋଧରେ ସାମରିକ ହାତ ମୋର ମୁଠା ହୋଇ ଗଲା । ଅନ୍ୟସ୍ଥାନ ହୋଇଥିଲେ କାଳନାଗୁଣୀର ବେକମୋଡ଼ି ହତ୍ୟା କରି ଥା'ନ୍ତି । ପରିସ୍ଥିତିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାର ସମୟ ନୁହଁ ଭାବି ଚୁପ୍ ରହିଲି । ଲେକଟା ରଜିଆର କାନପାଖକୁ ମୁହଁ ରଖି କ'ଣ ଗୁଡ଼ାଏ ଫିସ୍ ଫିସ୍ କରି କହିଲି । ମୁଁ ଭଲଭାବରେ ଜାଣିନେଲି ଯେ—ଲେକଟା ତା'ଭଉଣୀକୁ ଯାହା କହୁଥାଉନା କାହିଁକି ମତେ ଧରାଇବା ପାଇଁ ଦଶପନ୍ଦରମିନିଟ ମଧ୍ୟରେ ସରମଙ୍ଗାର ସମସ୍ତ ମିଲେଟାରିଙ୍କୁ ମୋ ପଛରେ ଲଗାଇ ଦେବାର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭରସା ଦେଉଛି । ସୁନିଶ୍ଚିତ ତାର ବିଦାୟ ନେବାର ସମୟ ପାଖେଇ ଆସିଲା । ରଜିଆ ଏଥର ମୋ ପାଖକୁ ଫେରିଆସିବ । ନାନାଦି ଛଳନା କରି ମତେ ବାନ୍ଧି ରଖିବ ତାର ସେଇ ପ୍ରେମ-ପଲଙ୍କରେ । ସ୍ତ୍ରୀ-ବଧୂ ମହାପାପ, ହେଲେ ବି, ବଦମାସ୍

ମାଇକନିଆକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଶାସ୍ତ୍ରୀଦେବ ମନେ ମନେ ମୋର ଏଇକଥା ସଂକଳ୍ପ କରି ପାଦ ଚପି ଚପି ଶୋଇବା ଘରକୁ ପଳାଇ ଆସିଲି ।

ରଜିଆ ସୁଲତାନା ଘରେ ପଶିବାର ଭାବଭଙ୍ଗି ଦେଖିବା ମୋହ ମୋର ଜଳପୋଡ଼ି ପାଉଁଶ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ପଳାଇଯିବାର ସମ୍ଭାଷଣ ଉପାୟ ମୋ ମୁଣ୍ଡ ଭିତରେ ମୁହୂର୍ତ୍ତକେ ସହ ସହ ଡଳୁଥିଲେ ବି, କେଉଁଟିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କଲେ ଠିକ୍ ହେବ ଏହା ସ୍ଥିର କରିବାର ଜ୍ଞାନ କ୍ଷମେ କ୍ଷମେ ଅଳେ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ଚନ୍ଦ୍ରାରେ ମାନବିକତାର ଅସ୍ତିତ୍ବ ହରାଇ ବସିଲି । ରାକ୍ଷସ ପ୍ରକୃତିର ଧ୍ବଂଶଲାଳା ଜାଗି ଉଠିଲା ମନରେ । ଶିକ୍ଷା, ନୈତିକତା, ସଭ୍ୟତା, ମର୍ଯ୍ୟାଦା, ଆତ୍ମସମ୍ମାନକୁ ଜଳାଞ୍ଜଳି ଦେଇ ଚପି ଧରିଲି ରଜିଆର ମୁହଁକୁ । ରଜିଆ ସେତେବେଳେ ପଲଙ୍କ ଉପରେ ବସିବାର ଉପକ୍ରମ କରୁଥିଲା ।

ସୁଷମାସନ୍ଧାର କୁସୁମର କେତେବା ପରାକ୍ରମ ।

ଯାହାବା ଗୁଚ୍ଛିପିଟି, ହୋଇଥା'ନ୍ତା ସେଇ ବାହୁବେଶ୍ମଳକୁ ପ୍ରେମାଲିଙ୍ଗନ ବୋଲି ନିଶ୍ଚୟ ମନେକରିଥିଲା ରଜିଆ । ମାଡ଼ବସି ଘର ଚଟାଣ ଉପରେ ପକାଇ ଦେଇ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତା ତଳିପେଟରେ ଏରେ ଏକ ଗୋଇଠା ଦେଲି ଯେ— ସଞ୍ଜାହନ ହୋଇ ତଳେ ପଡ଼ି ରହିଲା ସେ । ଫଲଙ୍କ ଉପରେ ପଡ଼ିଥିବା ଦେଉଳିକୁ ଟାଣିଆଣି ତଳେ ବିଛାଇ ଦେଲି । ତା ଭିତରେ ରଜିଆର ସଞ୍ଜାହନ ଦେହ ରଖି ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ଗଣ୍ଠି ଲି କରି ଥୋଇଦେଲି ରମ୍ୟାକ୍ ଉପରେ ।

ଆଲମିର ଶ୍ରୀ ଓ ଖୋଲିଲି । ପକେଟ ବୋହେଇ କରି ଦେଲି ନୋଟରେ । ଅଉ କୌଣସି ବିଷୟ ଅନାବଶ୍ୟକ ଭାବ ଦୁର୍ଦ୍ଦପଦରେ ବାହାରି ଆସିଲି ବାହାରକୁ ।

ମଣିଷ ନିଜକୁ ଯେତେ ଚତୁର ମନେ କରୁନା କାହିଁକି, ସୁସ୍ଥାର ଇଚ୍ଛା ହିଁ ହେବୁ । ଯିଏ ଯେତେ ବୁଦ୍ଧିଆ, ସିଏ ସେତେ ନିରୁଦ୍ଧିଆର କାମ କରିବା ପୁରୁଷା ପୁରୁଷ । ରାମାୟଣରେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଭଲଭାବରେ ଜାଣନ୍ତି ମେଢ଼ ମାଂସରେ ଲେମ୍ବୁକୁ ଜୀବଇ ମୃତ । ମାତ୍ର ସେପରି ଜ୍ଞାନ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଛୁଡ଼ି ସୁନାର ହରିଣ ପଛରେ ଗୋଡ଼ାଇଲେ । ଠିକ୍ ସେଇପରି ରାଜନୀତିଜ୍ଞ ରାବଣ—ସୀତାନାମ୍ନି ମହିଳା ହରିଣରେ ତାର ମୃତ୍ୟୁ ଅବସ୍ୟମୁଦା ସେ ସବୁବେଳେ ଆଖି ଆଗରେ ପଡ଼ିବା ଭଳି ସ୍ଥାନରେ ଲେଖି ରଖିଥିଲା । ମାତ୍ର କଲ୍ଲ କ'ଣ ?

ସି କାଳଦର୍ଶୀ ରୁଦ୍ର ଭସ୍ମାସୁରକୁ ଦିଅନ୍ତି ବର ।

ଦାର୍ଶନିକ ଓ ପ୍ରଜାବତ୍ସଳ ପରୀକ୍ଷିତ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଗଳାରେ ଲମ୍ବାନ୍ତ ମୃତ ସର୍ପର ମାଳା ।

ଆମର ଏଇ ଗତାନୁଗତକ ପ୍ରବାଦରୁ ଜଣାଯାଏଯେ—ଧନ, ଜନ, ବୁଦ୍ଧି ଓ ବିଦ୍ୟାରୁ ବଳି ଦେବର ଗୋଟାଏ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବଳ ନିଶ୍ଚୟ ଅଛି । ଏକଥା ପୁରୁଷକାରମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ବୈଜ୍ଞାନିକ ଯାଏ ସମସ୍ତଙ୍କର ବୋଧେ ଏକମତ ।

ମୋର ପଳାୟନପଥ ଯେତେ ପରିସ୍କାର ମନେ ହେଉଥିଲା, ପ୍ରକୃତରେ ତାହା ସେତେ ପରିସ୍କାର ନଥିଲା । ସାମୁଦ୍ରିକ ଦରଜା ଖୋଲି ପ୍ରଥମ ପାହାଚରେ ପାଦ ଦେଇଛି କି ନାହିଁ ହେଁର ନିରବତାକୁ କମ୍ପାଇ ଦରଦର ଶବ୍ଦରେ ଗୋଟିଏ ମିଲେଟାରୀ ଟ୍ରକ ଅଦୂରସ୍ଥ ଛକରୁ ଟର୍ନିଂ ଦେଇ ମାଡ଼ିଆସିଲା ମୋର ଆଡ଼କୁ । ତା'ପଛକୁ ଆଉ ଗୋଟିଏ, ଆଉ ଗୋଟିଏ, ଏହିପରି କେତୋଟା ।

ମନ ଚନ୍ଦ୍ରଲ ଗଲ । ଚାରି ଆଡ଼କୁ କାତର ଦୃଷ୍ଟିରେ
 ଚାହିଁଲ । ମୋ ସପସ ନେବାକୁ ଯେପରି କେହି ନଥିଲେ ସେଠାରେ ।
 ଶାନ୍ତର ଦେଶ । ସମସ୍ତେ ଶାନ୍ତ ! ବୃକ୍ଷ, ଲତା ମାଟି, ପଥର
 ସବୁଙ୍କର ଆନ୍ଦୋଳ ମୋର ଉପରେ । ଏକ ମାତ୍ର ବାରଣ୍ଡା
 କଡ଼େ କଡ଼େ ଯାଇଥିବା ଆବର୍ଜନା ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଣି ନାଲଟି ମୋର
 ଚକଳ ବିଳାପ ସହିପାରି ନଥିଲା । ସତେକ ମୋତେ ତାର
 କୋଳରେ ଆଶ୍ରୟ ଦେବାକୁ ଡାକିପକାଉଛି । ମରନା, ପୁଅ ମରନା,
 ଆ, ମୋର ଏଇ ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ପଙ୍କିଳ ପଶନ୍ତ ତଳେ ବୁଡ଼ି ରହ ।

ଜୀବନର ଭରସା ନରଖି ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲ ନାଲକୁ । ଫତର,
 କାଗଜ, କୁଟା, ପରିବା ଚୋପା ଏହିପରି କେତେ କ'ଣ ଅଦରକାର
 ଜନସମନ୍ତ ପରୁପାଣି ମିଶି ଫୁଟେ ବହଳର ସ୍ଥିର ପ୍ରବାହଟିଏ ।

ମଣିଷ ଠିକିଲେ ଶିଖେ । ସମୟର ଅପବ୍ୟବହାର କରିବା
 ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟେ ପଦାକୁ ବାହାର ଯେଉଁ ଶିକ୍ଷା ପାଇଲି,
 ସେଥିରେ ମୋର ଚୈତନ୍ୟ ଉଦେ ହେଲା । ମନେ ମନେ ସ୍ଥିର
 କଲି ଯେଉଁ ଦିଗରୁ ସୈନ୍ୟ ବାହାନ ଆସୁଛନ୍ତି, କୌଣସିମତେ
 ଗୁରୁଣ୍ଡି ଗୁରୁଣ୍ଡୀ ଯେବେ ସେଇ ଦିଗକୁ ପଳାଇ ଯାଇପାରେ
 ତେବେ ସେମାନଙ୍କର ଖୋଜା ଖୋଜି ନିଶ୍ଚୟ ଅଟଳ ଧରିବ ।
 ପୂର୍ବ ପଟେ ଚନ୍ଦ୍ରମ କ୍ଷେତ ଓ ବଣବୁଦା ସବୁ ଆଉଁ ଆଉଁ ସେମାନେ
 କଦାପି ପଶ୍ଚିମାଞ୍ଚଳ ସହର ଖୋଜିବାଟାକୁ ପସନ୍ଦ କରିବେ ନାହିଁ ।

ମାଡ଼ି ଆସୁଥିଲା ମିଲେଟାର ଉଧାନ ।

ଦେହ ଜୀବନରମାୟା ମମତା ନରଖି ଗୁରୁଣ୍ଡି ଗୁରୁଣ୍ଡି
 ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ ଶିଘ୍ର ଗତିରେ ପଶ୍ଚିମକୁ ଆଗେଇଗଲି । ବଣ
 ଆଶାଘାତ ଭାବରେ କିଛିଦୂର ଯିବାପର ନାଲି ଉପରେ ଗୋଟିଏ

ପଥର ଚଟାଣ ପଡ଼ିଲା । ହାତମାର ପରୀକ୍ଷା କଲି । ଅନୁମାନ ଅଠ ଦଶ ଫୁଟର ଗୋଟିଏ ଉଠା ସିମେଣ୍ଟ ଚଟାଣ । ସେଇଠି ବଡ଼ ସାବଧାନତାର ସହିତ ଦେହ ଲୁଚାଇ ବାହାରର ଗତିବିଧିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲି । ସେତେବେଳକୁ ପୁରୀ ସହରଟିରେ ହାଲୋହଲି ପଡ଼ିଗଲାଣି । ମିଲେଟାରୀ ଫୋର୍ସ, ଦୋକାନ, ନାଗରିକ ସମସ୍ତଙ୍କ ଘର ଦେଇଉ କରି ଆଦି-କନ୍ଦି ଖୋଜି ଯାଉଛନ୍ତି ।

ଦଉଡ଼ା ଦଉଡ଼ି ଫିଙ୍ଗା ଫୋପଡ଼ା ସାଙ୍ଗକୁ ଶ୍ଵାସକୁଟ୍ଟର ଧସ୍ ଧସ୍ ମର୍ମାତ୍ ଶବ୍ଦ ଖୁବ୍ ଗୋଟାଏ ଜଟିଳ ଆଦଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି ବାହାରେ । ରାତି ଦୁଇଟାରେ ମିଲେଟାରୀ ଫୋର୍ସର ଆଗମନ ନାଗରିକମାନଙ୍କ ମନରେ ଅନ୍ଧେତୁକ ଭୟର ସ୍ଵରୁର ଖେଳେଇ ଦେଇଛି । ଶ୍ଵତସ୍ତ୍ର ଜନତା ଯିଏ ଯାହାର ପିଲଙ୍କବିଲ୍ଲା ଧରି ପ୍ରଧାନ ବସ୍ତାରେ ଆସି ରୁଣ୍ଡ ହୋଇଗଲେଣି । ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁହଁରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନ, କ'ଣ ହୋଇଛି ? କେହି କାହାରିକୁ ବୁଝେଇବାର ଦେଖା ଯାଉନି । ସମସ୍ତେ ସମସ୍ତଙ୍କ ନିରାପଣ ରକ୍ଷାରେ ବ୍ୟସ୍ତ । ଗ୍ରେଟ କୁଆଙ୍କ ହନନ, ଉପୁାତୁର ସ୍ତ୍ରୀ ପୁରୁଷଙ୍କ କାତର ଧ୍ବନି ପଡ଼ାଟିକୁ ମୁଖରିତ କରିଛି । ଏତିକିବେଳେ ଆଗରୁ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଟକର ମେଧାଏ ଆଲୋକ ଆସି ପଡ଼ିଲା ମୋ ରହିଥିବା ପଥର ସ୍ତମ୍ଭରେ । ଭୟରେ ସେଇ ପୁଡ଼ିଗଲମୟ ପଙ୍କପାଣିରେ ମୁହଁ ଗୁଞ୍ଜିଲି । ସେକେଣ୍ଡ୍, ଦୁଇ ସେକେଣ୍ଡ୍, ଆଉ କେତେକ ମୋର ଶ୍ଵାସ ରହନ୍ତା । ମୁହଁ ଉଠେଇବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଲି । ସେତେବେଳକୁ ଆଗର ସେଇ ଟକ ଆଲୋକ ଲିଭିଥାଏ ସତ, ମାତ୍ର ପଛରୁ ବିପଦ ଘନେଇ ଆସିଲା । ଅଠ ଦଶ ଜଣ ଲୋକ ଟକ ପକାଉଛନ୍ତି ଓ ଦୁଇ ଗୁରୁଜଣ ବାଉଁଶ ପକାଇ ନାଲି

କୈବ କୈବ ମୋର ଅଢ଼କୁ ମାଡ଼ି ଆସୁଛନ୍ତି । ଆଉ ଉପାୟ
 ନ ଥିଲା ମୋର । ଅତି କମରେ ଦୁଇମାଇଲ ବାଟ ଏଇ ନାଲିରେ
 ଗୁରୁଣ୍ଡି ଗୁରୁଣ୍ଡି ଆସିଥିଲି । ଆଣ୍ଟୁ, କହୁଣି ଛୁଡ଼ି ମାଂସ ସବୁ
 କେନା କେନା ହୋଇ ଗଲଣି । ଦେହ ମୁହଁ ପଙ୍କ ପାଣିରେ
 ସଜୁଛି । ଅନ୍ଧାରରେ ଥିବା ଲୁଙ୍ଗି ଖଣ୍ଡକର ସଶ୍ଚ ନାହିଁ । ସାଟର
 ହାତ ଓ ପେଟଠାରୁ ତଳକୁ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ହୋଇ କୁଆଡ଼େ ଗଲଣି ।
 ଜୀବନ ଆସି ଯିବା ଉପରେ, ପଡ଼ିମା ଘରୁ ଆଣିଥିବା ଧନବା
 ରଖନ୍ତି କିପରି ? ସବୋପରି ଆଣ୍ଟୁ ଓ କହୁଣିର ଜ୍ଵାଳା ମୋତେ
 ଅଥୟ କରୁଥାଏ । ସୈନ୍ୟ ବିଭାଗର ଲୋକ ମୁଁ । ହୃଦୟ ମୋର
 ପଥର ଲୁହାଠୁ ଶକ୍ତ । ଆତ୍ମା ମୋର ବଜ୍ରରୁ କଠିଣ । ହାତପାଦରେ
 ଶତ ସିଂହର ପରାଜୟ । ଜୀବନଥିବାଯାଏବି ଉଦ୍ଧତ ମନ ।
 ଏତେଗୁଡ଼ିଏ କଲାର ଅଂଶ ଗ୍ରହଣକରି ମଧ୍ୟ ବିକଳରେ କାନ୍ଦି
 ପକାଇଲି । ଆଉ ଉପାୟ ଖୋଜି ଆତ୍ମରକ୍ଷା କରିବାକୁ ମନରେ
 ସାହାସ ନଥିଲା । ମୁଣ୍ଡଟି ପଥର ସ୍ତବ୍ଧରେ ରଖି କ୍ଳାନ୍ତ ଶ୍ରାନ୍ତ
 ଦେହକୁ ବୁଡ଼ାଇ ରଖିଲି ପଙ୍କ ପାଣିରେ ।

କୁଁ, କୁଁ, କୁଁ,

କାତର ଦୃଷ୍ଟିରେ ପଥର ଖୋଲକୁ ଚାହିଁଲି । ମୋର ପରି
 ଆଉ ଗୋଟିଏ ଆତତାୟି । ବାହାରେ ଠେଙ୍ଗାବାହୁ ଦେଖି,
 ବିରୁଦ୍ଧ ଏଠି ଆଣ୍ଟୁ ନେଇଛି । ନାଲି କେଶ୍ଟ କେଶ୍ଟ ଆସୁଥିବା
 ଲୋକ ଗୁଡ଼ିକ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ପାଖେଇ ଆସିଲେ । କିନ୍ତୁ ଜଳା
 ଟରର ଆଲୋକ ମୁଁ ଥିବା ପଥର ସ୍ତବ୍ଧରେ, ଘନ ଘନ ହୋଇ
 ପଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

କର୍ମକୁ ଆଦର ଦେହ ପଥର କରି ପଡ଼ିଥାଏ ।

ପ୍ରଥମ କୈବ୍ଧ ମୋର ଡାହାଣ ଜଞ୍ଜରେ ବାଜିଲା ।

ହେ ଭଗବାନ, ଦେହକୁ ଆହୁର କାଠ କରିଦେଲି ।

ଦ୍ଵିତୀୟ କୈବ୍ଧଟି ମୁନିଆ ଥିଲା, କାରଣ ତାହା ମୋ କାଶ
ଖୋଲରେ ବାଜି ଯିତ ବିସିତ କରି ପକେଇଲା । ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ
ଛଟପଟ ହୋଇ ବିକଳରେ ସାଥକୁ କୁଣ୍ଡାଇ ପକାଇଲି । ସେ ମଧ୍ୟ
ପଙ୍କ ପାଣିରେ ପଡ଼ି, ଜୀବନ ବିକଳରେ ବାହାରିଗଲା ବାହାରିକୁ ।

ଗଲା, ଗଲା, ଧର, ଧର—

ଗୋଟାଏ ବିରାଟ ସୈନ୍ୟ ସମୁଦ୍ର ଦେରିଗଲେ ତାକୁ ।

କିଏ କହିଲା ହାସ୍ୟଯାଦା କୁକୁରଟା ।

କିଏ କହିଲା ଶିଳାକୁ ଢଳି କରି ଦିଅ ।

ଆଉ ଜଣେ ପଣ୍ଡିତ ପଣିଆ ଦେଖାଇ କହିଲା ଏଇ ଶିଳାଟା
ପଡ଼ିମା ଘରୁ ନାଲିଏ, ନାଲିଏ ଆସିଛିମ ?

ସବୁର ମୁହଁରେ ପରଜୟ କାଳିମା ।

ହଠାତ୍ ଏନ ଏନ ସାଇରନ୍ ଗର୍ଜନ ଶୁଣାଗଲା ।
ରୁଣ୍ଡି ହୋଇଥିବା ଜବାନମାନେ ବନ୍ଧୁକଟିମାନ ଟେକି ଦଉଡ଼ିଲେ
ସେଇଆଡ଼କୁ । ମନେ ମନେ ଭାବିଲି, ମାହେନ୍ଦ୍ର ବେଳା ବୋଧେ
ମୋର ପାଖେଇ ଆସିଲା । ନହେଲେ ଜୀବନର ପରିସମାପ୍ତି
ବେଳେ ପୁଣି ଏ ଅଭିନୟ କାହିଁକି ଘଟନ୍ତା ? ସବୁ ସେଇ
ପରମେଶ୍ଵରଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ।

କୋଡ଼ିଏ ମିନିଟ୍ ପର ସ୍ଥାନଟି ନିଜ ନ ହେଲାପରି ଜଣାଗଲା ।
ଦେହରେ ଅସିମ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଜୀବନଟାକୁ ବଞ୍ଚେଇବାକୁ
ପଡ଼ିବ । ମୋର ସାମରିକ ମନ ପୁଣି ଥରେ ଉଦ୍ଘୁଳି ଉଠିଲା ।
ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି ଖଟାଇ ଉପରକୁ ମୁଣ୍ଡ ଉଠାଇଲି । ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ
ଅନ୍ଧକାର । କେହି କେଉଁଠି ନାହିଁ । ସବୁଠି ଭୟାବହର ଚିହ୍ନ ।

ଗୋଡ଼ ଏ ପଡ଼ଶମିନିଟ ଆଗରୁ ଯେଉଁଠି ହଜାର ହଜାର ମିଲିଟାର-
 ପୋଲିସ ଓହ୍ଲାଇ ଥିଲେ ସେଠି ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଜଣେ ସୁଦ୍ଧା ନାହିଁ,
 ଏଥିରେ ମୋର ସନ୍ଦେହ ବଢ଼ିଗଲା । ଏହା ମୋ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ
 କୁଟନୈତିକ ଜାଲ ବିଛେଇ ଦିଆଯାଇଛି । ନିଶ୍ଚୟ ମୋମାନେ
 କେଉଁଠିନା କେଉଁଠି ଛପି ରହିଛନ୍ତି । ମଣିଷ ଯେତେ ଠିକୁଥିବ,
 ସେତେ ତାର ସାମଗ୍ରିକ ଚଳପ୍ରଚଳକୁ ଟିକିନାଖି ବିଚାର କରୁଥିବ ।
 ସବୁକୁ ଘାଣ୍ଟି ଚକଟି ବସିଲେ ସାରକଥା ବାହାରେ । କୋରତ୍
 ଯେବେ ଅସାର ହେଲା, ସ୍ୱାକୁଲ କହନ୍ତି ଭାଗ୍ୟଲପି । ବହୁତ
 ବେଳଯାଏ ଅପେକ୍ଷା କଲି । କେହି ଯେ କେଉଁଠି ଲୁଚି ରହିଛି,
 ଏ ସୁଦ୍ଧା ବାହାର କରିବା ମୁହଁଲ ବ୍ୟାପାର । ହଠାତ୍ ଆଲୋକମାଳା
 ଜଳିଉଠିଲା । ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲା । ମୋର ସନ୍ଦେହ ଅକ୍ଷରେ ଅକ୍ଷରେ
 ସତ ହୋଇଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଡ଼ଶ ଡରିଶ ପୁଅରେ ଜଣେ ଜଣେ
 ବନ୍ଧୁକଧାରୀ ।

ଆଲୋକମାଳା ପୁଣି ଲିଭିଗଲା ।

ମାଡ଼ଆସିଲା ପୁଣି ଅନ୍ଧକାରର ରାଜତ୍ୱ । ଦୁଇସେକେଣ୍ଡ ପାଇଁ
 ଲାଇଟ୍ ଗୁଡ଼ିକ ଜଳିଉଠି ପୁଣି ଲିଭି ଯିବାରେ ଶସ୍ତ୍ରପକ୍ଷର ଥିଲା
 ବିପୁଳ ବୁଲ୍ ବାଜି । ସେମାନେ ଭାଗ ଭାଗ ହୋଇ ଏଇ ଅଧଘଣ୍ଟାକ
 ମଧ୍ୟରେ ବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥାନକୁ ଖେଦି ଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ, କଡ଼ାନଜର ଥିଲା
 ମାଇଲେ, ଦୁଇମାଇଲ ବ୍ୟାପି ଏଇ ଚକଡ଼ାଟି ଉପରେ । ସେମାନେ
 ଲଜ୍ଜା କରୁଥିଲେ ମୁଁ ଯେପରି ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି ସ୍ୱରକ୍ଷିତର
 ଦେଶେ ତାହେଲେ ଲୁଚୁଥିବା ସ୍ଥାନରୁ ବାହାରିବାକୁ ଭୟ କରିବ ।

ଅନ୍ଧକାର ହଟିଯିବ । ଉଷା ସକାଳର କଅଁଳ ଖରରେ
 ମୋ ହାତରେ ଧରାଇ ଦେବେ ଶୁଭଙ୍କର ଲୌହର ଶକ୍ତି ବେଢ଼ି ।

ରାସିର ଶେଷ ଚକ୍ରକୁ ନେଇ ପାହାନ୍ତିଆ ତାର ଉଦୟ ହେଲଣି । ଆଖପାଖରେ ଏକରୁ ଅନେକ ତାମ୍ର ଚତୁର୍ଥମାନଙ୍କ ଧ୍ବଜ ପ୍ରତୀକମାନ । ଉତ୍ତପ୍ରସନ୍ନ ପବନର ଧୀର ମନ୍ଦର ଗତି । ପୁଣି ସହରର ବୁକୁ କମ୍ପାଇ ଘନ ଘନ ହୋଇ ସାଇରନ ବାଜିଉଠିଲା ।

ଅତର୍କ୍ତ ବିମାନ ଆକ୍ରମଣର ସତର୍କ ଘଣ୍ଟି । ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ମଧ୍ୟରେ ଗଗନ ପବନ ମୁଖରତ କରି ସରମଙ୍ଗା ବିମାନ ଘାଟିରୁ ଅସଂଖ୍ୟ ଲଢୁଆ ବିମାନ ଚକ୍ରକରକାଟି ଉପରକୁ ଉଠିଲେ । ତୋପକମାଣର ଆଗ୍ନେୟଝଲକରେ, ଥର ଉଠିଲା ସହରଟି । ପଙ୍କବୋଲା ପାୟଳରେ ଆଖିପୋଛୁ ଆନନ୍ଦରେ ଉପରକୁ ଚଢ଼ିଲି । ସେତେବେଳକୁ ଶସ୍ତ୍ରପକ୍ଷର ବିମାନ ଗୁଡ଼ିକ ମାଛପୋଖର ଉପରେ ଚଲି ଟେଣ୍ଡୋଇପରି ସାଲୁ ସାଲୁ ହେଉଛନ୍ତି । ବିପଦ ସଙ୍କେତର ଶବ୍ଦ ଅବ୍ୟାହତ ରହିଛି । ଆଖିମଳି ଆମ ପକ୍ଷର ବିମାନ ସଂଧାନ ଆଶାରେ ବହୁବାର ଉପରକୁ ଚଢ଼ିଲି । ସରମଙ୍ଗା ଶସ୍ତ୍ରର ଦ୍ରୀଢ଼ୟ ବୃହତ୍ତମ ଘାଟି ଏକଥା ଆମ ପକ୍ଷର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଜଣା । ବାଘ ପାଟିରେ ହାତ ଭରିବାକୁ କିଏ ଆସି ପାରେ ? ଆମ ଆଗୁଆ ଘାଟିରେ ଥିବା ସବୁ ପାଇଲଟଙ୍କ ମୁହଁ ସ୍ବପ୍ନପରି ଦିଶିଗଲା । ଏସ୍. ଏମ୍. ଗାଡ଼ଗିଲ୍, ଜି. ଏମ୍. ଡ୍ରାଫ୍ଟି । ଜି. ସି. ମେହେରୁମ୍, ଆର୍. କେ. ଶ୍ରୀହାନି, ପି. କେ. ଗ୍ରେପ୍ପା, ଏସ୍. ଏମ୍. ଜୋସି, ଏସ୍. କେ. ଶ୍ରୀବା, ଖାଣ୍ଡଲ କର, କୁଲ୍ କରନି, ଦେସ ପାଣ୍ଡେ, ଲମ୍ବା ନାକା ନାୟାର । ହେ ଭଗବାନ, ଯିଏ ଆସିଥାଉନା କାହିଁକି ବିଜୟ ହାସଲ କରି ଯେପରି ଯାଏ । ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଆଖି ଫେରାଇଲି । ବନ୍ଧୁକଧାରୀ ସିପେଇମାନେ ନଳିଟିମାନ ଆକାଶକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକରି ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ମଝିରେ ମଝିରେ ବିମାନ ବିଧୁଂସୀ କମାଣର ଶ୍ରମ ଗର୍ଜନରେ
 ଥର ଉଠୁଛି ସହରଟି । ପ୍ରାକୃଳ କହନ୍ତି ମାହେନ୍ଦ୍ରବେଳା ।
 ଯିବକ ପଲେଇ ? ଆମ୍ବରଷାକାଶକୁ ଅଳ୍ପ କେତେକ୍ଷଣ ପାଇଁ
 ଏପରି ସୁଯୋଗ ସୁଟେ । ସମୟର ଅସଦ୍ ବ୍ୟବହାର କରିବାମାନେ
 ବିପଦକୁ ବରଣ କରିବା । ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ସେଇ ନାଳିରେ
 ଗୁରୁଣ୍ଡି ଗୁରୁଣ୍ଡି ଆଗେଇଲ ଆଗକୁ । ପଟଣ ଡରଣ ମିନିଟ୍‌ପରେ,
 କହଣୀ, ଆଶୁ ଅବଶ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ, ନାଳିଟି ମଧ୍ୟ ସରି
 ଆସିଲା ।

ଆଗରେ ପ୍ରକାଶ ପାକଲ ଧାନ ଶେତ । କୋଇଲିଖିଅ,
 କଚରଙ୍ଗାର ସନ୍ତସନ୍ତୁଆ ବଣ । ସରୁ ସରୁ ହିଡ଼ କେତ ରଙ୍ଗରେ
 କେତେ ଆଡ଼କୁ ଛକି କାଟିଛି । ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ କରିବାର
 ସମୟ ବା ମନ ମୋର ନଥିଲା । ମୃତ୍ୟୁର ବିଶ୍ୱାସିକା ଯେପରି
 ମୋ ପଛେ ପଛେ ଗୋଡ଼ାଇଛି । ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ଘେରି ରହିଛି ତା'ର
 କବଳଚ୍ଛୟ ।

ଅନତି ଦୂରରୁ ଶୁଭୁଛି ତା'ର ଅଛନ୍ଦାସ୍ୟ ।

ପ୍ରାଣ ପଣେ ଚେଷ୍ଟାକରି ଆଗକୁ ଦୌଡ଼ିଲା ।

ଗୁରୁଣ୍ଡି ଗୁରୁଣ୍ଡି ଆଗରୁ ଆଶୁଗଣ୍ଡି ଛୁଣ୍ଡି କୁତା କୁତା
 ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ଗହର ମଝି, ହିଡ଼ରେ ଦୌଡ଼ିବାଦ୍ୱାରା, ଧାନ
 ଫେଣା ଗୁଡ଼ିକ ସେଇ ସ୍ଥାନରେ ପିଟି ହୋଇ ଦାରୁଣ ଯନ୍ତ୍ରଣା
 ଦେଉଥାଏ । ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନ କୋଇଲିଖିଆ କଣ୍ଠା ଅକର୍ମଣ୍ୟ କରି
 ଦେଲାଣି । ସରୁହିଡ଼, ଅତିହୀନ ସ୍ଥାନ, ଅବାଟ ବାଟ ।

ଯେତେ ଯାହା ହେଲେବ, ବଞ୍ଚିବାକୁ ହେବ ।

ଜୀବନ ପାଇଁ ଲଢ଼ିବାକୁ ହେବ ।

ଆତ୍ମା ବିସର୍ଜନଟା, ଅନାଶକ୍ତ, ଅପଦାର୍ଥର ଲକ୍ଷଣ ।

ବା, ଡାହାଣ ହୋଇ ଲମ୍ବି ଥିବା ଗୋଟିଏ ପିଚୁ ଶ୍ଵେତରେ
 ପାଦ ପଡ଼ିଲା । ସାମ୍ନାରେ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ କୋଠା । ଭେଦଭାବ
 ନାହିଁ । ସବୁ ଗୁଡ଼ିକ ଏକାପରି । ସବୁଗୁଡ଼ିକ ରଙ୍ଗିନ୍ । ପ୍ରତ୍ୟକ,
 ପ୍ରତ୍ୟକଠାରୁ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର । ଚାରିପାଖରେ ଛୁଟିଏ ଉଜର ପ୍ରାଚୀର ।
 ମନୋହର, ମେନ୍ଦ୍ରଗଟ । ସହରଟିର ଛାଡ଼ାବସ୍ଥା ଯେ ଅଳ୍ପ
 କେତେ ଦିନର, ଏହା ସହଜରେ ଅନୁମାନ ହୁଏ । ଅନେକ
 ଗୁଡ଼ିଏ ବାଟ ଦୌଡ଼ି, ଦୌଡ଼ି ଆସିଥିଲା, ନାକ ଓ ଗାଟି ଦେଇ
 ଛୁଟିଥିଲା ମୋର ଘନ, ଘନ, ଶ୍ଵାସର ସଂ, ସଂ, ଶବ୍ଦ ।

ଆଶାଥିଲା ଆଗରେ ଭଗବାନ ନିଶ୍ଚୟ ମୋ ଗୁଆଁ ଗୋଟେ
 ଲୁଚିବାର ସ୍ଥାନ ରଖିଥିବେ । ମାତ୍ର ସହରଟି ଦେଖି ସେ ଆଶା
 ମୋର ମୁହଁ ଉଁକେ ମିଳାଇ ଗଲା । ବୁଡ଼ିଗଲା ଲୋକ କୁଟା ଖଣ୍ଡକୁବି
 ଆଶ୍ରା କରିଥାଏ । ମାତ୍ର ସେଇ କୁଟା ଯେତେବେଳେ ତା'ର
 କୌଣସି କାମରେ ଆସେ ନା; ସେତେବେଳେ ତା'ର ପରିଣତି
 ଯାହା ହୁଏ, ମୋର ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ହେବ ଭାବି ହୃଦୟଟି ହେବାକୁ
 ଲାଗିଲା । ରାସ୍ତା ପ୍ରାୟ ଶେଷ ହୋଇ ଆସୁଛି । ହତୋତ୍ସାହ ମନ
 ସାଙ୍ଗକୁ ବେଦନା କ୍ଳିଷ୍ଟ ଦେହ ଅଥୟ କରି ପକେଇଲାଣି ।
 ନିରୁପାୟ ହୋଇ ଶ୍ଵେତ ଧାରରେ ଥିବା ଗୋଟିଏ ପକ୍କା
 ପାଚେଣକୁ ଆଉଜି ବସିଗଲା । ମନ ଥରି ଉଠିଲା । ଏହା ମୋର
 ଶେଷ ବେଳକି ?

ଏଇଠି ଘରକଥା ମନେ ପଡ଼ିଲା ।

ଦାଣ୍ଡ ପାହାଚ, ବାପା, ମା, ଛୋଟ ଭଉଣୀ ପ୍ରମିଳାର ମୁହଁ
 ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ପରି ନାଚି ଉଠିଲା ଆଖି ଆଗରେ । କି ଅମଙ୍ଗଳରେ ଘରୁ
 ଗୋଡ଼ି କାଢ଼ି ଥିଲା ପରମେଶ୍ଵରଙ୍କୁ ଜଣା । ମାତ୍ର ଆଜିଠୁ ବୋଉର

ସବୁ ଆଶା ଧୂଳିସାତ୍ ହେଲା । ଆସିବାର ଦିନକ ଆଗରୁ କୋଷ୍ଠି
ଦେଖାଇଥିଲା ସେ । ଖଡ଼ିପାଠ ପରେ ଅବଧାନ କହିଥିଲେ ଚନ୍ଦ୍ର
ନକରବାକୁ । କାରଣ, ମୁଁ କୁଆଡ଼େ ଘରକୁ ଫେରିଥିଲେ,
ବୋହୂ ଧରି ଫେରି ଆସୁ । ଧନଚନ୍ଦ୍ର କୋଷ୍ଠିଟା ଏକା । ସବୁ
ଚୁଲିକୁ ଗଲା, ଟିକିଏ ଦେଖିପାରିଲା ନାହିଁ ମତେସେ ଶେଷକୁ ।
କୋଷ୍ଠି ଦେଖାବେଳେ ବୋଉ, ଓ ଅବଧାନ, ଉଭୟଙ୍କ ଭାବ ଭଙ୍ଗି
ମନେ ପଡ଼ି ଆଖିରେ ଲୁହ ଥିଲେବ, ମୁହଁରେ ହସ ଖେଳିଲା ।

ମର୍ ମର୍ ମର୍ ।

ପୁଣି ଭାରି ବୁଟୁର ଆବାଜ୍ ।

ଛୁଟିରେ ଗୋଟାଏ ଉତ୍ତପ୍ତ ଲୌହ ପିଣ୍ଡୁଲା ଘୁରିଗଲା ।

ଚମକି ଉଠିଲା । ନଜର ପକାଇଲା ଚାରିଆଡ଼େ । ସବୁଠି
କେବଳ ଉଷା ଆଗମନର ଶୁଭ ସଙ୍କେତ । ପୂର୍ବପଟ ମେନ୍‌ଗେଟୁରୁ
ବାହାରି ଆସୁଛନ୍ତି ଚାରିଜଣ ସାମରିକ ଶିଶୁଗର ଲୋକ । ହାତରେ
ବରୁଳ । ଦେହରେ ଲମ୍ବା କୋଟ । କାକରଲଗା ହେତୁ
ସେଗୁଡ଼ିକ ବିବର୍ଣ୍ଣ ଦେଖା ଯାଉଛି । ହାତପରି ପାହୁଲି ପକାଇ
ଧାଇଛନ୍ତି ମୋର ଆଡ଼େ ।

ବୋଧହୁଏ ରାତି ଡିଉଟିରୁ ଶାନ୍ତ ପାଇଲେ ।

ଦୈବଦତ୍ତ ବିପତ୍ତି । ସ୍ଵଅଙ୍ଗିତ କୁକର୍ମ ।

ପଛରେ କେବଳ ଅନୁତାପସିନା ଦିଏ, କିନ୍ତୁ ସୁଧାରିବାର
ଉପାୟ ମାନବର ଯେ ନାହିଁ, ଏହା ସବୁ ସମ୍ଭବ । କେଉଁଆଡ଼େ
ଯେ ପଳାଇ ଯିବ, ସେ ଆଶାବି ଆଉ ନଥିଲା । ବସିବା ସ୍ଥାନରୁ
ଉଠିବା ପାଇଁ ଯେତକି ବଳ ଦରକାର, ସେତକିବି ହରାଇଥିଲା ।
ଶବ୍ଦ ହାତରେ ଜୀବନ ଦେବା ଅପେକ୍ଷା ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିବା
ଶେଷସ୍ଥର ଭାବିବ । ବହୁ କଷ୍ଟରେ ପାଚେଲା ଧରି ଠିଆ ହେଲା ।

ଚନ୍ଦ୍ରାକାର କରି ଧରଣୀଟା ବୁଲିଗଲା ଅଖି ଆଗରେ । ବସି
ପଡ଼ିଲି ଥମ୍ବକରି । ଝଲିକାଏ ରକ୍ତ ବାହାର ଆମିଲି ପାଟିରୁ ।
ପାଖରୁ ଆହୁରି ପାଖକୁ ମାଡ଼ି ଆସୁଥିଲା ଭାରିବୁଟ ଶବ୍ଦ । ପୁଣିଥରେ
ହେଁଲି ପାଚେରି ଉପରକୁ । ତା'ଉପରେ କଳାତାରର ବାଡ଼ି
ଦିଆହୋଇ ଆହୁରି ଉଜ୍ଜା ହୋଇଛି । ଏଥର ଶେଷ ଚେଷ୍ଟା ଭାବ
ସ୍ୱାକ୍ଷର ଧରି ଉପରକୁ ଉଠିଲି । ଆଉ ପାଖକୁ କଦଳିଗଛ, ଓ
କେତେ କ'ଣ ଥିଲା, ଭ୍ରଷ୍ଟକରି କରୁଡ଼ି ହୋଇ ପଡ଼ିଲି ଆରମ୍ଭାତ୍ୟା ।
ପାଟିରୁ ବାହାରି ଗଲା ଝଲିକା ଝଲିକା ହୋଇ ଦୁଇ ଝଲିକା
କଥାରକ୍ତ । ତା'ପରେ ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କୁ ଜଣା ।

ପାଞ୍ଚ

ମୋର ଯେତେବେଳେ ଚେତା ହେଲା, ସେତେବେଳକୁ
ମୁଁ ମୋ ଦେହସାରରେ ମର୍ମନ୍ତୁଦ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଅନୁଭବ କରୁଥିଲି ।
ଆଖିଖୋଲି ଦେଖିଲି ଏହା ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ପକ୍ଷୀ କୋଠା
ମୋର ଡେଇଁ ପଡ଼ିଥିବା ସ୍ଥାନ ନୁହଁ । ଆହୁରି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କଥା
ଯେ, ମୁଁ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ଶଯ୍ୟା ଉପରେ ଶୋଇଥିଲି । ଯଦି
ବିଷତ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ, ଯେତେଦୂର ସମ୍ଭବ, ଔଷଧ ଦିଆଯାଇ
ବ୍ୟାଘ୍ରୋକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ମୁଁ ହେଁରେ ଘ୍ରାଣ୍ଡିର ଗନ୍ଧ । ଭଲଭାବେ
ଆଖି ଖୋଲିଲି । ଘରଟି ବେଶ୍ ଅନ୍ଧାରୁଆ । ଝରକାବିନ୍ଦନ ଘର ।
ପ୍ରଧାନ ଦର୍ଜୀଟି କୋପେ ବାହାରୁ କଳା ଯାଇଛି ।

ତା'ହେଲେ ଧରା ପଡ଼ିଗଲା ?

ଏଇ ଭାବନା ହୃଦୟରେ ପ୍ରବଣ କରିବାପରି, ରକ୍ତ
ପାଣି ହୋଇଗଲା ମୋର । ସ୍ବାୟମ୍ଭୁଜ ଯେଉଁ ଧୀରେ ଧୀରେ
ପଞ୍ଜୁ ପାଲଟି ଯାଉଛି । ବନ୍ଧ କମି ଉଠିଲା । ମୋତେ ଯେ,
କପରି ଭାବେ ଧରାଗଲା, କଳ୍ପନା କରି ପାରିଲି ନାହିଁ । ରହସ୍ୟ-
ମୟ ଘରଟି ମୋତେ ଅନ୍ତର ରହସ୍ୟ ଜାଲରେ ଛନ୍ଦି ଦେଲା ।
ମୋତେ ଧରି ଯେ, ସାମରିକ ହାସପାତାଳରେ ରଖା ଯାଇଛି
ଏଥିରେ ମୋର ହୃଦବୋଧ ହେଉ ନଥାଏ । ଏଠାରେ କୌଣସି
ମେଡ଼ିକାଲ୍ ର ଚିକିତ୍ସା ସୁଦ୍ଧା ନଥିଲା । ତକିଆ, ଗଦି, ଖଟ
ସବୁଥିରେ ଫୁଟି ଉଠୁଥିଲା ଘରୁଆ ଘରର ଚକ୍ର । ଏପରିକି
ବ୍ୟାଣ୍ଡେଜ୍ କର କନାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ସାଧାରଣ ବ୍ୟବହାର ଶାଢ଼ୀ
ଲୁଗାର ଅଂଶ । ମୋଟଉପରେ କଥା ମେଡ଼ିକାଲ୍ ର ଯେଉଁ
ରୂପରେ ଶୁଣିଥିଲି ବା ଯାଣିଥିଲି ତାହା ଅଶୁମାନ୍ୟ ଏଠାରେ
ନାହିଁ । ଏହିପରି ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୀରେ ପଡ଼ି, ଶେଷକୁ ମନେ ମନେ ସ୍ଥିର
କରିନେଲି ଯେତେକଷ୍ଟ ପଛେପଡ଼ୁଥାରେ ଉଠି ଘରଟିର
ଉପବେଶ ଦେଖିନେବ । ସାମାନ୍ୟ ମୁଣ୍ଡ ଉଠାଇଲି, ନିଶ୍ଚଳ ହେଲି ।
କାରଣ ମୋର ଦେହସାରା ଏପରି ଦରଜ ଅନୁଭୂତ ହେଉଥିଲା
ଯେ, ସାମାନ୍ୟ ହଲଚଲ୍ ହେବାକୁ ସମତା ମୋର ନ ଥିଲା ।
ଏହି ସମୟରେ ବାହାରେ କାହାର ଅଗମନର ସୂଚନା ଦେଲା ।
ମନେ ହେଲା ବାରଣ୍ଡାରେ କେହି ଜଣେ ଯେପରି ବୁଲୁଛି ।
ପଦଧ୍ବନି ବଡ଼ ନମ୍ । ସୁଇଚ୍ ଟିପିବାର ଶବ୍ଦ ହେଲା । ସଙ୍ଗେ
ସଙ୍ଗେ ଚୁହଟିରେ ଶୀତ ଅଲେକ ଖେଳିଗଲା । ଆକସ୍ମିକ
ବିପଦକୁ ଅସମଜାଣି ନିରାଶ ହୋଇ ପଡ଼ି ରହିଲି । ମୁଁ ଯେତେ
ଶକ୍ତିଶାଳୀ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଆଉ ଯେ ଜୀବନ ନିରାପଦ ନୁହ ଏଇ
ଚିନ୍ତା ବେଳକୁବେଳ ହୃଦ ଭିତରେ ସ୍ବତଃ ସିଦ୍ଧ ହେବାକୁ

ଲଗିଲା । ସବୁ ଆଶାଭରସା ପାଣିଫୋଟକା ପରି ମିଳାଇ ଗଲା ।
ପରବର୍ତ୍ତୀ ବସନ୍ତକୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ଆଖି ବୁଜିଲା ।

ଜଣେ କେହି ନିଶ୍ଚୟ ଆସୁଛି । କିନ୍ତୁ ଏତେ ଶୀଘ୍ର ପଦରେ
କାହିଁକି ? କବାଟ ଖୋଲିବାର ଶବ୍ଦ ହେଲା । ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲା,
ଏହାକି ସାବଧାନର ସହିତ କେହି ଯେପରି ଖୋଲୁଛି । ମନଭିତରେ
କାତର କୌତୁହଳର ଗୋଟାଏ ଝଲକ ଖେଳିଗଲା ।

ଏଇତ, କେହି ଜଣେ ମାଡ଼ି ଆସୁଛି ମୋର ଖଟିଆଡ଼େ ।

ଆସୁଥିବା ଲୋକଟି ମୋ ମୁଣ୍ଡ ସିଧାରେ, ଅଟକିଗଲା ।
ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଗୋଟିଏ ହାତର ସ୍ପର୍ଶ ମୋ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଅନୁଭବ
କଲି । ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ହାତଟି ସମ୍ପର୍କ ଛିନ୍ନକଲା । ଅନୁମାନ କଲି
ଲୋକଟି ଯେପରି ମୋ ଚାକ୍ରର ଉତ୍ତପ ପରୀକ୍ଷା କରୁଥିଲା । କାମ
ସରିଲା ଫେରିଯିବ । ମାତ୍ର ଲୋକଟି ଫେରିଯିବାର କୌଣସି ଆଶ୍ୱସ
ମୁଁ ପାଇଲି ନାହିଁ । ଅଧିକନ୍ତୁ ମୋର ଆଶୁ ଓ କହୁଣି ସେ ପରୀକ୍ଷା
କରି ବସିଲା । ଲୋକଟି ଯେ ମୋର ଆକର୍ଷିତେଷ୍ଟ ସ୍ଥାନ ଦେଖୁଛି
ଏଥିରେ ମୁଁ ନିଃସନ୍ଦେହ ହେଲି । ତା ହେଲେ ଡାକ୍ତରଟା ? ମୋର
ମିତ୍ର । ହୃଦୟ ମୋର ଏଇକଥା ସ୍ୱର, ଅଳ୍ପ ସ୍ୱରସାମ୍ୟ ହେଲା ।
ପଛରେ ଆଉ ଯାହା ଘଟୁନା କାହିଁକି, ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଗନ୍ତୁକ ମୋର
ପରମ ମିତ୍ର ।

ବସନ୍ତ, ସ୍ୱେଦଶୟ୍ୟା ।

ରଜହାର, ଶୁସ୍ଥାନ ।

ଏଇ ଗୁରୁତ୍ୱେଷ୍ଟ ସ୍ଥାନରେ ମିତ୍ର ଉପସ୍ଥିତ । ଶୁଭ ସହାନୁଭୂତର
ମୁଖବନ୍ତ ବାଜି ଆସି । ଏଇଠାରରେ ମିତ୍ର ସବୁର କାମ୍ୟ । ଏଣୁ
ଡାକ୍ତର ମାସେଇ ସ୍ୱେଦୀର ପରମ ମିତ୍ର ।

ମାତ୍ର ଏକ'ଣ କରୁଛନ୍ତି ଡାକ୍ତର ?

ମୋ ଡାକ୍ତରୀରେ ତାଙ୍କ ନରମ ପାପୁଲି ରୁଲନା କରିବା ଦ୍ଵାରା ବଡ଼ ଜଟିଳ ସମସ୍ୟାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଲି । ଆହୁରି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କଥା ତାଙ୍କ ମଣିବରରେ ନିଶ୍ଚୟ କଳଣ ଅଛି । ବେଳେ ବେଳେ ଧ୍ୱନି କରୁଛି । ବେଳେ ବେଳେ ଗୋଇଁରେ ବାଜୁଛି । ଆନନ୍ଦ, ନିରାନ୍ଦ କାତର, କୌତୁହଳ ଦୁର୍ବଳ ମନକୁ ମୋର ଶତମନ୍ତ୍ରନ କଲ । ଅନମମୟ ମନରେ ଖେଳିଗଲା କେତେ କ'ଣ ଉଠୁଛି କଲ୍ପନା । ଅଳ୍ପକେ ଆଖି ଖୋଲିଲି । ଯାହା ଦେଖିଲି, ତାହା ଯେ ମୋ ପରିସ୍ଥିତିର ବିଶ୍ଵାସ ଯୋଗ୍ୟ କଥା ନୁହଁ, ଏହା ନିଃସନ୍ଦେହ ।

ପୁଣି ଭଲଭାବରେ ରହିଲି ।

ଘଟଣାଟି ସପ୍ତାଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ମନେ ହେଲା ।

କିଏ ବିଶ୍ଵାସ କରିବ ଯେ, ମୋପରି ରାଜବନ୍ଦୀର ପଦ ସେବା କରୁଛି ଜଣେ ତରୁଣୀ ।

କାନୁନ୍‌ର ଖିଲପ । ଦେଶଦ୍ରୋହୀ, ରାଜଦ୍ରୋହୀକୁ ଆଶ୍ରୟ ଦେଲେ ପରିଶେଷର ଫଳ ଯେ ମୃତ୍ୟୁଦଣ୍ଡ, ଏକଥା କ'ଣ ମହିଳାକୁ ଅଛପା । ତରୁଣୀର ମୁହଁରେ ବିଷାଦର କାଳୀମା । ଆଖିରେ ଆଖିଏ ଆଖି । ପରିଧାନ ଖଣ୍ଡିଏ ଶୁଭ୍ରଶାଢ଼ୀ । କହୁଣ୍ଡିଛୁଆଁ ମାଳବ୍ଲାଉଜ୍ । କାନରେ ହିରାବସା ଇସ୍ଵାର୍ । ଡାହାଣ ହାତରେ ସୁନା କାତ । ବାମ ହାତରେ ଡ୍ରାଟ୍ । ହେବକି ଭାରତୀୟ ?

ଚମକ ଉଠିଲା ମନ । ଅସନ୍ଦେହ ଆଖିର ସନ୍ଦେହ ପାଇଁ ଦୃଷ୍ଟି ଶକ୍ତି ଆହୁରି ନିବିଡ଼ କଲି । ଏଥରକ ତରୁଣୀଙ୍କ ଆଖି ସହିତ ମୋ ଆଖିର ମେଲ ହେଲା । ଉଦାସ ବଦନରେ ସାମାନ୍ୟ ଆନନ୍ଦ ଅନୁଭୂତ

ହେଲ ତାଙ୍କର । ଧୀରେ ଧୀରେ ମୋ ପାଦ ପାଖରୁ ସେ ଅପସରି
ଗଲେ । ନିଯୁକ୍ତ କୋଠରୀରେ ସାମାନ୍ୟ ଆନନ୍ଦ ଖେଳିଗଲା ।
ମୋ କପାଳକୁ ଝୁଲି ପଡ଼ିଥିବା ଅବ୍ୟବସ୍ଥିତ କେଶ ସାଉଁଟୁ ସାଉଁଟୁ
ବଡ଼ ଭୟାବୁର ସ୍ଵରରେ କହିଲେ ସେ—

ମିଷ୍ଟର ଚଉଧୁରୀ ?

ସବୁକଥା କହିବାକୁ ସମୟ ଲାଗେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବି, ଆପଣଙ୍କ
ସ୍ଥାଇତ୍ଵ ଟଳମଳ । ସୁଖର କଥା ଅଳ୍ପ ସମୟ ଭିତରେ ଆପଣଙ୍କର
ଚେତନା ଫେରି ଆସିବ । ନିଅନ୍ତ, ଏଇ ଗରମ ଦୁଧ ଗ୍ଳାସକ
ପିଇଦେଲେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ ମୁଁ ମୋ କାମରେ ଯିବି ।

ତରୁଣୀଙ୍କ କଥା ଗୁଡ଼ିକ ନିନ୍ଦାତ ଟାପଛନ୍ତା ହେଲେ ମଧ୍ୟ,
ଖୁବ୍ ଦୟାନୀୟ ପରି ମନେ ହେଲା । ଉପନ୍ୟାସ ବିକାସିନୀ ନାଇକା
ପରି କଥାରେ ଭିନ୍ନ କୋଟିର ଭାବବିନ୍ୟାସ ମୋଟେ ନାହିଁ । ନିନ୍ଦାତ
ଗାଉଁଲି ଭାଷା । ତଥାପି ସୁନ୍ଦର । ଶୁଦ୍ଧ ମଧୁର । ଲଳାୟିତ ।
ଅଦମ୍ୟାୟ ତରୁଣ ଦୃଢ଼ପୂର୍ବ ଭଗବତ୍ ଗିତା । ସମଶୀତଳ ଦୁଧ
ଗ୍ଳାସଟି ବିନା ବାକ୍ୟ ବ୍ୟୟରେ ମୁଁ ପିଇ ଦେଲି । କାରଣ
ମୋର ସେତବେଳର ଜଠରଜ୍ଵାଳା ଥିଲା ଶୁଷ୍କରୁ ଆହୁରି ଶୁଷ୍କ ।
ଗ୍ଳାସଟି ଫେରାଇ ଦେଲି । ତାଙ୍କୁ ମୋର ଅନେକ କଥା ପଚାରିବାର
ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପଚାରି ପାରିଲି ନାହିଁ । କହି ଦିଲେ ଗଲାରୁଛି ହୁଏ ।
କ'ଣ କହିବି ନକହିବି ଘରୁ ଘରୁ ସମୟ କେତେ ବୋଲି ପଚାରି
ଦିଲି ।

ଠିକ୍ ସେତିକିବେଳେ ବାହାରେ ଦିନ, ଦିନର ଡାକ
ଶୁଣାଗଲା ଓ ତାହା ସମଶୀତ ନିକଟରୁ ନିକଟତର ହେବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ହଠାତ୍ ତରୁଣୀଙ୍କ ମୁହଁରେ ଆତଙ୍କର ଗୋଟାଏ ବିରାଟ ଛାଇ
ଖେଳିଗଲା । ତରତରରେ ମଣିବନ୍ଧରୁ ଓଁକଟି ଖୋଲି ମୋ ଛୁତି
ଉପରେ ରଖିଦେଇ ଏକରକମ ଦୋଡ଼ିଲା ପରି ପଳାଇ ଗଲେ ସେ ।

ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କବାଟ ବନ୍ଦ ହେବାର ଧଡ଼ ଧାଡ଼ ଶବ୍ଦ ।
ଘରଟିରେ ଅନ୍ଧକାରର ରାଜତ୍ବ ଖେଳିଗଲା । ମନ ଭିତରେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ବ-
ମାରିଲା ରମଣୀର ଭାବଭଙ୍ଗି । ମୋର ନାଁ ଟା ଯେ ତାଙ୍କର
ମୁଖସ୍ଥ, ଏଇ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କଥାଟା ବଡ଼ ଅଡ଼ୁଆରେ ପକେଇଲା
ମୋତେ । ମୋ ପରିଚୟ ପସ ମୁଁ ନିଜେ ନଷ୍ଟ କରିଥିଲି । ମନପ୍ରାଣ
ଛଡ଼ା ଦେହରେ କେଉଁଠି ହେଲେ ସାମରିକର ସତ୍ତା ରଖିନଥିଲି ମୁଁ ।
ଅଥଚ ସୁବର୍ଣ୍ଣା ନୋର ନାଁ, ଧରି ଡାକେ । ଭଉଣୀ ବ୍ୟବହାର
କରେ । ମା' ପରି ବୁଝାଏ । ପତ୍ନୀ ପରି ସେବା କରି ବସେ । ପୁ'ଣି
ମନ ଭାବେ । ଶସ୍ତ୍ର ଦେଶର ନାଶ । ମୁହଁରେ ପଦ୍ମପୁଲର ହସ ।
ବଚନରେ ମସୃଣ ଚନ୍ଦନର ଶୀତଳତା । ପେଟ ଭିତରେ ଧାରଦିଆ
କରୁଛି । ବେକ ଦେଲେ କଟ୍ । ସବୁ ଦେଶରେ ଧନ ଓ ସମ୍ମାନର
ଲଳିଆ । ସୁସ୍ଥ ସବଳ ବୋଦା କାଳିଙ୍କ ଆଗରେ ବଳି ଦେଲା ପରି,
ଇଏ ଯେ ମୋତେ ଆଶ୍ରେଣୀ କରି ସରକାର ଘରେ ନଦେବ
ସେକଥା କିଏ ଜାଣେ । ସହଜେ ନାଶ । ନରରୂପୀ କାନ୍ଦୁର ନିଆଁ ।
ସେଇ ଉତ୍ପତ୍ତି କରେ । ହସାଏ, ଖେଳାଏ, କନ୍ଦାଏ, ସଂହାର
କରେ । ଅଡ଼ୁଆ ସୂତାରୁ ଖିଅ କାଢ଼ିଲା ପରି, ଏଇ ସବୁରୁ ଖିଅ
କାଢ଼ୁ କାଢ଼ୁ କେତେବେଳେ ଯେ ମୋତେ ନିଦ ହେଲା ସେ କଥା
କହିବା କଷ୍ଟକର ।

ଛଅ

ଦୁଇଦିନ ପରେ ।

ମତେ ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଜାଣିର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମାନିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ଲଳିତା ନାଶ, କିନ୍ତୁ ତା ହୃଦୟର ସାହାଯ୍ୟ ସେ ଜଣେ ପୁରୁଷ ଠାରୁ ବଳକା—ଏ କଥାରେ ମୁଁ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହେଲି ସେଦିନ । ମୋ ରହୁଥିବା କୋଠାଘର ମେନ୍ଦରଜା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଖୋଲୁଥିଲା । ତା ପାଖକୁ ଲାଗି ଠିଆ ହୋଇଥିଲା ଗୋଟିଏ ବ୍ୟାଙ୍କ୍‌ଡେଲ ଆମ୍ବାସଡ଼ର । ଲଗେଜବକ୍ସ ଖୋଲୁଥିଲା । ସୁନ୍ଦର ଗ୍ରୀବେ ପରିଷ୍କାର ଦେଖା ଯାଉଥିଲା ତା ଭିତର । ଗୋଟିଏ ସତରଞ୍ଜି ଚାରିପଟେ ହୋଇ ପଡ଼ିଥାଏ । ତା ଉପରେ ଗୋଟିଏ ମାଣ୍ଡି । ଲଳିତାର ଅନୁରୋଧ ବୁଲିଯିବାକୁ । ଅବଶ୍ୟ ସାଧ୍ୟକ୍ରମଣ । କିନ୍ତୁ ସେଇ ଷ୍ଟୁଡ଼ ଲଗେଜ ବକ୍ସରେ ଲୁଚି ଯିବାକୁ ହେବ ମୋତେ ।

ଇଏକ ଗୋଟାଏ ଜୀବନ । ଏଇ ଅବସ୍ଥାରେବ ପୃଥିବୀରେ ଏକରୁ ଅନେକ ଲୋକ ହସ ଖୁସିରେ ଚଳିଯାଉଛନ୍ତି । ଜୀବନରେ ରଜଭୋଗ ମିଳିପାରେ, ଅସମ୍ଭବ ନୁହଁ, ମାତ୍ର ଶାନ୍ତିର ଆଶା ସେ ଏକବାରେ ନାହିଁ, ଏହା ନିର୍ବିବାଦରେ ସମସ୍ତେ ସ୍ୱୀକାର କରିବେ । ଦୁଃଖ ଅଛି, ନୈରାଶ୍ୟ ଅଛି, ଗାଧୋଇବା ପାଇଁ ଲୁହ ଲହର ବୋଧେ ଅଛି । ଅନୁଦୀତ, ଆତ୍ମାଗ୍ଳାନ ଚିନ୍ତାର ଚମକତାରେ ଅଳ୍ପ ବହୁତେ ସବୁର ହୃଦୟ ଗ୍ରସ୍ତହୁଏ । ସମୟର ସ୍ରୋତ, ପାଣି ସୁଅପରି ଚଞ୍ଚଳ ନୁହଁ । ତା ଗତିରେ ମନ୍ଦରତା ଅଛି । ଉତ୍ଥାନ

ପତନର ମାଦକତାରେ ସେବେଳ ଏବେଳର ଭୁଲନା କରିବା
ମାନବ ପକ୍ଷରେ କଷ୍ଟକର ।

ହାତରେ ଥିବା ଦୈନିକ ସମ୍ପାଦ ପକ୍ଷର ପ୍ରଥମ ପୃଷ୍ଠା
ଦେଖାଇ ଲଳିତା କହିଲା ।

ଦେଖନ୍ତୁ ସାରଦା ବାବୁ ?

ଆପଣଙ୍କ ପଛରେ ସରକାରୀ ଗୁଇନା ଦଳ କିପରି ବ୍ୟତି-
ବ୍ୟସ୍ତରେ ଧାଇଁଛନ୍ତି । ଏତେ ବୋକା ନୁହନ୍ତି ସେମାନେ । ଅବଶ୍ୟ
ଦିନେ ନା ଦିନେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହେବେ । ଆପଣଙ୍କ ଭାଗ୍ୟ ଭଲ ଯେ,
ଆପଣ ଶାନ୍ତ ହୋଇ ଶାନ୍ତ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ଆଶ୍ରୟ ପାଇଛନ୍ତି । ଆପଣ
ରାଜଦ୍ରୋହ, ପଳାତକ । ମୁଁ ଶନ୍ତ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ମିତ୍ର ହୃଦୟରେ
ଆହ୍ୱାନ କରୁଛି, ଶିଘ୍ର ଚାଲନ୍ତୁ ।

କେଉଁଠିକି ? ବଡ଼ କୁଣ୍ଡିତ କଣ୍ଠରେ ମୁଁ ପଚାରିଲି ।

ଆପଣ କିପରି ସ୍ୱଦେଶକୁ ଫେରିଯିବେ, ସେଇ ପରାମର୍ଶ
ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ନିବିଡ଼ ସ୍ଥାନକୁ ।

ଏହାକି ଲୋକାରଣ୍ୟ ।

ଗାଲି ସେତିକି ନୁହଁ, ଶନ୍ତ ସଦନ ।

ସେ ସ୍ଥାନ ଏହାର ବାହାରେ କି ?

ନା ।

ତେବେ ?

ଅନେକାଂଶରେ ଜନମାନବ ଶୂନ୍ୟ ।

ଫେରିବା ?

ନିଶ୍ଚୟ ଫେରିବା ।

ଏଇ ଅବଶରରେ ମୁଁ ଶବର କାଗଜଟି ଲଳିତା ହାତରୁ
ଆଣି ସାରିଥିଲି । ସାମାନ୍ୟ ଆଲୋକକୁ ଆସି ପଡ଼ିବା ଆରମ୍ଭ କରି

ଦେଲି । ଯାହା ପଡ଼ିଲି ସେଥିରେ ମୋ ସାରା ଦେହରେ ଚମକ
ଖେଳିଗଲା । ପାଦତଳର ଧରଣୀ ହେଲା କମ୍ପମାନ । ପ୍ରତ୍ୟକ୍
ଶିର-ପ୍ରଶିରରେ ଅନୁଭବ କଲି ରକ୍ତର ଅସ୍ଥିରତା । ମନଭିତରେ
ଜମାଟ ବାନ୍ଧିଲା ବହୁ ଭାବନାର ଭିତ୍ତି ।

ରଜିଆ ସୁଲତାନ ଜାକିତ ।

ସଦନାଶ ।

କାତରେକ୍ତର ଗୋଟାଏ ପ୍ରବଳ ଝଡ଼ ପେଟ ଭିତରେ ଆରମ୍ଭ
ହୋଇଗଲା । ପ୍ରକୃତିସ୍ଥ ହୋଇ ପୁଣି କାଗଜଟାରେ ଆଖି ପକାଇଲି ।
ସାମ୍ନା ପୃଷ୍ଠାରେ ଅବକଳ ମୋ'ର ଫଟୋ । ତଳେ ମୋର
ଶାଝରିକ ଗଠନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦରତଥ୍ୟ । ଅବଶ୍ୟ ରଜିଆ
ସୁଲତାନାର ଜମାନ ବନ୍ଦ । ମତେ ଧରିବା ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱମାନଙ୍କ
ପକ୍ଷରେ ଗୋଟାଏ ବିରୁଟ ଧକ୍ଷୟବସ୍ତୁ । ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲି ରଜିଆର
ଶାଝରି ବୁଦ୍ଧି ଦେଖି । ସାମାନ୍ୟ ନାଶ ସେ । ନଖଠାରୁ କେଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ନିଶ୍ଚୁଣ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛି ମୋର । ମୁଁ କେତେ ଉଚ୍ଚ, ମୁଖମଣ୍ଡଳର
ଦୃଶ୍ୟ କପରି । ନିଶ ଅଛି କି ଦାଢ଼ୀ ଅଛି । ମାଂସ ପେଶିର
ବିଶିଷ୍ଟତା । କଳା କି ଗୋରୁ । ଚର୍ମରେ ମଶ୍ୱରତା କି କାଠିଣ୍ୟ ।
ଏପରିକି ପିଲାବେଳେ କାଶଗୁଲି ପଡ଼ି ଯେଉଁ ଚିହ୍ନଟି ସୃଷ୍ଟି
ହୋଇଥିଲା ତାକୁ ବି ବାଦ୍ ଦେଇନି ଜମାନ ବନ୍ଦରେ । ଆଉ
କେତେ ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ, ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ, ଆଇନଜୀବୀ ଓ କ୍ଷମତାପନ୍ନ
ଅଫିସରଙ୍କ ମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି ବିଭିନ୍ନ ସ୍ତମ୍ଭରେ । ସେଇ
ସବୁକୁ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ସମୟ ଲାଗେ ।

ଆସନ୍ତୁ ନା ।

ମୁଖରେ ଉଦ୍ଭଟ ହସ ପୁଟାଇ, ଲଳିତା ଡାକିଲା ଯିବା
ପାଇଁ । ଖବର କାଗଜଟା ଟେବୁଲ ଉପରେ ରଖି, ବାଧ୍ୟ ଶିଶୁଟି

ପରି ଆଗକୁ ପାଦ ପକାଇଲି । ଏକରକମ ଯୋର ଯବରଦସ୍ତ
ମୋତେ ବକ୍ସ ଭିତର ପୁରୁଷ ଲଳିତା ଦରଜା ବଦଳିଲା ।
ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଚାରି ଦେବାର ଶବ୍ଦ । ଚାନ୍ଦୁ ଚାନ୍ଦୁ ଏକ୍ସିଲେଟର
ଦବାଇ ଗାଡ଼ ଛୁଟିଲା ଶର ଗଡ଼ରେ ।

ପଚସ୍ତୁର ମିନିଟ୍ ପରେ ।

ଲଗେଜ ବକ୍ସରୁ ବାହାର ମୁକ୍ତ ଆକାଶ ତଳେ ଠିଆ
ହେଲି ମୁଁ । ସେତେବେଳକୁ ପଶ୍ଚିମାଞ୍ଚଳଗାମୀ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ
ଅଙ୍ଗରାଗ ମାନ ତେଜସ୍ବୀୟରେ ମଣ୍ଡିତ ହୋଇଥାଏ । ଚତୁଃପାଶ୍ବରେ
ନଭଶୁମ୍ଭୀ ଶିଖର ସମୁଦ୍ର । ଶାଳ, ପିଆଶାଳ, କୁରୁମ, ଅସନ,
ଜିନ୍ଦୁଳି ଓ ଅପରିଚିତ ବୃକ୍ଷଲତାର ଅଭେଦ୍ୟ ସମାବେଶ । ବଭ୍ରନ୍
ପୁଷ୍ପର ସୁରସ ଛେକୁ ବହି, ବନ ଫବନର ଆଖିବୁଜା ଦୌଡ଼ା ।
ମାୟାଶୂନ୍ୟ ବନ ଜୀବଙ୍କର କୌତୁକପ୍ରଦ ରୂପାଣୀ । ବାମ ପାଖରେ
ଲଳିତା ଗ୍ରେରୁ କାନ୍ଦା ଅତରର ଭୁରୁ ଭୁରୁ ଗର । ଆଖି
ପକାଇଲି ଲଳିତା ସାଇଲେନ୍ସ । ତରଙ୍ଗାଇତ ରୂପାଣୀ । ଦର୍ମାକ୍ର
ବଦନ । ବିପର୍ଯ୍ୟୟ କେଶ । ମୋଟ ଉପରେ ପୁରୁଷ ପ୍ରାଣକୁ
ଫାସି ଦେବାପାଇଁ ପ୍ରକୃତିର ଗୋଟାଏ ମୋହିନୀ ବେଶ । ହଠାତ୍
ସବୁ ଗୋଲମାଲ ହୋଇଗଲା । ପାହାଡ଼ ତଳରେ ପଡ଼ିଥିବା
ଆସାମଞ୍ଜିସ୍ୟ ପଥର ଉପରେ ବସିବା ପାଇଁ ଲଳିତା ମୋ ହାତ
ଧରି ଟାଣି ନେଲା । ଉଭୟେ ବସିଲୁ । ଖୁବ୍ ପାଖାପାଖି । ପଦ୍ମ
ଗର୍ଭସ୍ଥିତ ଭୂଜପରେ ମୁଁ ତା'ର ଅଞ୍ଚଳାବୃତ୍ତ ଥିଲି । ସେ କହି
ରୁଲିଥିଲା ତା' ଜୀବନର ଇତିହାସ । ମୁଁ ଖୋଜୁଥିଲି ଖସି ଯିବାର
ଉପାୟ । ରଜିଆର ଜମାନବନ୍ଦି, ଅତିମାତ୍ରାରେ ବଳିଷ୍ଠ ହୋଇଛି ।
ଗଳିକନ୍ଦରେ ପଡ଼ିଥିବା ଅନଭିଜ୍ଞ ଗୁରୁଦାମାନଙ୍କୁ ଖୋରାକ
ଜୋଗାଇବ । ମାତ୍ର ଉଠିବେ ସେମାନେ । କୁଁ ଖୋଜି ବୁଲିବେ ।

ଏଥର ଏକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଗୋଷ୍ଠୀର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ହେବ ମୋତେ । ଲଳିତାକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରି ହୁଏନା । ନାରୀ ମାଣେଇ ଛଳନାମୟୀ । ରହସ୍ୟାବୃତ । ଲଳିତାର ଭାଷା ଜାଣିପାରୁଥିଲୁ । କିନ୍ତୁ ତା'ର ଅବସ୍ଥିତି ଶୀଘ୍ର ଦେଖିଲେ । ଦେଖି ଯାହା ପାଖରେ ନମସ୍ୟ ସେ ତା'ର ସ୍ୱାମୀ । ଧୂସ ଯାହାର କାମନା ତା'ର ପତ୍ନୀ ଲଳିତା । ଯେଉଁ ପୁରକୁ ଯମ ଯାଏନା, ସେଇ ପୁରର ପୁରରୁ । ବ୍ରଜେଶ୍ୱରୀର ସଫିଆଲମ ଉଗ୍ରିପତି । ଯାହାର ଯୁଦ୍ଧ କୌଶଳ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଗଲେ, ପ୍ରଳୟ ଜଳରେ କୁଟା ଶିଅପର ଉଦ୍‌ବେଳ ଟୁବେଲ ହେବାକୁ ପଡ଼େ । ପାଣ୍ଡାବ ଦେଶମାନଙ୍କରେ ସଫିଆଲମଙ୍କ ସମର ପ୍ରଶାଳୀରେ ପ୍ରଶଂସା ଅଛି । କୃତବ୍ଧ ଲେକପରି ଅଳ୍ପ ବୟସରେ ଆନନ୍ଦଜୀବକ ଶାନ୍ତି ଲଭ କରିଥାଏ ।

ହଠାତ୍ ମୋ ଭାବନାରେ ବାଧା ପଡ଼ିଲା ।

ଏକ ତୃଷ୍ଣାପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେହ, ମୋ କୋଳରେ ରଖି ଲଳିତା କହୁଥିଲା । ମୋ କଥାକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରି, ସାରଦା ବାବୁ । ମୁଁ ଯେମିତି ନିଃସହାୟ ଯେମିତି କ୍ଳାନ୍ତ । ଅଭାଗିନୀ ମୁଁ । ଦୁନିଆରେ ମୋର କେହି ନାହିଁ । ଏ ଦୁର୍ଦ୍ଦୀନରେ ତୁମେଲେ ମୋର ସାଥୀ । ତୁମେଲେ ମୋର ସହୋଦର । ତୁମେ ନିରାଶ କଲେ ଏ ଜୀବନ ଦେଇ ସିନା, ଶୀଘ୍ରକୁ ଦେହ ଦେବନି । ମୋତେ ବଞ୍ଚାଅ । ମୋତେ ରକ୍ଷା କର । ମୋତେ ମୋ ଦେଶକୁ ନିଅ । ପୋଡ଼ୁ କାମି । ପୋଡ଼ୁ ଏ ଡାକବଳା । ବିଳାସବ୍ୟସନ ମଠର ଚଢ଼ାରେ ନିଆଁ ଲାଗିଯାଉ । ମୁଁ ବଞ୍ଚିବାକୁ ଚାହେଁ । ବଞ୍ଚିବା ମୋର କାମ୍ୟ । କୁହ, ସାରଦାବାବୁ—ପୁରୁଷ ତୁମେ । ଦେହରେ ବଳ ଅଛି । ମନରେ ଦମ୍ଭ ଅଛି । ଜଣେ ନାରୀକୁ ରକ୍ଷାକରି ପାରିବନି ତୁମେ ?

ଉପାୟ କର । କୌଶଳ ବଢ଼ାଅ । ଭୁମକୁ ମୁଁ ସବୁ ପ୍ରକାର
ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ମୋର ବି ସବୁ ଅଛି ।

ଧନ, ଜୀବନ, ମନ ଓ ସମ୍ମାନ ।

ଗୁପ୍ତ ତଥ୍ୟ, ଯାନ, ବାହାନ, ଗୋଲାବାରୁଦ ଯାହା ରୁହେବ
ତା'ଦେବ । ବିନିମୟରେ ମତେ ଏଥିରୁ ଉଦ୍ଧାର କର । ନିଜେ
ଉଦ୍ଧାର ହୁଅ । କାନ୍ଦ, କାନ୍ଦ ମୋର ପାଦ ଯୋଡ଼ିକ ଧରି ପ୍ରଣିଳ
ଦୃଷ୍ଟିରେ ମୋ ଉଦ୍ଧାରକୁ ଅପେକ୍ଷା କଲୁ ଲଳିତା । ମୁଁ ନିବାକ୍ତି
ଦେହର ସ୍ତବ୍ଧ ମୋର ଶିଥିଳ । ଏହି ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟବଞ୍ଚା ସୁନ୍ଦର ରମଣୀର
ବିଫଳତା ଜୀବନକୁ ମନ ଭିତରେ ତନୁ ତନୁ କରି ଘାଣ୍ଟୁଥିଲା ।
ହୃଦୟରେ ନାଚୁଥିଲା ତା ଅଶ୍ରୁ କାଳର କରାଳ ମୁହଁ ।

ଚନ୍ଦ୍ରାର ମୋଡ଼ ବୁଲେ ।

ହୃଦୟରେ ଛନକା ଖେଳେ ।

କୌଣସି ନାଶପ୍ରତି ସହାନୁଭୂତି ଦେଖାଇବା ମୋର ବାଳରୁ
ନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଶ ମୋ ପାଖରେ ରହସ୍ୟମୟୀ । ମୋ ଚଳ
ପଥରେ ଯେତେଜଣ ପ୍ରମଦା ଦେଖା ଦେଇଛନ୍ତି ସବୁରି ଭିତରେ
ମୁଁ ଦେଖିଛି ପ୍ରଳୟର ଗୋଟାଏ ଭାଷଣ ଝଡ଼ । ଗ୍ରନ୍ଥିଳିମୟ ମନ ।
ବାହାରେ ଖାଲି ଚଟକ୍ତାର ଭାବଭଙ୍ଗି । ଆସକ୍ତ ରୂପସଜ୍ଜା ।
ମୁହଁରେ ଚେନାଏ ହୃଷ । ଖୋଜିଲୁ ଆଖିରେ ଅସ୍ଥାୟୀ ଲଜିତ ।
ଅପେକ୍ଷିତ ଗାନ୍ଧୀର୍ଯ୍ୟ । ସାମାନ୍ୟ ଟିକେ ସ୍ଵାର୍ଥ ପାଇଁ ବହୁ ରକମର
ଛଳନା । ଶେଷକୁ ସବୁ ପାକ୍ । ଯେଉଁଠି ଧନ ସେଇଠି ଧନ ।
ଭୁମେ ପଛେ ସେତବେଳକୁ ହାଜତରେ ଥାଅ, ନରକରେ ଥାଅ
ବା ଗେରୁଆ ପିନ୍ଧି କେନ୍ଦରା ବଜାଅ ।

ଏଇସବୁ ଶ୍ରବ ଶ୍ରବ ମୋର ଧର୍ଯ୍ୟରୂପ ଘଟିଥିଲା । ଦୃଶ୍ୟରେ ଭରିଗଲା ଆତ୍ମା । ନଇଁ ଆସିଲା ମାନବକ ବିଶ୍ୱାସର ମାପକାଠି । ବିଦ୍ୱେଶ ଜର୍ଜରିତ କଣ୍ଠରେ କହିଲି ମୁଁ—

ତୁମର ଦେଶାତ୍ମତାକୁ ମୁଁ ସ୍ୱାଗତ କରେ ଲଳିତା । ମାତ୍ର ଯେଉଁ ଲୋକ ତୁମକୁ ଦୟାମାନଙ୍କ ହାତରୁ ରକ୍ଷା କରିଛି, ତୁମକୁ ମାନବ ସମାଜରେ ସୁସ୍ଥସବଳ କରି ଜଣେ ମଣିଷ ପରି ଠିଆ କରାଇବାରେ ମାନବ ପ୍ରୀତିକୁ ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣ ରଖିଛି । ନାଶ ଜାତିକୁ ସମ୍ମାନ ଦେଇଛି । ତୁମେ ତା'ପାଖରେ କୃତଜ୍ଞ ନୁହଁ । ତୁମେ ନାଶ, ନା ରାକ୍ଷସୀ ? ତୁମର ମୃତ୍ୟୁ ଏଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ହେବା ଭଲ । ଲଳିତାର ବିଶ୍ୱାସ ଘାତକତା କଥା ମୋତେ ହୋଧାଇ କରି ଫେଲେଥିଲା । ସେଇ ଜ୍ୱାଳାରେ ଘାରି ହେଉଥିଲା ମୋର ଦେହ ଓ ମନ । ତାକୁ ଏପରି ଗୋଟିଏ ଗଳାଧକ୍କା ଦେଲି ଯାହାଦ୍ୱାରାକ ସେ ପାଞ୍ଚ ହାତରେ ମୁହଁ ମାଡ଼ି ପଡ଼ିଲା । ଆଖିରେ ଲୁହ । ପାଟିରେ ଲହୁ । ସାମ୍ନାରେ ପଡ଼ିଥିବା ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ପଥର ଉଠାଇ ତା ମୁଣ୍ଡରେ ଆଘାତ କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହେଲି ମୁଁ ।

ହଠାତ୍ ଗୋଟିଏ ନାଟକୀୟ ଘଟଣା ଘଟିଲା ।

ଅନାନ୍ତତ ପିଣ୍ଡଲ ଗର୍ଜନ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମାନବର କଣ୍ଠସ୍ୱର । ଚୁହଁ ଦେଖିଲି ଆମେ ଆସିଥିବା କାରକୁ ଆନ୍ତରିକ ଠିଆ ହୋଇଛି ଜଣେ ଅତିକାୟ ଲୋକ । ରାଇଫଲଟି ଲକ୍ଷ୍ୟକରି ଧରିଛି ମୋର ଆଡ଼କୁ । ସିଗାରେଟ୍ ଧୂଆଁର କୁଣ୍ଡଳ ଭିତରେ ମୁହଁର ବାହ୍ୟତା ଦସ ମସ୍ତ ଦିଶୁଛି । ଚୁହଁ ଚୁହଁ ଲୋକଟି ମୋ ପାଖରୁ ପାଖକୁ ଲାଗି ଆସୁଛି । ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ ପଦ୍‌ବିରଣ । ଅହଂକାର ଭରା ଶ୍ରବଣକଣ୍ଠ । ଅପ୍ରତ୍ୟାସିତ ଆହମଣି ଜାଣି ମୋ ଦେହରୁ ରକ୍ତ ସୁଖିଗଲା । ପରିସ୍ଥିତିର ଉପାବହ ବାତ୍ୟାରେ ମୋ ଦାୟିତ୍ୱ ହୃଦୟ ତୁଳା ପରି

ଉଠିଲୁ ଗଗନକୁ । ମନ କହିଲୁ ପଳାଇ ଯିବି । ବିବେକ ପଶୁରିଲୁ
କେଉଁ ଆଡ଼େ । ହୃଦୟର ଅନ୍ତଃସ୍ଥଳରୁ ଚେତନାର ହୁଙ୍କାର ଉଠେ,
ପଳାଇ ଯିବି ।

କାହିଁକି ?

ସେ ଜଣକୁ ମୁଁ ଜଣେ, ଲାଗିଯାଉ ପଟାଏ । ମରବି ତ
ମରବି ଥରେ ଗୁଣୁ ଶରଣସୁ ସୌନବ ହାତର ସ୍ପର୍ଶ ।

ନା, ନା, ସୁ ହୋଇ ପାରେନା ।

ପୁଣି ମନ ଦୂରେ, ହୃଦ ଦବେ । ଲେକଟା ହାତରେ
ମାରଣାସ୍ତ୍ର । ଟିଗର ଟିପିଲୁ ମାସେ ପ୍ରାଣ ନେବ । କେଉଁ ସାହାସରେ
ମୁଁ ତା'ର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବି । ଜୀବନ ଥିଲେ, ସମୟ ସ୍ରୋତରେ
ଭସି ଭସି ଜନମ ମାଟି ନ ଛୁଇଁବ, ସେ କଥା କିଏ କହିବ ।

ହଠାତ୍ ସବୁ ଗୋଲମାଲ ହୋଇଗଲା ।

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ । ମହା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ, ସପ୍ତାଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଠାରୁ ବି ଅଧିକ ।

ହେ ଭଗବାନ ।

ନାଶ ମାନଙ୍କର ଫେର୍ ଏତେ ଗୁଣ ଅଛି ?

ମନେହେଲୁ ଯେପରି ପ୍ରଳୟ ମାଡ଼ ଆସୁଛି । ପାଦତଳର
ଧରଣୀ ଥର ଥର ହୋଇ ଗତି କରୁଛି କେଉଁ ଅତଳ ପ୍ରଦେଶକୁ ।
ଅବାକ୍ ହେଲି ଲଳିତାର ଚଣ୍ଡୀରୂପ ଦେଖି । ରବଣ ରଥରୁ ପଳାଇ
ସୀତା ଜଟାୟୁର ଆଶ୍ରୟ ନେଲେପରି ଦୌଡ଼ୁଛି ସେ । ଆଖିରେ ବଡ଼-
ବାଗିର ଲେହିଆନ୍ ଶିଖା । ଆତ୍ମଚିହ୍ନରେ ପାଟିପଡ଼ୁଛି ବନାନୀ ।

ବଞ୍ଚିଅ ! ବଞ୍ଚିଅ ମୋତେ ଖଲୁ ଆଲମ୍ । ତୁମେ ମୋର
ବନ୍ଧୁ, ତୁମେ ମୋର ଆତ୍ମୀୟ । ଏ ମନ୍ଦ୍ୟପ ହାତରୁ ମୋତେ ରକ୍ଷା

କର । ଚରଦନ ମୁଁ ତୁମଠାରେ ରଖି ରହିବି । ଦେଖୁ ଦେଖୁ
ଲେକଟାକୁ ଯାଇ କୁଣ୍ଡାଇ ଧରିଲା ଲଳିତା । ବସନ ସୁନ୍ଦର ।
ଆଲୁଲାଇତ କେଶ । ଅଶ୍ରୁ ନୟନ । ବନପବନର ଥର ଥର
ଗତି । ଅସୁନାମୀ ସୂର୍ଯ୍ୟର ଅତି ମୁନ କରଣ ।

ଲେକଟା କିଏ ? ରୁଷ ସ୍ଵରରେ ପଚାରିଲେ ଖଲିଲ୍ ଆଲମ ।
ବୋର, ଖଣ୍ଡ, ପାକ ।

ମୋତେ ଏକୃଷିଆ ଦେଖି ମୋ ଉପରେ ।

ପରମେଶ୍ଵର ହେ ।

ଏତେ ଛଳନାପୂର୍ଣ୍ଣ ପୁଣି ସ୍ତ୍ରୀ ଜୀବନ ।

ଉଠାଇଥିବା ପଥରଟି ଗୁପ୍ତ ଗୁପ୍ତ ଖସି ମଡ଼ିଲା ମୋ
ହାତରୁ । ସେଇ ପାପକଥା ନଶ୍ଵିତା ପାଇଁ କାନରେ ହାତ
ଦେବାକୁ ବି ହାତରେ ନଥିଲା ବଳ ।

ଲଳିତା କହୁଥିଲା—

ତୁମେ କଳ୍ପସିତ ହୁଅନା ଖଲିଲ୍ ବ୍ରାଇ । ଏଇ କୁସ୍ତିତି
ଲେକଟା ମୋ ପ୍ରତି ଯେପରି ବ୍ୟବହାର କରିଛି, ମତେ ତାହା
ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବାକୁ ସୁଯୋଗ ଦିଅ । ସେ ଜାଣୁ, ଦେଶ ଜାଣୁ
ନାଶକୁ ଅପମାନିତ କଲେ ସେ ତାର ପ୍ରତିକାର କରି ଜାଣେ ।
ନିଜକୁ ନିଜେ ରକ୍ଷା କରିପାରେ । ଦିଅ ଖଲିଲ୍ ବ୍ରାଇ, ତୁମର
ରାଇଫଲଟା ଦିଅ, ମୁଁ ମୋ ନିଜ ହାତରେ ତାକୁ ନିର୍ମମ ଭାବେ
ହତ୍ୟା କରେ । କହୁ କହୁ ଆଖି ପିଛୁଳାକେ ଲେକଟା ହାତରୁ
ରାଇଫଲଟା ଛଡ଼ାଇନେଲା ଲଳିତା ।

ଏଇ ଅବସରରେ ମୁଁ ନିଜକୁ ସମ୍ଭାଳିବାର ଉପଦେଶ କଲି ।
ଏକ ଦୀର୍ଘ ଲମ୍ଫଦୂର ମୁଁ ମୋ ଅଭିଳାଷ ପୂର୍ଣ୍ଣ କଲି । ଅବଶ୍ୟ
କଥିତ ଆଗରେ ପଡ଼ିଥିବା ବୃହଦାକାର ପଥର ସହ ମୋର

ହେଲୁ ତତ୍କାଳିନ ଆଶ୍ରୟସ୍ଥଳୀ । କଙ୍କଡ଼ା ପରି ହସ୍ତପଦ ସଙ୍କୁଚିତ
କରି, ଅପେକ୍ଷା କଲି ମାଡ଼ି ଆସୁଥିବା ବିପଦକୁ ।

ଗୁଡ଼ମ୍, ଗୁଡ଼ମ୍, ଗୁଡ଼ମ୍ ।

ଜମେଇ ଜମେଇ ଭିନିଗୁଟ ଗୁଳି ବାହାରିଗଲା ରାଇଫଲରୁ ।
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲି । ଶିକାରୀର ଶିକାର ମୁଁ ନିଜେ ହୋଇଥିଲେ ବି,
ଗୁଳିର ଗତି ମୋଆଡ଼କୁ ନାହିଁ । ତେବେ ଆଉ କ'ଣ ହୋଇ-
ପାରେ ? ଲଳିତା ହାତରେ ରାଇଫଲ ଦେଖିଥିଲି, ସେ କି ଆମୃତତ୍ୟା
କଲ । ନ ହେଲେ ଏଇ ଶକ୍ତିଯୁକ୍ତ କାହା କାହା ମଧ୍ୟରେ ହୋଇ-
ପାରେ ?

ପଥର ଫାଙ୍କରେ ଚାହିଁ ସ୍ତବ୍ଧ ହେଲି । ଯାହା ଦେଖିଲି —
ସେପରି ଭୟଙ୍କର ଦୃଶ୍ୟ ମୋ ଜୀବନରେ ଆଉ କେବେ ଦେଖିଲି
ପରି ମନେ ପଡ଼େନା । ଅବଶ୍ୟ ଦେଖିଥିଲି କଲିକତାରେ । ମୃଣାୟ-
ମ, ଗୁଳି କାଳିଙ୍କର ପ୍ରଳୟଙ୍କର ଅକଳ୍ପିତ ରୂପ । ଆଉ ଦେଖିଲି
ଏଠି । ଜୀବନ୍ତ ଲଳିତାର ସିପୁର ଧ୍ବଂସୀନୀ ତେହେରା । କ୍ଷଣକ
ଆଗର ସେଇ ପୁଷ୍ପ ସୁକୁମାରୀ ଲଳିତା ତ ନୁହେଁ, କପୋଳ କଳ୍ପିତ
ଶିବପୁରରୁ ସଦ୍ୟ ଆଗମନୀ ଗୋଟିଏ କାଳରୂପି କରାଳୀ । ଯେତେ
ରୂପବତୀ ହେଲେ ବି, ବିବସନା କାମିନୀର ରୂପ ଯେ, ଏତେ
ଭୟଙ୍କର, ଏକଥା ମୁଁ ଆଖିରେ ଦେଖି ବି ବିଶ୍ବାସ କରି
ପାରୁ ନଥିଲି ।

ଉରୁ, ଉରଜ ।

ଉଦର, ବଦନ ।

ସବୁଥିରୁ ଯେମିତି ବାହାରୁଛି ଧ୍ବଂସମାନ ଅନଳ ଦିଗ୍ରୀର
ଗୋଟାଏ ସକରୁଣ ବିଭ୍ରାନ୍ତତା । ହିଂସ୍ର ସିଂହଣୀ ପରି ଫୁଲ ଉଠିଛି

ତା' ଚନ୍ଦ୍ର । କର୍ମିତ ହସ୍ତା । ମୁକ୍ତ କେଶା । ରୁଷି, କଦାକାର ଓ
ବକଳାଙ୍ଗ ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି । ଲଳିତାକୁ ମୁଁ ସେବେ
ଆଗରୁ ଜାଣି ନ ଥାନ୍ତି, ବୋଧହୁଏ ପେଟେ ଉଦ୍‌ରେ ମୁହଁ
ଯାଇଥାନ୍ତି ସେତି ।

ରାଜପଲ୍ଲର ମୁଖାବନତ କରି ପାଗଳୀକ ପରି ମାଡ଼ିଆସିଲା
ଲଳିତା ମୋର ଆଡ଼କୁ । ମନେ ମନେ ପ୍ରମାଦ ଗଣିଲ । ଭାବିଲି,
ଗୋଟିଏ ମୁଣ୍ଡ ଖାଇ ଚଣ୍ଡୀ ବୋଧହୁଏ ଚୁପ୍ ଚୁପ୍ । ଏଥର
ନିଶ୍ଚୟ ମୋ ପାଳି ପଡ଼ିଲା । କିନ୍ତୁ ମୋର ଭାବନା ଧାରା ବଦଳାଇ
ଦେଲା ଲଳିତା । ହଠାତ୍ ବିବସ୍ତାକାମିନୀ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଧରିଲା ମୋର
ପାଦ । ସେଇ ପୁଣିରେ ନ ଥିଲା ମାଦକତା, ରୋମାଞ୍ଚ, ପୁଲକିତା ବା
କାମନାର ଆଶଙ୍କା । ଥିଲା ମମତା, ଧର୍ମ ବିଶ୍ୱାସ । ଆତ୍ମନିର୍ଭର-
ଶିଳ୍ପୀର ଗୁରୁତ୍ୱର । ହାହାକାର ଜୀବନର ଦୟନୀୟ ପ୍ରାର୍ଥନା
ପ୍ରାଣେଷା । ସାଂସାରକ ନିବିଡ଼ ବନ୍ଧନର ଶିଳ୍ପ ପାସ ।

ଏକାଥରକେ ଦେହ, ମନ, ଅଜାଡ଼ ଦେଲା ଲଳିତା ।

ମାରିବେ ପରା, ମାରନ୍ତୁ ?

ନିଅନ୍ତୁ! ଏଇ ରାଜପଲ୍ଲରେ ଥିବା ଛ'ବେଟରୁ ମୁଁ ତିନିବେଟ
ବ୍ୟବହାର କରିଛି । ଏହା ଆସଣ ମୋତେ ମାରିବା ପାଇଁ ଧରିଥିବା
ପଥର ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ମାରାତ୍ମକ । ଗୋଟିଏ ବେଟର ଜୀବନ
ମୋର, ଅଥବା ତିନିବେଟର ଆଶ୍ରୟ ନେବେନି । ପାଖରେ ଥିଲେ
ଆପଣଙ୍କ କାମରେ ଲାଗିପାରେ । କହୁ କହୁ ରାଜପଲ୍ଲଟି ମୋର
କର୍ମିତ ହସ୍ତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଲା ଲଳିତା । ମୋ ଅଭ୍ୟୁତ୍ଥ ହସ୍ତରେ
ରାଜପଲ୍ଲ ପଡ଼ିବା କ୍ଷଣି ଉତ୍ତମୁଖା ହେଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି
ବସିଲ ।

ଠିକ୍ ଅଛି ।

ତରୁଣୀର ମାଂସଲ ବୁକୁ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ବୁଲେଟ୍ ଯଥେଷ୍ଟ ।

ସୁ ସୁ ହୋଇ ଦଲକାଏ ପବନ ବହିଗଲା ମୋର ପାଖ ଦେଇ । ବନ ଟେଣ୍ଡୋଇର ଟାଇଁ ଟାଇଁଆ ସ୍ବର ପଶିଗଲା କାନରେ । ପୁଣି ଅରେ ଲକ୍ଷ୍ୟସ୍ଥଳକୁ ନିରେଖି ରୁହିଲ । ମନ ଦବଗଲା । ହାତ ଅରି ଉଠିଲା ।

ନାଁ, ନାଁ ।

ନିଜର ସ୍ବାର୍ଥ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ନିରାହାର ବାଳିକାର କ୍ଳାନ୍ତ ଶ୍ରାନ୍ତ ପୁଞ୍ଜୁଳା ଛତିକୁ ରକ୍ତାକ୍ତ କରି ପାରିବନି ମୁଁ । ଦେଖି ପାରିବନି ଆଦ୍ୟାଶକ୍ତି ଅନାଦର ନିଫେଜ ଶରୀର । ଉପକାଶର ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍କାର କରିବା ମୋର ସମାଜଗତ ଧର୍ମ । ସେଥିପାଇଁ ମୋର ଜୀବନ ପଛେ ଯାଉ, ଏତେଟା ନିର୍ମମ ହେବା ମୋ ପକ୍ଷରେ କଷ୍ଟକର ।

ପୁଣି ମନ ଘୁରେ । ସୈନିକ ମୁଁ । ମୋ ଦେଶର ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଗରିବ ଲୋକଙ୍କ କର, ଟିକସ ଧନରେ ସୁଦୃଢ଼ ମୋର ଜୀବନ । ଦେଶର ନିରାପତ୍ତ ରକ୍ଷା କରିବା ଏଇ ଜୀବନର ପ୍ରଧାନ କାମ୍ୟ । ଏଥିରେ ଲେଖନାସ ନିଜର ନାହିଁ । ନାଁ ନାଁ, ଏଇ ଜୀବନ ଅନ୍ୟକୁ ଦେଇ ହୁଏନା । ଏହା ନିଜର ନୁହେଁ ।

ହଁ, ଦେବ ?

ମନରେ ପୁଣି ଝଡ଼ ଉଠେ । ସମବେଦନାରେ ବିବେକ ନଇଁ ଆସେ । ମନ କହେ ଲଳିତା ବି ତୋର ଦେଶର । ତାକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ବି ତୋର କାମ । ଏଠି ତାର କିଏ ଅଛି । ନିଆଣ୍ଡା ସେ ! ତୋତେ ମନ ଦେଇଛି । ପତ୍ନୀପରି ସେବା କରିଛି । ମାସର ପଣତ ତଳେ ଲୁଚାଇ ରଖିଛି ତୋତେ । ତା ପାଖରେ ତୁ ଏଡ଼େ

ଅକୃତଜ୍ଞତା କରିବୁ । ନାଁ ନାଁ ଆଶ୍ରୟ ଦେ ! ଲତିକା ସେ ।
ସାମନ୍ୟ ଅଶ୍ରୁ ପାଇଲେ ମାଡ଼ିଯିବ ।

ଆଉ ସମ୍ଭାଳି ପାରିଲି ନାହିଁ । ସନ୍ତପ୍ତ ହୃଦୟରେ ରାଇଫଲର
ମୁହଁ ତଳକୁ କଲି । ଆନନ୍ଦରେ କୁଣ୍ଡାଇ ଧଇଲି ଲଳିତାର
ପୁଙ୍ଗୁଳା ଦେହକୁ । ଅଳ୍ପ କେଇଟା ମୁହୂର୍ତ୍ତ ପାଇଁ ନିରବତାର
ରାଜୁତି ଖେଳିଗଲା ସେଠି ।

ଆମେ ଦୁଇଜଣ ପ୍ରକୃତସ୍ଥ ହେଲବେଳକୁ ଲଳିତା ତାର
ଅସଭ୍ୟ ଦେହଟା ଦେଖି ଲାଜେଇ ଯାଇଥିଲା । ଅତି ତରବରରେ
ଯାଇ ସଜାଇନେଇ ସେ ତାର ଚନ୍ଦ୍ରବନ୍ଧୁର । ମୁଁ ଆଗେଇ ଗଲି
ରୁଲି ବିଛା ହୋଇ ପଡ଼ିଥିବା ଲେକଟାକୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ ।
ବାଧାଦେଲୁ ଲଳିତା । ସମୟ ଅତି ଅଳ୍ପ ସାରଦାବାବୁ । ବନ୍ଧବାର
ଆଶାଥିଲେ ପଳାଇ ଚାଲନ୍ତୁ । ହତ୍ୟା ହୋଇଥିବା ଲେକଟା
ସାମାନ୍ୟ ଲୋକ ନୁହଁ । ନିରାପତ୍ତ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟର ଉଚ୍ଚତମ
ସି. ଆଇ. ଡି. । ମୋର ଭଗ୍ନୀପତି ସର୍ପି ଅଲମଙ୍କ କନିଷ୍ଠ ଭ୍ରାତା ।
ଏସ୍‌ବାର ମାର୍ଗୀଲ ଅନୁଆର ଅହମ୍ମଦଙ୍କ ହାତବାନ୍ଧା କହିଲେ
ଚଳେ । ସହର ଏଠାକୁ ବେଶୀ ଦୂର ନୁହଁ । ଅଳ୍ପକ୍ଷଣ ମଧ୍ୟରେ
ଏଇ ସଂବାଦ ସରକାରଙ୍କ ଠାକୁରେ ପହଞ୍ଚି ଯିବ । କେସ୍‌ର
ଦନଘଟା ନେଇ ହୁଲୁ ହୁଲୁ ହେବେ ପୁଲିସ, ପୁଲିସ ସି. ଆଇ. ଡି. ।
ଶେଷକୁ ଆମ ସୁନାର ସ୍ୱପ୍ନ ପୋଡ଼ି ପାଉଁଶ ହୋଇଯିବ । ସାମାନ୍ୟ
ଗୋଟାଏ ମଡ଼ା ଦେଖାରେ ସମୟ ନଷ୍ଟକରି ନିଜର ଜୀବନ ବିପନ୍ନ
କରିବା ଠିକ୍ ନୁହଁ । ଯେଉଁ ଲେକଟା ମୋ ଜୀବନର ଥିଲା କଷ୍ଟକ ।
ବୁଝା ଅନୁଆର ସାହେବଙ୍କ ଆଖିରେ ଧୂଳି ଦେଇ ମୋ ସହିତ
ମିଶିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲା ସେ । ସେଥିପାଇଁ ସେ ପ୍ରଗାଡ଼ ଚେଷ୍ଟା ମଧ୍ୟ

କରି ଆସିଛି । ବହୁବାର ଅତି ଅତିକ୍ରିତ ଆକ୍ରମଣରୁ ବଢ଼ି
କରିଛି ମୁଁ ତାକୁ । ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ମୋର ପିତ୍ର ଧରୁଥିଲା ।
କଟାଳ କରୁଥିଲା । ଉଗ୍ରବାନର ବଡ଼ଲେକ । ଅଜ ମୁଁ ତା'ର
ଆଶା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ପାରିଛି । ତା ଉନ୍ନାଦ ମନରେ ଗୁଳି ବଜା କରୁଛି
ମୁଁ । ଧର୍ମ୍ୟର ସୀମାଆସ ସାରଦାବାବୁ । ସୀମା ଟପିବା କଥାହେଲେ
ମଣିଷର ରକ୍ଷସ ପାଲଟିଯାଏ । କୁହନ୍ତୁ ଦେଖି ଧର୍ମ ଆଉ ସହେ
କେତେକ । ଉଗ୍ରବାନ କରନ୍ତୁ ବରୁଣର ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ଆହାର ସଦ୍‌ଗତି
ହେଉ ।

କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉ ହେଉ ଆମେ ଆମର ଟ୍ୟାକ୍ସି ପାଖକୁ
ଆସି ଯାଇଥିଲୁ । ମୁଁ କମ୍ପୀତ କଣ୍ଠରେ ପରୁରିଲି—

ଏଇ ଉଚ୍ଚ ଧରଣ ହତ୍ୟାର ଚକ୍ର ଏଡ଼ାଇ ଦେବାକୁ ତୁମର
ସାହାସ ଅଛିତ ? ମୋ କଥା ଶୁଣି ଲଳିତା ହସି ଉଠିଲା ।

ସେ ହସରେ ନଥିଲା ମଧୁରମା । ଥିଲା ଚାକ୍ଷୁଷ, ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ,
ଅଦମନୀୟର ଝଙ୍କାତ । ଭୂଷେପସ୍ଥାନ ଚାନ୍ଦିନୀ ଚାହିଁ କହିଲା ସେ—

ଧନ୍ୟବାଦ, ମିଷ୍ଟର ଚଉଧୁରୀ ।

ଏଇ ସବୁ ବାଜେ ଚନ୍ଦ୍ରାରେ ମୁଣ୍ଡ ନ ଖେଳେଇ, ଶୀଘ୍ର
ବଙ୍ଗଳାକୁ ପଳାଇ ଚାଲନ୍ତୁ । ଉଗ୍ରବାନ ଏଠାରେ ମୋତେ ଯେଉଁ
ସମ୍ମାନିତ ସ୍ଥାନର ଅଧିକାରଣୀ କରୁଛନ୍ତି, ମୁଁ ଯେବେ ଏହିପରି
ଦଶ ଦଶଟା ମଡ଼ର କେନ୍ଦ୍ର କରେ ତଥାପି ମୋ ସମ୍ମାନରେ
ହଲେହେଲେ ଆସି ଆସିବ ନାହିଁ । ମୁଁ ଗୁରୁପରି ଲଗେଇ
ବକ୍ସରେ ଆସ୍ଥାନ ଜମେଇ ଦେଲି । ଲଳିତା ଏକ୍ସିଲେଟର
ଦବାଇ ଗାଡ଼ରେ ଶ୍ଟାର୍ଟ ଦେଲା । ଗାଡ଼ ଛୁଟିଲା ଆଗକୁ । ମୁଁ ଶୋଇ
ଶୋଇ ଘରୁଥିଲି ଲଳିତାର ସତେ କେତେ ସାହସ ।

ସାତ

ଏଥର କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଲଳିତାର ଠାକୁର ଘରେ ରହିଲି । ହତାର ଗୋଟିଏ କୋଣକୁ ସୁନ୍ଦର ଘରଟିଏ । ଅବଶ୍ୟ ଏକତାଲ ଦରଜା ସାମ୍ନା ସାମ୍ନି ପଛପଟେ କାନ୍ଥକୁ ଲାଗି ସିମେଟର ଗୋଟିଏ ସିଂହାସନ, ତା'ର ଉପରେ ଅଠଦଶ ଇଞ୍ଚ ଲମ୍ବ ପିତଳର ଯୋଡ଼ିଏ ମୂର୍ତ୍ତି । ରାଧା ଓ କୃଷ୍ଣ । ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମର ପ୍ରଧାନ ଦେବତା । ଲଳିତା ପୂଜାର ମନ୍ତ୍ର ଜାଣେ କି ନା ମୁଁ କହି ପାରିବି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସେ, ସେ ପ୍ରଗାଢ଼ ଭକ୍ତରେ ପୂଜା କରେ ଏକଥା ମୁଁ ଆଖିରେ ଦେଖିଛି । ଏସ୍ବାର ମାର୍ଗାଲ ଅନୁଆର ଅହନ୍ତବ ବଧର୍ମୀ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଲଳିତା କହେ ଏ ଦିଗରେ ସେ ତାକୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ସ୍ବାଧୀନତା ଦେଇଛନ୍ତି । ଏପରିକି ଏହି ଠାକୁର ଘରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାକୁ ହେଲେ ସ୍ବୟଂ ସାହେବଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଲଳିତାଠାରୁ ଅନୁମତି ନେବାକୁ ପଡ଼େ । କାବେଶ୍ବ କିନ୍ତୁ ଏହି ନିୟମ କାନୁନ୍ ମାନେ ନି । ଦାୟିତ୍ବଘ୍ନ ଲେକକପରି ସେତେବେଳେ ନାହିଁ ସେତେବେଳେ, ପଣି ଆସେ ଏଇ ଘରକୁ । ନିଜ ଭଉଣୀ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଲଳିତା ତାକୁ ପାଖେ ପୁଣିଏ ନା । କାରଣ କାବେଶ୍ବର ଆଚରଣ ବିଧି ଦିନୁଦିନ ଦୃଶ୍ୟ ହେଉଥିଲା । କିଦ୍ବ୍ବୋର ଅବାନ୍ତର ତକ୍ ଲଳିତା ମନରେ ଆଶ୍ବଥିଲା ବିଭ୍ରାଟ । ପରସ୍ପର ପରସ୍ପରକୁ ସନ୍ଦେହ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖିବାଦ୍ବାରା ଉପୁଜୁଥିଲା କଳି ।

ଲଳିତା କହେ—

ଧର୍ମ ସେଇ, ଯିଏକି ହିଂସା ଦ୍ବେଷ ନରଖି ମାନବର କଲ୍ଲାଣ କରେ ।

କାବେଶ ପ୍ରତିବାଦ କରେ—

କଦାପି ନୁହଁ ।

ଧର୍ମ ସେଇ, ଯାହାକୁ ମାନିବାହାର ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ଲୋକ
ଜାତିଯୁଗ ବାଦରେ ବାନ୍ଧିହୋଇ ପଡ଼ନ୍ତି ।

ପାଗଳୀ ଲଳିତା ଶୁଷଣଭାବେ ରାଗି ଉଠେ ।

ଦିନପରେ ଦିନ ଗଡ଼ିଗଲା । ଯେତେ ଗଡ଼ିଲା ମୋର ମୁକ୍ତିର
ଆଶା ସେତେ ଜଟିଳ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ମୋର ଏଇ ଯାଯାବର
ଜୀବନ ଯାପନ, କହୁ କହୁ ଆଠଦିନ ହୋଇ ଗଲାଣି । ଅନୁଆର
ସାହେବ ଅର୍ପି ସବୁ ଗଲାମାତ୍ରେ ଲଳିତା ମୋ ନିକଟକୁ ଆସେ ।
ହାତରେ କେତେ ଦାମି ଉପହାର । ମୁହଁରେ ହସ । ମୁକ୍ତି ପାଇଁ
ଆମ ଭିତରେ ମନ୍ଦଣା ଗୁଲ । ସବୁ ନିରର୍ଥକ, ଉଭୟ । ହଠାତ୍
କାହାରିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଆମ ପକ୍ଷରେ ଦୁରୂହ ହୋଇ
ଉଠେ । ତଥାପି ମୁଁ ହତୋତ୍ସାହ ହୋଇ ନଥିଲି । ଭାଙ୍ଗିପଡ଼ି
ନଥିଲି । ମୋର ଯବାନ୍ ମନରେ ବିରାଟ ପରିକଳ୍ପନା ଅଧିକରୁ
ଅଧିକ ବଳବତ୍ତର କରେ ଲଳିତା । ତା'ର କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି ନିର୍ଦ୍ଦାରଣ
ପାଇଁ ମୁଁ ତାକୁ ପ୍ରଶଂସା ନ କରି ରହି ପାରେ ନା । ଅତି ଦକ୍ଷତା
ସହିତ ଶସ୍ତ୍ରର ସମସ୍ତ ଗୁପ୍ତ ତଥ୍ୟ ମୋତେ ସେ ଯୋଗାଇ ଥାଏ ।
ସବୁ ଶୁଣି ଶୁଣି ଆନନ୍ଦରେ ମୋର ଛୁତି ଫୁଲି ଉଠେ । ଶସ୍ତ୍ରପକ୍ଷର
ବଳ କମି କମି ଆସୁଛି । ଠାଏଠାଏ ପଦାତିକବାହିନୀ ଖାଦ୍ୟାଶ୍ରୟରୁ
ଛନ୍ଦିଛନ୍ଦି ଦେଲେଣି । ଆକାଶ ଓ ନୌ-ବାହିନୀ ଶୁଷଣଭାବେ
ଆନ୍ଦାନ୍ତ । ମିତ୍ର ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କରୁ ସାହାଯ୍ୟ କମି କମି ଆସୁଛି ।
ସରକାରୀ ମହଲରେ ଘୋର ଆତଙ୍କ ଖେଳିଗଲାଣି । ଦେଶରକ୍ଷା
ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ଥରହର । ମୋ ଆସିବା ଭିତରେ ଆମ ଦେଶ

ଆଶାପାତ ଶ୍ରବଣେ ଜୟଲଲ କରନ୍ତି । ଆମ ପଦାତକ ବାହନ
ଏଇ କେଇ ଦିନରେ ଅସି ମାଇଲ ଆଗେଇ ଅସି ମନ୍ତ୍ରହାରୀଠାରେ
ପହଞ୍ଚି ଗଲେଣି । ଶତ୍ରୁ ପକ୍ଷର ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳ ମନ୍ତ୍ରହାରୀ ସହର ବର୍ତ୍ତମାନ
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ରଣଭୂମିରେ ପରିଣତ ହେଲେଣି । ଅସଂଖ୍ୟ ଗୁଡ଼ାର
ସ୍ତେସନ ଓ ରକେଟ ଘାଟି ଧୁସ୍ତରଧୁସ୍ତ କରିବାଦ୍ୱାରା ଆମର
ବିମାନ ବାହନ ପାଣ୍ଡୁର ଦେଶ ଯୁଦ୍ଧ ବିଶାରଦମାନଙ୍କର ଆଖି
ଖୋଲି ଦେଲେଣି ।

ଆଃ, କି ଅସୁବ ଆନନ୍ଦ ଖେଳି ଯାଉ ନଥିବ ଆମ ଦେଶରେ ?

କୋଳାଗ୍ରତ ଲଳିତାକୁ ଠେଲି ମୁଁ ଆନନ୍ଦରେ ନାଚି ଉଠିଲି ।

କିଂ, କିଂ—

ଘରେ ଥିବା ଟେଲିଫୋନ ଯନ୍ତ୍ରଟି ଗଞ୍ଜି ଉଠିଲା । ଅତି କ୍ଷୀପ୍ର
ଗତିରେ ଲଳିତା ଗଲ ରିସିଭର ଧରିବାକୁ । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ତା'ର
ପଛେ ପଛେ ଗଲି । ବିରାଟ ହଲ ଘର । ଅନୁମାନିକ ଶେଷ ଲୋକ
ବସିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି । ସମସ୍ତ ଆସନ ଗୁଡ଼ିକ ସୁସଜ୍ଜିତ ।
ସ୍ୱଚନ୍ଦ୍ର ଓ ମୂଲ୍‌ବାନ୍ । ଦେବାଲମାନଙ୍କରେ ତ୍ୟାମ୍, ବନ୍ଦର,
ତୈଳ କାରଖାନା ଓ ମାଇନିଂର ସୁନ୍ଦର ତୈଳ ଚିତ୍ର ।

ଲଳିତା ରିସିଭର ଉଠାଇଲା ।

ଆରପଟେ ସ୍ୱପ୍ନ ଅନୁଆର ସାହେବଙ୍କ ସ୍ୱର । ମୁଁ କେବଳ
ବୋକାକଉଳ ଠିଆ ହୋଇଥିଲି । ଲଳିତା କୌଣସି ଉତ୍ତର
ଦେବା ଦେଖା ଗଲାନି । ବରଂ ବେଳେ ବେଳେ ତମକି ଉଠୁଥାଏ ।
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ତା'ର ମୁଖ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ଚନ୍ଦ୍ରାମଗ୍ନ ହେଉଛି ।
ଏଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ମଧ୍ୟରେ କପାଳରେ ସ୍ୱେଦ ଦେଖାଗଲେଣି । ହସ୍ତ
ପଦରେ କମ୍ପନ । ଗୋଟିଏ ସମ୍ପତ୍ତି ସୂଚକ ଉତ୍ତର ଦେଇ
ଧଡ଼ାସ୍ପର୍ଶ ରିସିଭରଟା ଥୋଇଦେଲା ଲଳିତା । ମୁହଁରେ

ପରଜୟର ଗୋଟାଏ ଗାଡ଼ କାଳିମା । ଆଖିର ଚାହିଦା ଅପଦସ୍ତ ।
 କଳାନ୍ତ ଶ୍ରାନ୍ତ ହୋଇ ପାଖ ଚେୟାରରେ ବସି ପଡ଼ିଲୁ ସେ ।
 ଲଳିତାର ଏତାଦୃଶ୍ୟ ଭବଭଙ୍ଗୀ ଦେଖି ମନେ ମନେ ପ୍ରମାଦ
 ଗଣିଲ । ହୃଦୟର କେଉଁ ଏକ ଅଙ୍ଗଣ ସ୍ଥାନରୁ ବାହାର ଆସିଲ
 ହେ ଭଗବାନ୍, ଆଉ କେଉଁ ବିପଦରେ ପକାଇବ ମୋତେ ।
 ମରବାଠୁଁତ, ଅଧିକ ଘୋସାରିଲଣି ମୋତେ ?

ଘଟଣା କ'ଣ ? ଲଳିତା ପାଖକୁ ଲାଗି ଆସି ପଚାରିଲ ।

ଅଳ୍ପ କେତେଦୂର ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କର ମୋର ବିଚ୍ଛେଦ ।

ହୋ, ହୋ ହୋଇ ହସି ଉଠିଲୁ ମୁଁ ।

ହସିଲେ ଯେ ? ଶାର୍ଯକ ଚାହିଦା ଚାହିଁ କହିଲୁ ଲଳିତା ।

ଲଳିତାର ଶାମଗିଆଲ କଥା ଶୁଣି ମୁଁ ଯେ ହସିଥିଲି,
 ସେ କଥା ତାକୁ ଜଣାଇ ଦେଲି । ଏଇ ବିଚ୍ଛେଦତ ଭ୍ରମ ମୋ ଭିତରେ
 ଅଳ୍ପ କେତେଦୂର ପାଇଁ ଯବୁଦିନେ ଘଟେ । ସେଥିପାଇଁ ଏତେବ୍ୟସ୍ତ ?

ସେ ବିଚ୍ଛେଦ, ଏ ବିଚ୍ଛେଦରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଅଛି ବନ୍ଧୁ । ମୋର
 ମନେ ହେଉଛି ବିଧାତା ମୋ ଜୀବନକୁ ବଦଳିଯିବ କରୁଛି ଚରଦିନ
 ପାଇଁ । ମୋ ପାଇଁ ଶାନ୍ତ ନାହିଁ, ସୋହାଗ ନାହିଁ । ଜନ୍ମନ୍ୟ,
 ସୁନିମାନ ଜୀବନ ଶେଷକୁ ହେବ ଚିଡ଼ିଆଖାନାର ପଶୁ । କାରଣ
 ମୁକ୍ତିର ସଳିତା! ଝମେ ସରି ସରି ଆସୁଛି । ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ସମସ୍ତ
 ପଥରୁଜ ହେବାକୁ ବସିଲଣି । ସରକାରୀ ମହଲରେ ଏପରି କେତେକ
 ଘଟଣା ଘଟିଲଣି, ଯାହାକି ମୋର ନିଜର ନିରାପତ୍ତ ଉପରେ ମଧ୍ୟ
 ବଜ୍ରାଘାତ କରେ ।

ଶୁଣି ଶୁଣି ପକ୍ଷାଘାତ ରୋଗୀପରି ଛଟପଟ ହେବାକୁ ଲାଗିଲ ।
 ବରଫ ଶଣ୍ଠ ପରି ଶୀତଳ ହୋଇ ଆସିଲା କଲିଜା । କିଛି କ୍ଷଣ
 ମାରକ ରହିବା ପରେ ସେ ପୁଣି କହିଲା—

ବର୍ତ୍ତମାନ ସାହେବ କ'ଣ ଫୋନ୍ କରୁଥିଲେ ଜାଣନ୍ତି ?

ଆଜି ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଜାରି କରିଛନ୍ତି ଚବିଶ ଦଣ୍ଡା ଭିତରେ ଯୁଦ୍ଧ ଆଶାଘାତ ଶୁଦ୍ଧରେ ଆଗେଇ ନଗଲେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସାମରିକ ବିଭାଗର ମୁଖ୍ୟ ସେନାପତିମାନଙ୍କର ଆଚରଣ ବଦଳିବ ବୋଲି ହେବ । ଆଉ ଏଇ ତଦନ୍ତରେ ମୋର ହିଁ ସଫଳତା । ନା ଦେଶକୁ ଫେରିବ, ନା ଏଇ ଦେଶରେ କୁଳବଧୂର ସମ୍ମାନ ପାଇବ । କାରଣ ଏହା ଆଗରୁ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଜାରି ହୋଇଛି ଯେ ଦେଶର ସା ଦାୟିତ୍ଵରେ ଥିବା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଶତ୍ରୁ ଦେଶର କନ୍ୟା ଗ୍ରହଣ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ । ଯେଉଁମାନେ ଆଗରୁ ଏହିପରି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲିପ୍ତ ଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ସେମାନଙ୍କର ଦାୟିତ୍ଵ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ କାଢ଼ି ନିଆଯିବ । ଏଣୁ ଏପରି ତଦନ୍ତକୁ ଏଡ଼ାଇ ଦେବା ନିମିତ୍ତ ସାହେବ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଓ ଦେଶର ସା ମନ୍ତ୍ରୀ ତଥା ଜନ ସାମାଜର ପ୍ରିୟପାତ୍ର ହେବାକୁ ଯାଇ, ଆମଦେଶକୁ କିପରି ଏଇ କେତେଦଣ୍ଡା ମଧ୍ୟରେ ଧ୍ବଂସ ହୁଏପରେ ପରିଣତ କରିବେ ସେଇପରି ଏକ କଳ୍ପନା ଜଳନ୍ତାରେ ରହି ଅଛନ୍ତି । ଏଇ ମନ୍ତ୍ରଣା ରାଜି ଆଠଟା ମଧ୍ୟରେ ଶେଷ ହୋଇ ଯାଉଛି । ଯେଉଁମାନେ ଏଥିରେ ମୁଖ୍ୟ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରୁଛନ୍ତି, ସେଇମାନଙ୍କୁ ରାଜି ନ'ଟା ଚିରାରେ ପ୍ରୀତିଭୋଜନ ଦେବାକୁ ହେବ ଓ ସେଥିପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ରୁକର ପୂଜାର ଆସି ବର୍ତ୍ତମାନ ଏଠାରେ ପହଞ୍ଚିଯିବେ ।

ପୁଣି ଘରଟିରେ ନିରବତାର ରାଜୁତି ଖେଳିଗଲା । ଉଭୟେ ଉଭୟଙ୍କୁ ବୁଝି ଅଣ୍ଟା ବିସର୍ଜନ କରୁଥିଲୁ । କାରଣ ଉପାୟସ୍ଥାନ ଲୋକର ଅଣ୍ଟା ସାଥୀ । ଶେଷ ବିଦାୟ ପାଇଁ ମନକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନେଲି । ଆଉ ମଧ୍ୟ ଚିନ୍ତାଶାନ୍ତ ତାହା ପ୍ରକାଶ କରିଦେଲି ।

ମୋର ପଳାଇଯିବାର କଥା ଶୁଣି କୁଆଙ୍କ ପରି ଭୈଁ ଭୈଁ, ହୋଇ କାନ୍ଦି ଉଠିଲା ସେ । ମୋତେ କୁଣ୍ଡାଇ ଧରି କ'ଣ କହିବ ବୋଲି ହେଉଛି—ହଠାତ୍ ମେନ୍‌ଗେଟ୍‌ରେ ମିଲଟାରି ଭ୍ୟାନର ଦୃଷ୍ଟି ଶୁଣାଗଲା । ଚମକିତ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଉଭୟେ ଚାହିଁଲୁ । ସମ୍ମତ-ମିଆଁ ଗେଟ୍ ଖୋଲୁଛି । ସ୍ଥାଣୁ ପାଲଟି ଗଲା ମୁଁ । କମି କମି ଆସିଲା ମୋର ରକ୍ତର ପ୍ରବାହ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥା କ'ଣ ହେବ ଏଇ ଚନ୍ଦ୍ରାରେ ହଠାତ୍ ମୋ ମୁଣ୍ଡର ଓଜନ ବଢାଇ ଦେଲା । ତାହେଲେ ଏଇମୋର ଶେଷ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ? କାତରୋକ୍ତର ଗୋଟାଏ କ୍ଷୀଣ ଭାଷା କାହାର ଗଲା ପାଟିରୁ ।

ମାତ୍ର, ଏ, କ'ଣ ?

ବରଫ କୁଆ କାମୁଡ଼ି ଗୋଟିଏ ଘରୁ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଘରକୁ ନେଲା ପରି ଲଳିତା ଯେ ମୋତେ ଶୂନ୍ୟ ଶୂନ୍ୟ ଟେକି ନେଉଛି ହଲର ଗୋଟିଏ କୋଣକୁ ।

ମୁଁ ଯେଉଁଠି ଆତ୍ମଗୋପନ କଲି—ତାହା ଥିଲା ଅନୁଆର ଅହମ୍ମଦଙ୍କର ସପ୍ତର୍ଷି ଗୋଟିଏ କ୍ରୋଧର ପ୍ରତିମୁଖି । ତାର ପଛପଟ କବ୍‌ଜା ସିଙ୍ଗୁମ୍ ଥିବାରୁ ବଡ଼ ସମ୍ମତ ଓ ଦୟା ସହକାରେ ଲଳିତା ମୋତେ ଲୁଚାଇ ଦେଇ ପାରିଥିଲା । ସେବେଳକୁ ଭ୍ୟାନର ଟି ପୋଟିକୋ ଭିତରେ ସ୍ଥାଟ୍ ବନ୍ଦ କରି ସାରିଥିଲା । ତା ଭିତରୁ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ଲୋକ ଅବତରଣ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ମାତ୍ର ଜଣେ ଆସିଥିଲା ଲଳିତା ପାଖକୁ । ସସମ୍ମାନେ ସଲମ ଠୁଙ୍କି ଠିଆ ହେଲା ସେ । ଏଇ ଅବସରରେ ମୁଁ ଲଳିତାର ଶ୍ରବଣକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲି । ବେସ୍ ସରଳ ଆକର୍ଷଣୀୟ ଦେଖା ଯାଉଥିଲା ସେ । ପୂର୍ବରୁ ଖେଦ କ୍ଳାନ୍ତ ହତୋତ୍ସାହର ଚନ୍ଦ୍ର ସେ ମୁହଁରେ କିଛି ହେଲେ ନଥିଲା ।

ଗୋଟିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ ଭ୍ୟାନରେ ଥିବା ଲୋକେ ଆସି ସମ୍ମାନ କଲେ । ଅଳ୍ପ କେଇପଦ ମୃଦୁ କଥାପକଥାନ ପରେ ଲଳିତା ତ୍ରୁ ଖୋଲି ଚାହିଁ ନେହା ଦେବାର ଦେଖାଗଲା । ତା ପରେ ଫକିର ବକ୍ସ ନାମକ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଡାକି କହିଲା ସେ —

ଆପାତତଃ ପରୁଣ ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଖାଦ୍ୟର ବ୍ୟବସ୍ଥା କର । ଗୋଟିଏ ଥିବା ସମ୍ମାନୀୟକୁ କୁହ, ଶ୍ରେୟ ରୁମ୍‌ରୁ ସମସ୍ତ ପଦାର୍ଥ ଯୋଗାଇ ଦେବ । ନିତ୍ୟ ବ୍ୟବହାରୀୟ ପଦାର୍ଥ ପାଇଁ ତୁମ୍ଭ-ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଦୁଇଜଣ ବଜାରକୁ ଯାଇ ଶିଫ୍ଟ ସଂଗ୍ରହ କରି ନିଅ । ଲଳିତାର ନିର୍ମାଳ କଥା ପାଇଁ ହେଉ ବା ଉପରେ ହେଉ କେହି କିଛି କହିବାର ଶୁଣାଗଲା ନାହିଁ । ଧର, ଅଥଚ ମନ୍ଦର ଗଡ଼ରେ ଲଳିତା କିଛିକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଅନ୍ତର ହେଲା ସେଠାରେ । ପରେ ପରେ ଦେଖାଗଲା ବଡ଼ାଏ ନୋଟ୍, ସେ ଫକିର ବକ୍ସ ହାତକୁ ଟେକି ଦେଉଛି ।

ବ୍ରୋଷ୍ଟ ମୁଣ୍ଡର ଚକ୍ଷୁଦୋଷରେ ଛୁଦୁ ଥିବା ମୁଁ ସମସ୍ତ ଦୃଷ୍ଟି ନିର୍ମାଳ ଭାବରେ ଦେଖି ପାରୁଥିଲି । ଆସିଥିବା ଲୋକଗୁଡ଼ିକ ନିଜ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗିଗଲେ । କୃଷ୍ଣପକ୍ଷର ସନ୍ଧ୍ୟା ଦିନେ ଦିନେ ଆସୁଥିଲା । ଘରର ବଡ଼ଗୁଡ଼ିକ ଜଳାଇ ଦେଲା ଲଳିତା ।

ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ କୋଠରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ଘର କୋଳାହଳ ମୟ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ପୁଲିସ, ପୁଲିସ ସି.ଆଇ.ଡି ଉକ ଅଫିସର ଓ ସମ୍ପାଦକମାନଙ୍କର ଆଗମନ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ ଚାଲିଥାଏ । ଅନୁମାନ କଲି ଲଳିତା କହିବାଠାରୁବି ନିଶ୍ଚୟ ଗୁରୁତର ଦୃଷ୍ଟି ଦେବ ।

କାରଣ ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍‌ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି ଜଣେ ସରସ ସୁନ୍ଦର ଥିଲା ପରି ଦେଖାଗଲା । ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁହଁରେ ଗ୍ଳାନି, ବିଦ୍ବେଷ, ହତୋତ୍ସାହ ଓ ପରାଜୟତାର ପ୍ରତିଛବି । ଗୋଟିଏ କାମରେ ସେପରି ସମସ୍ତେ ବ୍ୟସ୍ତ । ସରକାର କଲ ସେପରି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏଇ ଗୋଟିଏ କାମରେ ନିୟୁକ୍ତ କରିଛି । ଅଶ୍ବର୍ଥ୍ୟ ହେଲା ଏତେବଡ଼ ଗୁରୁତର କାମଟି କ'ଣ ହୋଇପାରେ ।

ମୋତେ ଧରିବା ଛାଲି ?

ନାଁ ।

ସେଥିପାଇଁ ଏତେବୁଡ଼ିଏ ଆୟୋଜନର ଦରକାର କ'ଣ ?

ଜଣେ ସି.ଆଇ.ଡି, ଗୋଟିଏ ଦୁଇଟା ସିପେଇରେଡ ସେ କାମ ଚଳିଯାଇ ଥା'ନ୍ତା । ନାଁ, ନାଁ, ତା ନୁହଁ, ଲଳିତା କହିବା କଥାଇ ଠିକ୍ । ଆଜକାରେ ଦେହ ଶିତେଇ ଉଠିଲା । ଜନ୍ମଭୂମିର ଅନିଷ୍ଠିତ ଭାବ ବିପଦରେ ମନହେଲା ଭାବକୁଳାନ୍ତ । ମାତ୍ର ଉପାୟହୀନ ମୁଁ । କାହିଁ ହଜାର ହଜାର ମାଇଲ ଦୂରରେ ଜନ୍ମଭୂମି—ଆଉ ମୁଁ ଏଠି ଶତ୍ରୁନେତାର ଗ୍ରୋସ୍ ମୁଣ୍ଡରେ ଆବଦ୍ଧ ।

ରାତି, ଆଠଟା । ସୁନ୍ଦର ଶ୍ରେକର ସାମରିକ ରଙ୍ଗର ଫିଆଟ ଗାଡ଼ିଟି ଟ୍ରେକ୍ କର୍ସିଲ୍ ନିଲା ସାମ୍ନାରେ । ସେଥିରୁ ଅବତରଣ କଲେ ଏସ୍ପାର ମାଣିଲ ଅନୁଆର ମହମ୍ମଦ । ବଡ଼ ହସ୍ତେ ଫୁଲ ଦେଖା ଯାଉଥିଲେ ସେ । ସାହେବ ଆସିବା ମାତ୍ରେ ନସିମା, ସଶିମା—ବ୍ରାହ୍ମେନ୍ଦ୍ରପୁର, ସଫିଆଲମ ଓ ବହୁ ସମ୍ପାଦକ ଆସି ରୁଣ୍ଡ ହୋଇ ଗଲେ ସେଠି । ତାପରେ ସାମ୍ବାଦିକମାନଙ୍କର ପ୍ରଶ୍ନ ବାଣ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା । ରାତି ଉଠିଲେ ସାହେବ । ନାସ୍ତି ବଚନ ଶୁଣାଇ ଫେରାଇ ଦେଲେ ସେମାନଙ୍କୁ । ବିରୁଦ୍ଧ ସାମ୍ବାଦିକ ଦଳ କାଶ

ଖୋଲରେ ହାତ ଯାକ ଫେର ଆସିଲେ ସେଠୁ । ଉଜ୍ଜଳମୟ ହଲ
ଘରକୁ ପଶି ଆସିଲେ ଚାରିଜଣ ।

ନସିମା, ସଗିନା ।

ସଫିଆଲ୍ଲମ ଓ ମାର୍ଗୀଲ୍ ସାହେବ ।

ଆଉ କେତେଖଣ୍ଡି ଗାଡ଼ି ଆସିବାର ଶକ୍ତ ହେଲା । ତହିଁରୁ
ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ଶହୀକସାମରକ ଅଫିସର ଆସିବାର ଦେଖାଗଲା ।
ନିମନ୍ତ୍ରିତ ଭଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ନିଜେ ସାହେବ ଯାଇ ପାଗ୍ରେଟି
ଆଣିଲେ । ଜଣ ଜଣ କରି ନସିମା ସହିତ ପରିଚିତ କରେଇବାକୁ
ଫଳ କେହିଲେ ସେ—

ଇଏ ହେଉଛନ୍ତି ଫିଲଡ଼ ମାର୍ଗୀଲ ମିର୍ ଖୌରତ ଓ ମିସେସ
ଖୌରତ । ଗୁପ୍ତ ଗୁଲ୍‌ଦା ବିଭାଗର ଚେୟାରମ୍ୟାନ୍ ।

ନସିମା ଯୋଡ଼ହସ୍ତ କଲ ସେମାନଙ୍କୁ ।

ଆରେ ଆସନ୍ତୁ, ଆସନ୍ତୁ ।

ଚହ୍ନିଛ ନସିମା ?

ଇଏ ହେଉଛନ୍ତି ଆମର ନୌବାହିନୀର ଆଡମିରାଲ୍
ଇସ୍‌ମାୟିଲ୍ ଖାଁ ।

ଆଉ ଇଏ ?

ଆଡମିରାଲ୍‌ଙ୍କ ପଛରେ ଥିବା ପ୍ରାନ୍‌ସିସ୍ ମହିଳାଙ୍କ ପ୍ରତି
ଲକ୍ଷକରି ସହାୟ୍ୟ ବଦନରେ ପରୁରଲା ନସିମା ।

ଖେଁ ଖେଁ ହୋଇ ହସି ଉଠିଲେ ସାହେବ, କହିଲେ
ସେ ହେଉଛନ୍ତି ସାହେବଙ୍କର ଚତୁର୍ଥ ପକ୍ଷ ନବବିବାହିତା ବେଗମ୍,
ଜମିଲ୍‌ଅଲି ଖାଁ । ମଧ୍ୟ କିଛି ପରମାଣୁ କେନ୍ଦ୍ରର ଜେନେରାଲ୍
ଆଡ଼ଭାଇଜର ।

ତାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସମ୍ମାନ ଦେଲା ନସୀମା ।

ଏହିପରି ପରଶ୍ମି ନିଟ୍ କାଳ ଅନେକ ଉଚ୍ଚ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପରିଚୟ ଦେବ ରେ କଟିଯାଇ ଥିଲା । ଉଦ୍‌ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ନିଜ ନିଜର ଆସନ ଗ୍ରହଣ କରିଗଲେ । ସ୍ଥାନୀୟ ଏଲେର ହୋଟେଲ ଯୋଗାଇ ଥିବା ପାଳୟର ଚାଲିଲା ସବ୍ ବ୍ୟବହାର । ନିଜେ ନସୀମା ବୋତଲର ପ୍ୟାକ୍ ଗୁଡ଼ିକ ଖୋଲି ପାସରେ ଡାକୁଥିଲା ଓ ସଗିନା ଉଦ୍‌ବ୍ୟକ୍ତି ଉଦ୍‌ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଦେବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିଲା ।

ପାନାନ୍ତେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା ମନ୍ଦିର । ମଝିରେ ଗୋଟିଏ ଅସ୍ତ୍ରାକୃତ ଟେବୁଲକୁ ଘେର ବସିଥିଲେ ତିନି ସେନାର ନାୟକମାନେ । ସାମାନ୍ୟ କଥୋପକଥନ ପରେ ଡକା ହେଲା ସଫିଆଲମଙ୍କୁ । ବ୍ରିଗେଡ଼ଅର୍ ସଫିଆଲମ ସସମ୍ମାନେ ସାମରିକ କାରିଦାରେ ଅଭିବାଦନ କରି ଠିଆ ହେଲେ ଆଦେଶ ଅପେକ୍ଷାରେ । ନସୀମାଙ୍କୁ ବାଦ୍ ଦେଲେ—ଆଉ ସମସ୍ତେ ଅନ୍ତର ହେବାର ଦେଖା-ଯାଇଥିଲା ସେଠାରେ । ଅନେକ ତଥ୍ୟ ସମ୍ବଳିତ କାଗଜପତ୍ର ପରୀକ୍ଷା କରିନେଲା ପରେ ସଫିଆଲମଙ୍କ ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଲେ ଅନୁଆର ସାହେବ ।

ପାରିବନା ?

ଆଗକୁ ଝୁଙ୍କିପଡ଼ି ପଶ୍ଚିଲେ, ଫିଲ୍ଡ୍ ମାର୍ଶାଲ୍ ମିର୍ ଖୋରାତ ।

ଆଜ୍ଞା ।

ସଫିଆଲମଙ୍କ ମୁହଁରେ ବିଦ୍ରୁହର ହସ ।

ଗୋଟିଏ ଟେନ୍‌ସିଲ୍‌କ୍‌ର ମାନବିଷ ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ
ପକାଇ ମିର୍ ଖୋରତ କହିଲେ ହେଲ ଦେଖ—

ଏଇ ଯେଉଁ ଶିଳ୍ପଜାକାର ସ୍ଥାନଟି ଦେଖୁଛୁ, ଏହା ଆମଦେଶର
ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମ ପଟେ ଅବସ୍ଥିତ ଲତା ଗୁଲ୍ ଆକାଶବତ ହମ୍ପେ
ସହର । ଶହ ପ୍ରସର ସବୁହତ୍ ଗୋଳାବାରୁଦ ଗୋଦାମ ।
ସ୍ଥାନଟିର ବ୍ୟାସ ହେଉଛି ଅଣି ମାଇଲ । ଏଇ ଅଣି ମାଇଲ ବ୍ୟାପି
ବିଭିନ୍ନ ଦେଶରୁ ପାଇଥିବା ସାମଗ୍ରିକ ସାଜସଜ୍ଜାମ ସୁରୁରୁ ରୂପେ
ଗଞ୍ଜିତ ଅଛି । ଏଇ କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ଥାନହିଁ ଆମର ଲକ୍ଷ୍ୟସ୍ଥଳ । ଏଠାରୁ
ଆକାଶ ପଥ ଦେଇ ଯିବାକୁ ହେଲେ ଶହ ପ୍ରସର ଆଠଟି ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ
ଘାଟି ଛଡ଼ା, ଯୋଡ଼ିଏ ରାଡ଼ାର ଷ୍ଟେସନ୍, ଛ'ଟି କ୍ଷେପଣାସ୍ତ୍ର ଘାଟି
ଓ ଗ୍ଲୋବେଟି ରକେଟ ଷ୍ଟେସନ୍ ପାରି ହୋଇ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ସେଠାରେ ଥିବା ଗୁପ୍ତଚର ରିପୋର୍ଟ ଅନୁଯାୟୀ ଏଇ
ହମ୍ପେ ସହର ହେଲା ସେମାନଙ୍କର ମେରୁଦଣ୍ଡ । ଶହ କେତେ
ଶକ୍ତିଶାଳୀ ହେଉନା କାହିଁକି ଏହାର ଅବସାନ ଦଟିବା ପର
ମୁହୂର୍ତ୍ତରେଇ ସମସ୍ତ ଦେଶ ଆମର । କଥା ଶେଷରେ ମାର୍ଗୀଲ ମିର୍
ଖୋରତ ଦମ୍ଭନେଲେ । ପରେ ପରେ ଠିଆ ହେଲେ ଅନୁଆର
ମହମ୍ମଦ । ବ୍ରହ୍ମେଡ଼ିଆର ସର୍ପ ଆଲମଙ୍କ ପିଠିରେ ସ୍ବେଦପୂର୍ଣ୍ଣ ହସ୍ତ
ସଞ୍ଚାଳନ କରୁ କରୁ କହିଲେ ସେ—

ଆଜି ରାତି ଦୁଇଟା ପଞ୍ଚାବନ ମିନିଟ୍‌ରେ ସରମଙ୍ଗା ବିମାନ-
ବନ୍ଦରରୁ ଆମର ଲଢୁଆ ପରମାଣୁ ବୋମା ସୁସଜ୍ଜିତ ଏଫ୍
ଛପ୍ପାଅସି ସାବରଜେଟ୍‌କୁ ଘେନି ତୁମେ ଯାହା କରିବ । ତୁମର
ସାହାଯ୍ୟକାରୀ ରୂପେ କେବଳ ଗୋଟିଏ ଭୀମାୟାର ବିମାନ

ସୀମାନ୍ତଯାଏ ଦିଆଯାଉଛି । ସୀମାନ୍ତଠାରେ ରହି ସେ ତୁମର ଗତିପଥ ଲକ୍ଷ କରିବ । ଉପ୍ସ କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ । ବାଟରେ ତୁମର ପ୍ରତିବନ୍ଧକ କେହି ହେବେନି । ବରଂ ସ୍ଵାଗତ କରିବେ ।

ଏହା କିପରି ସମ୍ଭବ ହୋଇପରେ ସାର୍ ? ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ନୟନରେ ପଚାରିଲେ ସମ୍ପ୍ରାପ୍ତ ।

ଏହା ଅତି ସହଜ ମିଶ୍ଟର । ଏଥିପାଇଁ ଆମକୁ ବହୁତ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ପଡ଼ିଛି । ତୁମେ ଜାଣ ? ଛୁଗେଡ଼ିୟାର ସାରଦା ଚୌଧୁରୀ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମ ଦେଶରେ ଆତ୍ମଗୋପନ କରିଛୁ ?

ଜାଣେ ସାର୍ ।

ତା'ର ନାଁ ନେଲେ ତୁମକୁ ଆଗେଇ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସମ୍ବନ୍ଧ ଖାଁ ସ୍ଵର ସହଜ ତା ସ୍ଵର ଅବକଳ ଖାପ ଖାଉଛି । ସେଇ ସମ୍ବନ୍ଧ ଖାଁ ଆଜି ରାତି ଏଗାରଟା ସୁଦ୍ଧା ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସାମରିକ ସରବସ୍ଥା ସଂସ୍ଥାକୁ ବେତାର ଦ୍ଵାରା ଜଣାଇ ଦେଉଛି ଯେ — ଏଫ୍. ଛପୁଆସି ସାବରଜେଟ୍‌ରେ ମୁଁ ସାରଦା ଚୌଧୁରୀ ଯାଉଛି । ଏହା ଶହପ୍ରକାର ସାମରିକ ବିମାନ । ବହୁତ କଷ୍ଟରେ ଯୋଗାଡ଼ କରି ଫେରୁଥିବାରୁ ମୋର ନିରାପତ୍ତର ପଥ ଯେମିତି ସୁଗମ କରାଯାଏ । ତୁମ ଯିବା ପଥରେ ଯେବେ ସେମାନଙ୍କର କୌଣସି ବିମାନ ବନ୍ଦରକୁ ପରିତପ୍ତ ଦେବାକୁ ପଡ଼େ—ତେବେ ତୁମେ ମଧ୍ୟ ସାରଦା ଚୌଧୁରୀ ବୋଲି ନିଜକୁ ପରିଚୟ ଦେବ ।

ମନେରଖ କାମ ହାସଲ ପରେ ଯେପରି ଉତ୍ତରପୂର୍ବ ମୁଖରେ ବକ୍ସିସାଗର ଦେଇ ଫେର । ସେଠି ଆମର ଆକାଶପଥରେ ଆଠଟି କାନବେରା, ବାରଟି ଗ୍ରୀମାୟାର, କୋଡ଼ିଏଟି ସରିକ ଜେଟ୍

ତୁମର ଅପେକ୍ଷାରେ ଥିବେ । କାରଣ ତୁମ ଫେରିବା ବେଳେ ସେମାନଙ୍କର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଘାଟିରେ ଥିବା ଲଢୁଆ ବିମାନ ଗୁଡ଼ିକ ପଥରେ କରପାରନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କୁ ଠିକଣା ଜବାବ୍ ଦେବାପାଇଁ ଆକାଶପଥରେ ଏମାନେ ଟାକ ବସିଥିବେ । ତା'ଛଡ଼ା ସ୍ଥଳପଥରେ ମଧ୍ୟ ଦୁଇରେକମେଣ୍ଟ ସାଞ୍ଜୁଆବାହନ ଅସଂଖ୍ୟ ତୋପ କମାଣରେ ସଜ୍ଜିତ ହୋଇ ଏବେଠୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଲେଣି ।

ଗ୍ରୋଷ ମୁଣ୍ଡି ଭିତରେ ଅଥୟ ହୋଇ ଉଠୁଥିଲି ମୁଁ । ସେମାନଙ୍କର ମନ୍ତ୍ରଣା ମୋର ମଜ୍ଜାକୁ ଅରାଜ ଦେଉଥିଲା । ବୁକୁ ଫଟାଇ ବାହାରୁ ଥିଲା ଭରତର ଉଦ୍‌ଘାସ । ସେମାନେ ଖାଇବା ପାଇଁ ଆରଦରକୁ ବାହାର ଯିଲେ । ମୁଁ ପଦାକୁ ଆସିଲି । ଅନେକ ସମୟ ଧରି ଠିଆ ହୋଇ ରହିଥିବାରୁ ଗୋଡ଼ ଦୁଇଟା ଅବର ପରି ଲାଗୁଥିଲା । ଗୋଟିଏ ଅନ୍ଧାରୁଆ ସ୍ଥାନରେ ରହି ସେମାନଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି । ସ୍ତବ୍ଧ ହେଲି, ଉଜ୍ଜଳ ନୀଳାଲେକ ମଧ୍ୟରେ ସଫିଆଲମ ଓ ଲଳିତାର ଶବ୍ଦଭଙ୍ଗି ଦେଖି । ଲଳିତା ହାତରେ ସୁରପାସ । ଦର୍ମାକୁ ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ ତରୁ । ହତଶ୍ରମ ଆନନ୍ଦରେ ପାଟିପଡ଼ୁଛି । କ'ଣ ଗୁଡ଼ାଏ ଗାଡ଼ୁ ଗାଡ଼ୁ କରି କହି, ସୁରପିଆଲ ସଫିଆଲମଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଟେକିଧରୁଛି । ମୋର ଶବ୍ଦନା ଶତଚ୍ଛନ୍ନ ହେଲା । ଖାଇସାରି ସେମାନେ ବାହାରଲେ ଯିବାପାଇଁ । ମୁଁ ନିଜକୁ ଲୁଚାଇବା ପାଇଁ ପୁଣି ଗ୍ରୋଷମୁଣ୍ଡିର ଆଶ୍ରୟ ନେଲି । ଅନୁଆର ସାହେବ ଆଗରେ ବାହାର ଗଲେ । ପରେ ପରେ ଆଉମାନେ ମଧ୍ୟ ବାହାରଯିବାର ଦେଖାଗଲା । କିଛିକ୍ଷଣ ପରେ ଭ୍ୟାନରେ ଆସିଥିବା ପାତକମାନେ ମଧ୍ୟ ବିଦାୟ ନେଲେ । କାବେଶ ଗଲା । ରହିଲେ ସଫିଆଲମ ଓ ଲଳିତା । ମନରେ ସନ୍ଦେହ ହେଲା । ଲଳିତାକୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି

ଅବଶ୍ୟାସର ଅନ୍ତରାଶି ଧୁଧୁ ହୋଇ ଜଳିବାକୁ ଲାଗିଲା ପେଟ
ଭିତରେ । କାମନାଜିତ ପ୍ରାଣ ହିଂସ୍ର ହୋଇ ଉଠିଲା । ସ୍ଥିରକଳି
ଆଜିଇ ଲଳିତାର ଚକ୍ଷୁ ଚିପି ହତ୍ୟା କରିବ । ଦେଶଦ୍ରୋହୀର
ରକ୍ତର ଚିତା ଦେନିସାରିଲା ପରେ ଆଉ ଯାହା ।

ଆଠ

ସେଇଦିନ ରାତି ଦୁଇଟା । ସେଇ ଅଭେଦ୍ୟ ଗଡ଼ ଭିତରେ
ଶୋଇ ଶୋଇ ମୁଁ ଭାବୁଥିଲି ମୋର ଭବିଷ୍ୟତ କର୍ମପଥ । ଏଇ
କେତେକ୍ଷଣ ହେଲା ଏତେବଡ଼ କର୍ମମୁଖର ବଙ୍ଗଳାଟା ନିଶ୍ଚିନ୍ତ
ହୋଇଛି । ଏଇମାତ୍ର ଲଳିତାକୁ ସଙ୍ଗରେ ଧରି ସଫିଆଲମ
ବହାରିଗଲେ ବାହାରକୁ । ଫେରିବା ନ ଫେରିବା କଥା ଲଳିତାକୁ
ଜଣା । ଆରପାଖେ ଗେଟ୍ କିପରର ଭାରି ବୁଟ୍ ଆବାଜ । ମଝିରେ
ମଝିରେ ଆଲସେସିଆନ କୁକୁରଟାର ଯାହା ବିକଟ ଚିତ୍କାର ।
ଧୀରେ ଧୀରେ ଝରକା ଖୋଲି ବାହାରକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକଲି । ଅଭିଶପ୍ତ
ନଗରୀ ଦିନ ଅନ୍ଧକାରରେ ନିଜକୁ ଉତ୍ତମରୂପେ ଘୋଡ଼ାଇ ରଖିଛି ।
ସିଗାରେଟ୍ କାଢ଼ି ଅଗ୍ନି ସଂଯୋଗ କଲି । ଚନ୍ଦ୍ରାକାର ଧୂମ୍ର କୁଣ୍ଡଳ
ଭିତରେ, ଭାବନାରତ ମନ ମୋର ହଜି ହଜି ଯାଉଥିଲା ।

ହଠାତ୍ ଲଳିତା ଶୟନକକ୍ଷରେ ପିପ୍ପଲର ଘୋର ଗଜନ ।
ପରେ ପରେ ଭାସିଆସିଲା ଭୀଷଣ ଅଧଃପାତ । ଚମକିଗଲା ମନ ।
ଦୋହଲିଗଲା ଦେହ । ଅଡ଼ୁଆ ସୁତାର ଶିଅପର ସମସ୍ତ ଭାବନା
ମୋର ଗୋଳମାଳ ହୋଇଗଲା । ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲି, ଲଳିତା

ସର୍ପ ଆଲମକୁ ଧରି ବାହାରକୁ ଯିବା ନିଜ ଆଖିରେ ମୁଁ ଦେଖିଛି । ସେମାନେ ଏଯାଏବ ଫେରି ନାହାନ୍ତି । ତେବେ ଜନଶୂନ୍ୟ ଘରେ ପିଣ୍ଡଲର ଆବାଜ ଆସିଲା କେଉଁଠୁ ? ମନ ସନ୍ଦେହ ଦୋଳାରେ ଦୋଳାଇତ ହେଲା । ଗୋଟାଏ ମୁହୂର୍ତ୍ତର ନଷ୍ଟ ନକରି ସିଧା ଦୌଡ଼ିଲି ସେଇ ଘରକୁ । ଧାତମାରି ଦେଖିଲି, ଭିତରପଟୁ ଦତ୍ତା ବନ୍ଦ । ନିରୁପାୟ ହୋଇ କିଛିକ୍ଷଣ ଠିଆ ହେବା ପରେ କରାଘାତ କଲି । କିଛିକ୍ଷଣ ପରେ କବାଟଟା ଖୋଲିଗଲା । ଘର ଭିତର ଦେଖି ଭୟରେ ମୋ ପେଟ ଭିତର ଚକ୍ରାର କରି ଉଠିଲା । ସାମ୍ନାରେ ବ୍ରହ୍ମେଶ୍ୱର ସର୍ପ ଆଲମଙ୍କ ଶବ, ଚିତ୍ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି । ଶରୀରରୁ ତଟକା ରକ୍ତ ବାହାରି ସିମେଣ୍ଟ ଚଟାଣକୁ ଲାଲ କରି ଦେଇଥିଲା । ଏଇ ବିଭୟ କାଣ୍ଡ ଦେଖି ମୁଣ୍ଡ ମୋର ଝାଲ ଝାଲ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ରାଗରେ ଲଳିତାକୁ ଚାହିଁଲି । ସେ ଚନ୍ଦ୍ରଚାର୍ଦ୍ଦୀମାନଙ୍କ ପରି ବହୁମୂଲ୍ୟ ପୋଷାକରେ ସଜ୍ଜିତ ହୋଇ — ଟେବୁଲ ଡ୍ରପ୍‌ର ଭିତରୁ ଅଟ୍ଟତାପଟିକ୍ ରିଭଲଭରଟି ବାହାର କରି ଭ୍ୟାନିଟି ବ୍ୟାଗ୍‌ରେ ରଖିଛି । ଶ୍ରବଭଙ୍ଗି ଦେଖିଲେ ମନେହୁଏ ସେ ଯେପରି ଏଇ ହତ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଦୌ କିଛି ହେଲେ ଜାଣି ନାହିଁ । ତାକୁ ଚେତାଇ ଦେବାକୁ ଯାଇ ପ୍ରଥମେ ମୁଁ କଥା ଆରମ୍ଭ କଲି ।

ତୁମେ ଖୁନ୍ କଲ ଲଳିତା ?

ମୋ କଥା ଶୁଣି ବୁଲିପଡ଼ିଲା ସେ ।

ଖୁନ୍, ହାଃ...ହାଃ...ହାଃ...ହାଃ...ହାଃ...ହୁଁ, ହୁଁ ମୁଁ କରିଛି ।

ମାନେ ?

ମାନେ ଅତି ସହଜ, ସାରଦାବାବୁ । ମୋର ଜୀବନ ନେଇ ଯେଉଁମାନେ ଟଙ୍କା ଖେଳିଛନ୍ତି—ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନ ନେଇ ମୁଁ

ଖେଳିବା ପାପ ନୁହଁ । କହି ବସିଲେ ବହୁତ ହେବ । ତେବେ
ସମୟ ଖୁବ୍ ଅଳ୍ପ । ଆପଣ ଅତିଶୀଘ୍ର କାମ ସାରନ୍ତୁ । ଏଇକେଇଟା
ମିନଟ ଭିତରେ ଆମକୁ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ହେବ ସରମଙ୍ଗା ବିମାନ
ବନ୍ଦରରେ । କହୁ କହୁ ଲଳିତା ମୋର ହାତଧରି ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ
ରୁମ୍‌କୁ ଟାଣି ଟାଣି ନେଇଗଲା । ଏହା ହେଉଛି ଲଳିତାର
ଦ୍ଵେଷିରୁମ । ସେଇଠାରେ ସର୍ପିଆଲମଙ୍କ ସାମରିକ ପୋଷାକ ଓ
କେତେକ ଦରକାର କାଗଜପତ୍ର ଥୁଆ ହୋଇଥିଲା । ବୋଧହୁଏ
ହେଁଶ ସର୍ପିଆଲମ ଲଳିତାର ରୂପରେ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ଏଇଠି
ନିଜର ବୁଦ୍ଧି ବୃତ୍ତି ହରାଇଛନ୍ତି । କାମିନୀ ତାର କାମ ହାସଲ ପାଇଁ
ଡାକ ନେଇଛି ଆରଦରକୁ । ଶେଷରେ ସେଇ କେଳିମନ୍ଦିରର
ପରିଚିତ ହୋଇଛି ଶୁଶାନରେ ।

ମୁଁ ବ୍ରାହ୍ମଣର ସର୍ପିଆଲମଙ୍କ ପୋଷାକ ପରିଧାନ କରି
ଗୋଟିଏ ସୋଫା ଉପରେ ବସିପଡ଼ିଲି । ଲଳିତା ମୋ ମୁହଁରେ
କୁର୍ବିମ ଦାଢ଼ି ବାନ୍ଧି ଦେଲା ଓ ମୋର ପାଦରେ ଯୋତା ପିନ୍ଧାଇ
ଦେଉ ଦେଉ ମୁକ୍ତହସି ଚପଳାଛନ୍ଦରେ ପରୁରିଲା ।

ଆପଣ କ'ଣ ନିଜଦେଶକୁ ଫେରିବା କଥା ଭୁଲି ଗଲେଣି ?

ମୁଁ ଭୟରେ ଜଡ଼ି ପାଲଟି ଯାଇଥିଲି ।

ବାଦ ଦରେ ମିରିଗର ନାଟ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେବେ ଅନୁଆର ସାହେବ ଆସି ପହଞ୍ଚି ଯା'ନ୍ତି—
ଆମ ଅବସ୍ଥା କ'ଣ ନହେବ ?

ଲଳିତା କିନ୍ତୁ ମୋତେ ଭାବିବାକୁ ଦେଲା ନାହିଁ । ସଙ୍ଗରେ
ହଲାଇଦେଇ କହିଲା ସେ । ଆଉ ବିଳମ୍ବ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ସାରଦା

ବାବୁ । ଆପଣଙ୍କ ନାଁରେ ସର୍ପିଆଲମ ଯାଇ ଆମଦେଶକୁ ଧ୍ବଂସ କରିଥାନ୍ତା । ନିୟତିର ଚିତ୍ତ ଭିନ୍ନ, ଆପଣ ଅଜ ସର୍ପିଆଲମ ରୂପରେ ଶତ୍ରୁ ଦେଶକୁ ଧ୍ବଂସ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଫେରିଯା'ନ୍ତୁ ନିଜ ଦେଶକୁ । ଲଳିତାର ଗୁରୁଭ୍ରମର୍ଣ୍ଣ ଉପକାର ପାଇଁ ହୃଦୟ ମୋର ନଇଁ ନଇଁ ଆସୁଥିଲା ତା ପାଖରେ ।

ଆଉ, - (?)

ଆପଣଙ୍କ ସମାଜରେ ମୁଁ ବାରବନିତା, ବେଶ୍ୟା ମୋର ବଂଶ ନାହିଁ, ପୁଣି ଦୁଇ ଦୁଇଟା ହତ୍ୟା ଅଭିଯୋଗରେ ଦଣ୍ଡିତ ମୁଁ— ଆପଣ କ'ଣ ମୋତେ ସଙ୍ଗରେ ନେବେ ? ଆନନ୍ଦରେ ଅଧିର ହୋଇ ମୁଁ ଲଳିତାକୁ କୁଣ୍ଡାଇ ଧରିଥିଲି ।

ଅନ୍ଧକାରମୟ ସରମଙ୍ଗା ବିମାନ ଘାଟିର ମେନ୍‌ଗେଟ୍ ଖୋଲି ଗଲା । ଆମର ବ୍ଲାକ୍‌ମଡେଲ ଫିଆଟ କାର୍ଟି ବଡ଼ ସିପ୍ରଗଡ଼ରେ ଆଗେଇଗଲା ଆଗକୁ । ଡ୍ରାଇଭର କରୁଥିଲା ମୁଁ ନିଜେ । ଲଳିତା ବସିଥିଲା ମୋର ପାଖକୁ ଲାଗି । ଦୁହଁଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଗୋଟିଏ ଭାବନାର ତରଙ୍ଗ ଖେଳୁଥାଏ । ହଠାତ୍ ଗାଡ଼ି ଅଟକାଇବାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲା ଲଳିତା । ବ୍ରେକ୍ କହିଲି । ଆଗରେ ବିରାଟ ଅର୍ପିସ୍ । ବ୍ଲାକ୍‌ଆଉଟ୍ ଯୋଗୁ ଆବଶ୍ୟକତାରୁ ବହୁତ କମ୍ ଆଲୋକ ଜଳୁଥିଲା । ଆଗରେ ଠିଆ ହୋଇଥିଲେ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ଲୋକ । ବୋଧହୁଏ ସର୍ପିଆଲମଙ୍କୁ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନା ଦେବାପାଇଁ ସେମାନେ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲେ । ଆମେ ପହଞ୍ଚିବାକ୍ଷଣି ଉଚ୍ଛ୍ଵସିତ କରତାଳିରେ ଉତ୍ତୁଳି ଉଠିଲା ସେ ସ୍ଥାନ । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅଭିବାଦନ ଜଣାଇଲି । ଆଜିର ଗୁରୁଭ୍ରମର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ ନେଇ ସମସ୍ତେ ମୋର ଶୁଭକାମନା କଲେ ଶିଶୁରଙ୍କ ପାଖରେ ।

ଭିଡ଼ି ଠେଲି ପଶିଆସିଲେ ଅନୁଥର ସାହେବ । ମୋ ହାତରେ ସେହର ରୁମ୍ବନ ଦେଇ କହିଲେ ସେ । ଆଉ ଜମା ଚାରିମିନିଟ୍ ବାକି, ତୁମେ ତୁମର ବିମାନକୁ ଚାଲିଯାଅ ସଫି ।

ଆରେ ନସୀମା ଯେ, ତୁମେ ଫେର୍ ଏତେ ରାତିରେ— କୁଆଡ଼େ ?

ମୋ ପଛରେ ଠିଆ ହୋଇଥିଲା ନସୀମା । ସାହେବଙ୍କ କଥାରେ ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ଯାଇ, ଆଗ ବୋହେ ହସିଲା ସେ । ସେ ହସରେ ଥିଲା ସେଫାଳିସ୍ରବକର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ । ହେନାର ବାସ୍ନା । ଚମ୍ପାଫୁଲର କାଟ ।

ଆପଣ କ'ଣ ମନେ କରନ୍ତି ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାକୁ ଅକ୍ଷମ । ମୁଁ ଆଜି ମୋର ଭଗ୍ନିପତିଙ୍କୁ ବିଦାୟ ଦେବାକୁ ଆସିଛି ଫୁଲ ଚନ୍ଦନ ଦେଇ । ପଛକୁ ଚାହିଁଲି । ସତକୁ ସତ, ସେ ସେଇପରି—ଗୋଟାଏ ଆଳି ଧରି ଠିଆ ହୋଇଛି । ମୁଁ ଏତେନିକଟରେ ଥାଇ ମଧ୍ୟ ଆଗରୁ ଦେଖି-ପାରିନଥିଲି । ସାହେବ ମଧ୍ୟ ହସି ଉଠିଲେ । କହିଲେ ଭଲ, ଭଲ, ଆଜି ଆମର ଏଇ ମଙ୍ଗଳ ସମୟରେ ତୁମେ ତୁମର ଭଗ୍ନି-ପତିଙ୍କୁ ଆଶିଷ କର, ଫୁଲ ଚନ୍ଦନରେ ଭରିଦିଅ ଗଳା । ବିଜୟ ଟୀକା ପିନ୍ଧାଇ ଦିଅ ମୁଣ୍ଡରେ ।

ଘଡ଼କୁ ଚାହିଁଲି । ଆଉ ଜମା ଦୁଇ ମିନିଟ୍ । ଦୋଡ଼ି ଦୋଡ଼ି ଯାଇ ବିମାନର ଦରଜା ଖୋଲି ଭିତରେ ପଶିଗଲି । ସେତେବଳକୁ ମୋର ସାହାଯ୍ୟକାରୀ ଭ୍ରମାୟାର ବିମାନଟି ଚକର୍ କାଟି ଉପରକୁ ଉଠୁଥାଏ । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମୋତେ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଆସିଗଲା ରେଡ଼ି

ହୋଇଯିବାକୁ । ମୋ ମୁଣ୍ଡରେ ବିଜୟର ଟୀକା ପିନ୍ଧାଇ ଦେଇ—
ଲଳିତା ରହିଗଲା ଅର୍ପିସ୍ ରୂମ୍ରେ । ଏଯାଏ ତାର ଦେଖାନାହିଁ ।
ଏଇଚନ୍ଦ୍ରାରେ ମୁଁ ବିକ୍ରତ ହୋଇପଡ଼ିଥିଲି । ପୁ'ଣି ନିଦେଶ ଆସିଲା
ବିମାନ ଗୁଡ଼ିବାକୁ । ଦରଜା ଖୋଲି ବାହାରକୁ ଚାଲିଲି । କେହି
ନାହିଁ । କେବଳ ମୋର କମାଣ୍ଡିଂ ଅଫିସର ଠିଆ ହୋଇ ଘନ ଘନ
ସଙ୍କେତ ଦେଉଛନ୍ତି ଉପରକୁ ଉଠିବାକୁ । ହଠାତ୍ ମୋର
ଲେଫଟିନାଣ୍ଟ ଦରଜାରେ କେହି ଆଦାତ କଲପରି ଜଣାଗଲା ।
ଦରଜା ଖୋଲିଦେଲି । ପୁର ପାଇଲଟ୍ ପୋଷାକରେ ଶକ୍ତିତ ହୋଇ
ଲଳିତା ପଶିଆସିଲା ଭିତରକୁ । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଶାଠିଏଟିନ୍ ବିଶିଷ୍ଟ
ଦୁଇଟି ପରମାଣୁ ବୋମା ବନ୍ଦନ କରି ମୋର ଜେଟ୍ ବିମାନଟି
ଘର ଘର ଶବ୍ଦରେ ଦିଗଦିଗନ୍ତ କମ୍ପାଇ ଉଠିଗଲା ବ୍ୟୋମଦେଶକୁ ।
ହୃଦୟ ମୋର ଆନନ୍ଦରେ ପାଟି ପଡ଼ୁଥାଏ । ମନ ଖୁସିରେ
ଲଳିତାକୁ ଦରଶିଲି । ମାତ୍ର ସେ ମୋର ପାଖରେ ନଥିଲା ।

ଗୁଡ଼ୁମ୍ ।

ହଠାତ୍ ମୋର ବିମାନରୁ କମାଣ୍ଡର ଶବ୍ଦ ହେଲା । ଚାହିଁଲି
ମୋର ସାହାଯ୍ୟକାରୀ ଭ୍ରମାୟାର ବିମାନଟି ଫୁଲ ପରି ଝରପଡ଼ୁଛି
ତଳକୁ ।

ଲଳିତା..... ।

ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ମୁଁ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲି, କାରଣ ମୁଁ
ଉପରେକୁ ଉଠିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଘାଟି ଗୁଡ଼ିବାର ସଙ୍କେତ ପାଇ ନଥିଲି ।
ବିମାନ ବି, ସନ୍ଦେହ ହେଲେ ସେମାନେ ବିମାନ ବିଧ୍ବଂସକାରୀ
କମାଣ୍ଡ ଦ୍ବାରା ଆମକୁ ତଳକୁ ଖସାଇ ଦେଇ ପାରନ୍ତି ।

ଗୁଡ଼ୁମ୍, ଗୁଡ଼ୁମ୍..... ।

ହୁଲିଭଜା ସମୁଦ୍ର ତେଉରେ ନାଗଲ ପରି ମୋର ବିମାନଟି
ନାଗଉଠିଲ ଆକାଶରେ । ଗଗନ ପବନ କମ୍ପିଉଠିଲ ସେ
ନାଦରେ । ଦଗଦଗନ୍ତ ବ୍ୟାପି ଶେଳିଗଲ ଅଗ୍ନିର ଝଲକ ।
ବହୁ ଶକ୍ତି ସମ୍ପନ୍ନ ସରମଙ୍ଗା ଘାଟି ଧ୍ବଂସ ସ୍ତୂପରେ ପରିଣତ କରି
ମୋର ବିମାନ ଛୁଟିଲ ଆଗକୁ । ଆନନ୍ଦ ବିଭୋର ଲଳିତା ଆଉଜି
ଆସିଥିଲ ମୋ କୋଳକୁ । ତୁମର ପ୍ଲାଇଟିଙ୍ଗ୍ ଲିଡରକୁ ସମ୍ବାଦ
ଦିଅ ସାରଦାବାବୁ ! ନ ହେଲେ ଆମର ଦେଶରେ ଆମକୁ ଗୁଳିକରି
ଖସାଇ ଦେବେ ସେ ?

ରୁଡ଼ ଏଗାରଟା ପଞ୍ଚାବନରେ ସମ୍ପଦ ଖାଁ ସେ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ
କରିଛି ଲଳିତା । ସାମରକ ପୋଷାକବୃତ୍ତ ତରୁଣୀ ନିବିଡ଼ ଭାବରେ
ଭିତ୍ତ ଧରିଥିଲ ମୋର ଦେହକୁ ।

ରୁଡ଼ ପାହି ପାହି ଆସୁଥିଲ ।

ଶହ, ଶହ ଲଡୁଆ ବିମାନ ଜଗୁଆଳରେ ମୋର ବିମାନ
ଅବତରଣ କଲ ମୁକ୍ତାର ପଡ଼ା ସାମରକ ବନ୍ଦରରେ ।

